

EDITAT DE
TAMÁS PÉTER SZABÓ
KRISTÓF FENYVESI
GOMATHY SOUNDARARAJ
TEA KANGASVIERI

EVERYDAY
Creativity

STIMULAREA RESURSELOR
CREATIVE PRIN MODELE
EDUCAȚIONALE FINLANDEZE

MANUAL
PENTRU PROFESORI

UNIVERSITATEA
DIN JYVÄSKYLÄ

EDITAT DE
TAMÁS PÉTER SZABÓ
KRISTÓF FENYVESI
GOMATHY SOUNDARARAJ
TEA KANGASVIERI

STIMULAREA RESURSELOR
CREATIVE PRIN MODELE
EDUCAȚIONALE FINLANDEZE ●

MANUAL PENTRU PROFESORI

2019

Editura: Universitatea Jyväskylä

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Traducere: Marius Cosmeanu

Corectură: Sere Andrea

ISBN 978-951-39-7860-0 (print)

ISBN 978-951-39-7861-7 (online)

© Universitatea Jyväskylä, 2019

© Consorțiul "Everyday Creativity", 2019

Proiectare grafică și tipografie: Csillag István

Traducerea s-a făcut după lucrarea:

Everyday Creativity – Boosting creative resources with Finnish models

of Education. Teachers' Handbook. Edited by Tamás Péter Szabó,

Kristóf Fenyvesi, Gomathy Soundararaj and Tea Kangasvieri. Jyväskylä:

University of Jyväskylä, 2019

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație reflectă strict viziunea autorului, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru nicio parte a informațiilor conținute în prezentul volum.

Numărul proiectului: 2017-1-R001-KA201-037185.

Cuprins

Introducere	5
Creativitatea de zi cu zi: stimularea resurselor creative în școlile europene prin modele educaționale finlandeze de creativitate.	
Idei introductive ale coordonatorului consorțiului	5
Construcția creativității de fiecare zi. Prefața editorului.	8
Prezentarea dezvoltatorilor și profesorilor acestui curs combinat	11
Prezentarea școlilor locale și a profesorilor coordonatori din Jyväskylä.	12
Prezentarea profesorilor participanți și a coordonatorilor lor	13
Experiențele partenerilor	14
Liderul consorțiului: Fundația Centrul Educațional Spektrum,	
Miercurea Ciuc, România	14
Școala Gimnazială Attila József, Miercurea Ciuc, România	15
Società Cooperativa Sociale Borgorete, Perugia, Italia	15
Business Development Friesland (BDF), Leeuwarden, Olanda	16
M-Around Educational Consulting Ltd., Maroslele, Ungaria	16
Universitatea Jyväskylä, Finlanda	17
Mărturiile profesorilor participanți	18
Incursiune în universul cursului: evaluarea nevoilor,	
planificarea comună și implementarea.	20
Motivația și fundamentul acestui curs.	20
Procesul de evaluare a nevoilor	20
Instrumentul online de auto-evaluare a profesorilor	21
Interviuri cu cei implicați	23
Cum au fost concepute cursurile combinate	24
Cum a funcționat cursul combinat	26
Spre noi comunități	29
Practica creativității și inovației în școala voastră	30
Profesorii vorbesc despre predarea creativă	31
Dezlănțuiți-vă creativitatea	32
Modulul 1: Promovarea cooperării între profesori.	33
Resurse pentru a începe cooperarea	33
Sarcina 1: Un manual de implementare pentru	
cooperarea interdisciplinară între profesori	34
Sarcina 2: Un drum de inițiere a schimbării și inovării	35
Modulul 2: Moduri creative de predare și învățare.	40
Resurse pentru a iniția creativitatea	40
Sarcină: Gătiți cu ingredientele creativității	40
Bune practici în școlile finlandeze, văzute de profesorii participanți.	43
Modulul 3: Creație cu conștiință pedagogică și utilizarea	
resurselor și a materialelor	46
Resurse pentru creație conștiincioasă	46
Sarcină: Puterea în diversitate	46
Bune practici din școli europene	48

Modulul 4: Dezvoltarea unui mediu interior și exterior centrat pe elev	52
Resurse pentru conceperea unui mediu de învățare	52
Sarcină: Haideti să concepem clase creative!	53
Fragmente din mediile de învățare creativă	54
Modulul 5: Angajarea și motivarea studenților, profesorilor și părinților pentru inovație	59
Resurse pentru a crește interacțiunea	59
Sarcină: Aduceți profesorii, studenții și părinții la un loc	59
Bune practici în școlile europene	61
Extrase din atelierile susținute de profesorii invitați	63
Creativitate și evaluare	63
Checkpoint Leonardo Network	67
Învățarea multidiscplinară și bazată pe fenomene într-un cadru STEAM	71
Pedagogie, ICT și creativitate	74
Povestirea digitală ca metodă pedagogică	77
Mediul de învățare: abordări și practici finlandeze	80
Ce caută tinerii când vor să devină mai puternici?	
Mentoratul aplicat de "School's Cool Fryslân"	84
Dezvoltarea creativității – Proiecte locale implementate de participanții la curs	86
Introducere și prezentare de ansamblu	86
Scopuri principale:	90
Rezumatele proiectelor Scratch și metafora teatrului	90
Implementarea creativității de fiecare zi în Friesland	92
Lucrări formative în școala noastră. O implementare bazată pe experiențele din Finlanda	93
Creativitatea pentru îmbogățirea culturii școlare	95
Legătura cu acțiunea	97
Roata materiilor	99
Să fim finlandezi! Târg de creativitate și distracție școlară	100
Reorganizarea spațiilor de învățare și comunitare în școală	102
Să facem școala distractivă! Balonașe (jocuri și experimente cu baloane de săpun)	104
Cafenele literare și povești	106
Mici schimbări fac o mare diferență	108
Să facem școala distractivă! – Aventura ursuleților	110
Să facem școala distractivă! – Cele patru elemente	112
Profesor creativ pentru elevi creativi	114
Clasa online susține evaluarea	116
Creativitatea de zi cu zi în ziua următoare	118
Dificultăți la scriere	121
Să facem școala distractivă! – Podul lui Da Vinci	123
Punți între elevi și profesori	125
Folosirea platformelor de socializare pentru învățare	127
Cuvinte de încheiere	129

Introducere

Creativitatea de zi cu zi: stimularea resurselor creative în școlile europene prin modele educaționale finlandeze

Idei introductive ale coordonatorului consorțiului

În zilele noastre, atenția copiilor este atrasă (și distrasă) de diverse medii, reale sau virtuale, care îi captivează și îi face doritori să facă parte din mai multe comunități și să participe la experiențe multiple. Ce ar trebui să facem pentru a susține mai bine aceste experiențe în cadrul școlilor, pentru a-i face pe copii dornici să învețe, iar educarea lor să fie mai captivantă? O cale ar fi creșterea „creativității” în cadrul diverselor forme de educație, unde „creativitatea” trebuie interpretată contextual: să cultivăm o relație deschisă și bidirecțională între subiectele de studiu și actori, pe de o parte, și structurile sociale, culturale și economice, de cealaltă parte, unde cei care învață să poată să fie producători și gânditori activi, în loc de consumatori de cunoștințe sau indivizi care doar reproduc informații. Interpretarea constituie temeiul acestui Manual și a fost inspirată de teoria „creativităților muzicale multiple” a Pamelei Burnard¹.

Interpretarea contextuală a creativității ne permite să ne gândim și la posibilitatea unei „creativități de zi cu zi” în școli, la un proces educațional deschis, flexibil, care evoluează și devine tot mai performant, transformând

¹ Burnard, P (2012). *Musical Creativities in Practice*. Cambridge, UK: Oxford University Press.

activitățile creative din școală într-o obișnuiță, în ceva normal și prozaic, deloc excepțional. Simultan, prin ea se îmbunătățesc mereu competențele creative ale copiilor și profesorilor.

Unele abordări teoretice și experimente practice din Europa deschid perspective promițătoare pentru a face din școli niște medii mai antrenante și mai „creative contextual”. Unul dintre aceste „experimente” bazate pe teorie și îmbunătățite continuu este sistemul educațional finlandez. Curriculum-ul Național Fundamental Finlandez pentru Educația de Bază² cu accentul pus pe cultura școlară și o abordare integratoare, pare un „ideal” care multor copii, părinți și profesori le-ar plăcea să-l vadă implementat în școlile lor. Expresiile-cheie ale acestui curriculum care îi face pe experții în educație din întreaga lume să fie curioși (iar pe părinți, invidioși) sunt: „implicarea activă a elevilor”, „deplinătatea sensului”, „bucuria învățării și a interacțiunii”, „fiecare elev este unic și are dreptul la o educație de o calitate de nivel înalt”, „integrarea și dialogul dintre subiecte de studiu” și „evaluare pentru învățare și evaluarea ca învățare”.

Oricât de „magic” (și de eficient) ar fi sistemul educațional finlandez, suntem totuși convinși că schimbările nu pot apărea decât pornind de la temelii, prin dezvoltarea și consolidarea „resurselor interne”, a valorilor și a culturii specifice fiecărei școli și comunități. În cadrul proiectului „Creativitatea de zi cu zi”, ne-am dorit ca profesorii și școlile lor să conștientizeze felul lor unic de a fi „creativi zi de zi”, încercând să le arătăm cum stimulează instituțiile educaționale finlandeze creativitatea și cum își adaptează Finlanda sistemul educațional pentru a forma și transforma societatea.

Auto-reflecția, lectura și ideile inspirate de exemplele pozitive strânse din întreaga lume, munca în echipe internaționale, colaborarea pentru rezultate ale procesului de învățare, feedback-ul primit din partea celor din sistem și reflecția asupra observațiilor strânse în școli au fost câteva dintre instrumentele pe care profesori din patru țări (Ungaria, Italia, Olanda și România) le-au utilizat pentru a-și îmbunătăți școlile, comunitățile și practicile pedagogice.

2 FNCC = Finnish National Core Curriculum for Basic Education 2014. Helsinki: Finnish National Agency for Education, 2016

Un rezumat al Curriculum-ului Național Fundamental Finlandez pentru Educația de Bază poate fi accesat la: <http://bit.ly/FinnishCurriculum>

Ca un rezultat al proiectului nostru, în țările participante am observat mai multe modificări în privința claselor, în redefinirea rolului școlii, a diversificării metodelor de predare care să stimuleze creativitatea, noi cooperări în cadrul școlii și între școli, regândirea evaluării, precum și o serie de proiecte locale, toate cu același mesaj: schimbarea este importantă, schimbarea este posibilă! Sperăm ca aceste mici „semințe” să încolțească și să dea roade cât de curând.

*Profesori europeni
asistând la un
curs la Școala
de Pregătire
Pedagogică a
Universității
Jyväskylä*

*Csilla Lázár,
Director Executiv al Fundației
Centrul Educațional Spektrum,
România*

Construcția creativității de fiecare zi

Prefața editorului

Acest manual este rezultatul mai multor conversații și activități care au avut loc în timpul unui curs de formare a profesorilor, intitulat „Creativitatea de zi cu zi: stimularea resurselor creative în școlile europene prin modele educaționale finlandeze de creativitate”. Acest curs a oferit șansa profesorilor din România, Ungaria, Italia și Olanda să identifice practicile creative din comunitățile lor școlare, să meargă în Finlanda pentru a reflecta asupra muncii lor în cadrul unui dialog cu profesori finlandezi și experți în educație, iar, la final, să implementeze proiecte, revenind asupra lor pentru dezvoltarea de soluții pedagogice creative. În locul redactării unui manual clasic, am decis să scoatem în evidență experiențele profesorilor participanți, pilde care să îi inspire pe colegii lor din interiorul și din afara comunității lor școlare.

Conținutul de bază al acestui manual urmează structura modulară a resurselor online și a pachetelor de sarcini, disponibile pe site-ul proiectului.

Resursele online și sarcinile pot fi utilizate pentru studiu individual sau de grup. Încurajăm cititorii să facă echipe cu alți profesori pe care îi cunosc din comunitatea lor locală, din asociațiile profesionale, prin rețele de socializare sau cu cei pe care îi găsesc pe alte căi. Notițele și discuțiile în doi și/sau în grupuri mici pot stimula dialogul și reflecția. De asemenea, implicarea elevilor și/sau a părinților poate fi un stimulent care să facă învățarea mai interesantă și mai utilă! Recomandăm rezolvarea sarcinilor și utilizarea Manualului simultan, pentru ca studiul individual sau cel de grup să acumuleze și să reflecte experiențele participanților încă de la prima implementare a acestui curs.

Pentru a pune modulele de studiu într-un context mai larg, începem Manualul cu mărturiile partenerilor noștri de proiect și cu cele ale profesorilor participanți. Vrem să evidențiem relevanța subiectelor, a activităților și impactul potențial al demersului nostru. În plus, explicăm cum au evaluat nevoile profesorilor pentru a crea un curs optim pentru ei și vă spunem și principalele idei care au stat la baza acestui curs. Vrem astfel să subliniem

www.
creativeschools.eu

importanța pe care o are colaborarea cu viitorii participanți în elaborarea cursurilor. Secțiunea „Practica creativității și a inovației în școala voastră” include o sarcină preliminară de reflecție și materiale din modulele cursului: surse, idei ale profesorilor participanți despre surse și o serie de observații ale lor strânse pe parcursul vizitei la trei instituții de învățământ locale din Jyväskylä în timpul training-ului intensiv de o săptămână din noiembrie 2018. Această secțiune include totodată și reflecții ale profesorilor asupra practicilor creative din comunitățile lor școlare. Materialele modulului sunt completate cu descrieri ale atelierelor la care au luat parte profesorii în timpul acestei săptămâni intensive. La final, proiectele profesorilor prezintă

*Tamás Péter și
Kristóf Fenyvesi
conducând
un atelier în
cadrul cursului
pentru profesori
“Creativitatea
de zi cu zi” la
Universitatea
Jyväskylä*

felul în care au adaptat elementele care i-au inspirat în practica lor pedagogică. Credem că aceste proiecte constituie surse de inspirație foarte bune și că vor duce la inovații pedagogice care vor fi preluate și înafara comunităților școlare ale profesorilor participanți.

Mulțumim tuturor participanților la curs, coordonatorilor naționali, cadrelor didactice de la școlile din Jyväskylä și colegilor noștri care au condus ateliere, pentru colaborarea intensivă și fructuoasă. Prin aceasta, am învățat foarte multe în fiecare etapă a demersului nostru: organizare, predare și supravegherea cursului, editarea Manualului. Sperăm ca acest Manual, care constituie și un îndrumar pentru educația comunității noastre de învățăcei, îi va inspira și pe practicanții care doresc să se dezvolte profesional.

*Tamás Péter Szabó,
Kristóf Fenyvesi,
Gomathy Soundararaj și
Tea Kangasvieri*

editorii volumului

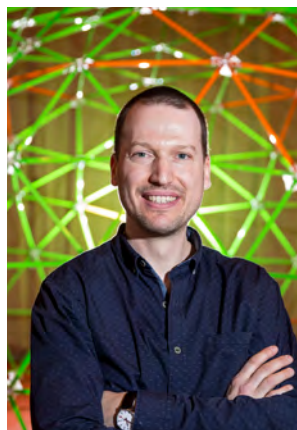
EVERYDAY
Creativity

Prezentarea dezvoltatorilor și profesorilor acestui curs combinat

Dr. Tamás Péter Szabó este profesor universitar de educație multilingvă și centrată pe limbaj în cadrul Departamentului de Educare a Profesorilor și profesor asistent de lingvistică aplicată, specializat în studii ale cadrului lingvistic la Centrul pentru Studii de Lingvistică Aplicată din cadrul Universității din Jyväskylä, Finlanda. Principalele sale preocupări sunt dezvoltarea mediilor de învățare care să susțină educația bilingvă și multilingvă. A studiat configurațiile sistemelor educaționale maghiare și finlandeze și a condus cercetări pe baza inovațiilor pedagogice conduse de comunitate. Tamás a dezvoltat cursuri și module de curs pentru educația profesorilor înainte și în timpul exercițiului pedagogic, cu accent pe aspectele multilingve și cele legate de mediile de învățare care îmbunătățesc interacțiunea cu studenții. A organizat mai multe ateliere locale și internaționale și a publicat articole științifice și de popularizare care au ajuns la audiențe largi și variate. Poate fi contactat prin email, la tamas.p.szabo@jyu.fi.

Dr. Kristóf Fenyvesi este cercetător postdoctoral STEAM (Științe, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică) cu o specializare în studii culturale contemporane în domeniul învățării transdisciplinare și multidisciplinare. Lucrează la Institutul Finlandez de Studii Educaționale și la Departamentul de Educare a Profesorilor din cadrul Universității din Jyväskylä. În prezent, este vice-președintele celei mai mari comunități dedicate matematicii, artelor și educației, Organizația Bridges (SUA). Principalele sale responsabilități includ organizarea atelierului conferinței anuale Bridges și a Bridges Family Day. În 2008, împreună cu colegii săi, Kristóf a lansat Experience Workshop International STEAM Movement, cu o activitate bogată în organizarea de evenimente științifice internaționale,

programe educaționale, expoziții și festivaluri STEAM în toată lumea. Poate fi contactat prin email, la kristof.fenyvesi@jyu.fi.

Tamás și Kristóf au dezvoltat curriculum-ul și conținutul online al cursului „Creativitatea de zi cu zi” și au predat în sesiunile face2face din Jyväskylä. Pentru acest curs, au colaborat cu lectorii invitați care au condus atelierelor:

Dr. Mirja Tarnanen (Universitatea din Jyväskylä);

Dr. Mikko Vesisenaho (Universitatea din Jyväskylä);

Anna-Leena Kähkönen (Universitatea din Jyväskylä);

Dr. Antti Lehtinen (Universitatea din Jyväskylä);

Olli Merjovaara (Universitatea din Jyväskylä);

Gysbert Bergsma și **Guydolph Dijkstra** (Stichting VerbindMij).

Lor li se adaugă **Jukka Sinnemäki** (Școala Creștină Jyväskylä), care a luat parte la discuțiile cu profesorii participanți la unul dintre atelierelor.

Prezentarea școlilor locale și a profesorilor coordonatori din Jyväskylä

Școlile sunt listate în ordine alfabetică.

ȘCOALA CREȘTINĂ JYVÄSKYLÄ

Coordonator: Jukka Sinnemäki

ȘCOALA DE PREGĂTIRE PEDAGOGICĂ A UNIVERSITĂȚII JYVÄSKYLÄ

Coordonator: Susanne Roos

ȘCOALA VIITANIEMI

Coordonatori: Merja Sinnemäki și Leena Kuorikoski

Prezentarea profesorilor participanți și a coordonatorilor lor

În această listă, prezentăm numele profesorilor în ordine alfabetică.

Echipa **ROMÂNIEI**

Coordonator: Csilla Lázár; / **Profesori:** Alpár Ferencz-Salamon,
Boglárka György, Edit Páll, Mária Szidónia Ráduly, Enikő Tankó.

Echipa **UNGARIEI**

Coordonator: Anikó Vári; / **Profesori:** Ágnes Földváry, Domonkos Németh,
János Schulcz, Zita Andrea Szalai, Attila Vári.

Echipa **ITALIEI**

Coordonatori: Michela Lupi și Simona Bruno; / **Profesori:** Letizia Barbadori,
Serena Bruno, Susanna Maresca, Alessandra Schippa, Francesca Ugolini.

Echipa **OLANDEI**

Coordonator: Sasha Dijkstra; / **Profesori:** Gysbert Bergsma,
Maaïke Bergsma, Joop Boomsma, Guydolph Dijkstra, Anton Span.

Experiențele partenerilor

**Liderul consorțiului:
Fundația Centrul Educațional Spektrum,
Miercurea Ciuc, România**

A fost un privilegiu să lucrăm împreună cu Universitatea din Jyväskylä. Am învățat cum să gestionăm un training hibrid pentru profesori și cum să folosim cât mai bine potențialul de învățare din vizitele școlare și din observațiile strânse în cadrul lecțiilor. Parteneriatul local cu Școala Gimnazială „József Attila” a fost esențial în garantarea relevanței proiectului pentru educația publică din România. Profesorii și ceilalți participanți la atelierelor locale și

a pus accentul pe creșterea „bunăstării” în școli

la evenimentele de diseminare au fost încurajați să-și înceapă propriile proiecte de creativitate. În cadrul proiectului care a pus accentul pe creșterea „bunăstării” în școli, au fost cooptați și părinții. Presa locală și regională a scris despre noi și am ajuns în atenția a mii de persoane implicate (profesori, factori decizionali și părinți), mesajele noastre fiind difuzate în mediul virtual și prin materiale printate. Ne consultăm constant cu cei implicați în educația publică și am lansat câteva proiecte noi, precum măsurile anti-bullying în școli sau utilizarea creativă și în cooperare a mijloacelor digitale.

Csilla Lázár

Școala Gimnazială „József Attila, Miercurea Ciuc, România

Am dobândit o experiență valoroasă prin intermediul profesorilor care au participat la training. În urma trainingului, profesorii care au urmat cursul „Creativitatea de zi cu zi” au organizat la rândul lor evenimente pentru alți colegi, pentru a le împărtăși din experiențe prin exemple, imagini, videoclipuri și angajarea în activități concrete. Pe baza experiențelor dobândite în Finlanda, a fost organizată o săptămână interactivă specială, cu accent pe învățarea prin experiment și învățarea prin fenomene, unde au colaborat profesori din diverse domenii pentru a crea și implementa activități practice, centrate pe abilități.

*Enikő Tankó și
Alpár Ferencz-Salamon*

Societă Cooperativa Sociale Borgorete, Perugia, Italia

Cooperativa Socială Borgorete a folosit la maximum oportunitățile minunate oferite de proiectul „Creativitatea de zi cu zi” pentru a-și întări colaborarea cu două institute competente (o școală primară și una secundară inferioară, cu grupuri de vârstă cuprinse între 6 și 14 ani). Aceste colaborări s-au dovedit a fi fructuoase prin colaborarea cu profesori foarte motivați și competenți. Profesorii au fost profund impresionați de curs și au participat cu entuziasm atât la training-urile online, cât și la cele concrete din Finlanda. Pentru Borgorete, ca organizație, participarea la proiect a însemnat o experiență extrem de prețioasă, în special din perspectiva unei colaborări mai strânse între școli. Lucrurile învățate în proiect vor rămâne, fără îndoială, mult timp în cadrul organizației noastre.

Michela Lupi

Business Development Friesland (BDF), Leeuwarden, Olanda

BDF a fost partener în organizarea proiectului „Creativitatea de zi cu zi”. Împreună cu organizația de mentorat Stichting VerbindMij, am folosit propria rețea pentru selecția participanților la training. BDF a susținut profesorii în

o rețea mai mare de profesori

activitățile lor practice și i-a ajutat la sarcinile online dinaintea training-urilor din Finlanda, prin organizarea de întâlniri între participanți și o comunicare prin email intensivă. Acum avem o rețea mai mare de profesori, un plus extraordinar pentru BDF, și am acumulat experiență din rapoartele făcute de profesori despre creativitate și îmbunătățirea ei.

Sasha Dijkstra

M-Around Educational Consulting Ltd., Maroslele, Ungaria

Cursul a însemnat o ocazie unică pentru profesorii participanți, ei fiind motivați, chiar dacă la training-ul online a trebuit să fim mai atenți pentru a-i menține concentrați. Membrii echipei au fost aleși din școli diferite, cu per-

o experiență mai bogată în privința muncii în echipă și în coordonarea unui grup eterogen

spective diferite, fapt care a făcut munca în echipă mai diversă, deși a trebuit să le oferim mai multe informații și mai mult sprijin ca unei echipe omogene. Una peste alta, acum avem o experiență mai bogată

în privința muncii în echipă și în coordonarea unui grup eterogen, o problemă destul de presantă în ceea ce privește susținerea educației și procesele de dezvoltare. O experiență deosebită a fost să aflăm revelațiile membrilor echipei și modul în care atitudinea lor a devenit mai inovatoare și mai creativă legat de practicile pedagogice.

Anikó Vári

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Universitatea Jyväskylä, Finlanda

În calitate de dezvoltatori și profesori ai acestui curs, am găsit această călătorie plină de recompense. Prin conversațiile continue și negocierile cu coordonatorii echipelor și cu profesorii participanți, am învățat foarte multe despre adaptarea proceselor de dezvoltare, de predare și de supervizare la nevoile unei comunități diverse și entuziasmata. Credem că dialogul deschis, conceptul împărtășit de toți participanții și (re)planificarea flexibilă ne-au ajutat să elaborăm materiale educaționale care pot fi de folos unei audiențe mai largi, globale. Pildele pedagogice, reflecțiile și ideile dobândite de la profesorii participanți pot fi cu siguranță înglobate în cursurile noastre obișnuite. Pe scurt, putem spune ca Universitatea din Jyväskylä a câștigat prin acest proiect un parteneriat valoros și noi cunoștințe despre diversele contexte educaționale.

dialogul deschis, conceptul
împărtășit de toți participanții și
(re)planificarea flexibilă

*Tamás Péter Szabó și
Kristóf Fenyvesi*

EVERYDAY
Creativity

Mărturiile profesorilor participanți

Videoclipul
poate fi
vizionat aici:
[https://bit.
ly/2X0LfDF](https://bit.ly/2X0LfDF)

Am intervievat profesorii și dezvoltatorii cursurilor organizate în săptămâna intensivă de la Jyväskylä. Le-am cerut participanților să ne povestească despre experiențele trăite acolo și să reflecteze asupra unor întrebări esențiale. Mai jos, puteți găsi câte un răspuns din partea fiecărei delegații naționale. Le puteți vedea și asculta împreună cu alte opinii și testimoniale cuprinse într-un videoclip al proiectului regizat de Csilla Lázár și înregistrat și editat de Dimitar Dachev (Studio Inthecity).

În ce mod v-a provocat acest training din punct de vedere al practicilor pedagogice?

M-a provocat în mod deosebit. Mi-a amintit de aspecte pe care le uitasem în cadrul practicii mele pedagogice. Ce mi-a plăcut foarte mult este modul în care

profesorii sunt niște lideri buni și călduroși

clasele finlandeze utilizează munca în echipă în fiecare mod posibil pentru a-i implica pe toți participanții, iar profesorii sunt niște lideri buni și călduroși. Îmi place încrederea mutuală existentă între profesori și studenți, între profesori și conducerea școlii, respectiv în comunitatea profesorilor. Dacă studenții simt că li se acordă încredere, atunci fac ei munca, în special când lucrează în echipă. Pas cu pas, vor învăța să fie cât mai practici și, apoi, cât mai exigenți în munca lor.

Boglárka György, România

Cum v-a întărit convingerile pedagogice acest training?

cele mai importante, ci relația dintre studenți și profesori

Am lucrat conform unor module tematice, iar grupul nostru s-a concentrat pe utilizarea resurselor educaționale și a materialelor puse la dispoziție. Ieri am vizitat o

școală și am vorbit cu un profesor, Jukka. Am întrebat ce materiale și resurse folosește, dar ne-a spus că nu acestea sunt cele mai importante, ci relația dintre studenți și profesori. Așa cred și eu: un profesor are succes dacă relația cu studenții săi funcționează bine.

Domonkos Németh, Ungaria

Profesori invitați preluând rolul de "studenți la muzică" la școala Viitaniemi

Cu ce experiențe vă întoarceți din acest training?

Mi-ar plăcea să am posibilitatea de a-mi împărți clasa în două grupe pentru a lucra mai de aproape cu studenții mei, pentru ca ei să înțeleagă mai bine temele discutate și să lucreze într-un mod mai variat. În timpul vizitelor din școlile finlandeze ne-am concentrat pe cooperarea și colaborarea între profesorii care predau diferite materii. Am observat că acest lucru se întâmplă la inițiativa profesorilor și este bine pentru studenți să înțeleagă mai bine legătura între materii, fapt care îi și motivează mai mult.

Letizia Barbadori, Italia

cooperarea și colaborarea între profesorii care predau diferite materii

Ce v-a surprins cel mai mult în școlile finlandeze?

Cred că dotările din sala de sport și din clase, dar și libertatea pe care o primesc elevii. Acestea mi s-au părut cele mai surprinzătoare lucruri. Elevii învață mult în timpul orelor, iar când simt nevoia de exerciții fizice sau să facă mișcare, sunt liberi să folosească echipamentul sportiv, fără a-i deranja pe ceilalți, și apoi să revină în bancă.

Anton Span, Olanda

libertatea pe care o primesc elevii

Proiectul "sala de sport din clasă" de la Școala Creștină Jyväskylä i-a surprins și inspirat pe profesorii invitați

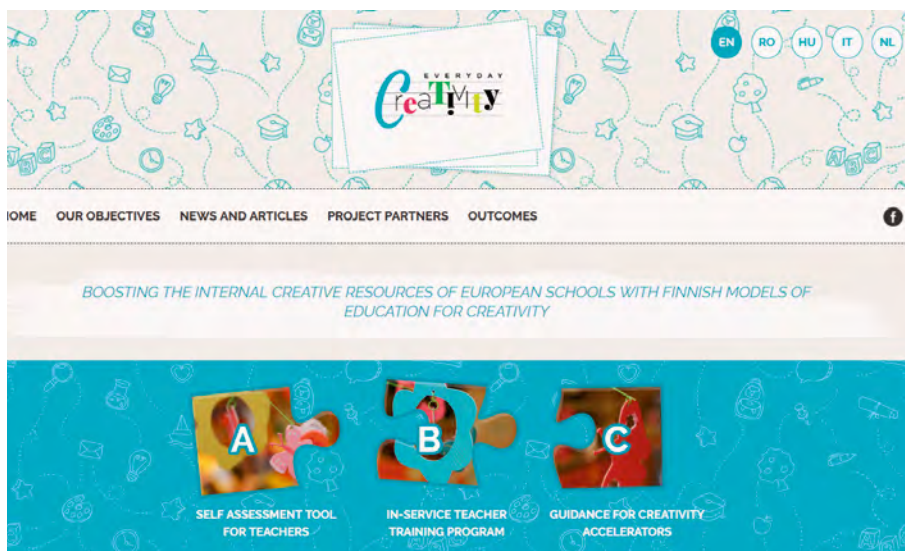
Incursiune în universul cursului: evaluarea nevoilor, planificarea comună și implementarea

Motivația și fundamentul acestui curs

A fi creativ este provocator și simplu în același timp. „Fii creativ!” este un imperativ în epoca noastră, dar realizarea acestui lucru zi de zi, nu e tot timpul ușor. Din curs reiese că acest lucru este totuși posibil. Urmând teoria sintetizată de Pamela Burnard (2012), gândim creativitatea la plural și încercăm să îmbunătățim creativitatea de zi cu zi și să găsim mai multe moduri de a fi creativ. Totuși, trebuie să recunoaștem că până și cel mai deschis mod de predare sau spațiul dedicat unor forme complexe de creativitate pot fi nepotrivite. Trebuie să înțelegem că există mai multe fețe ale creativității: adeseori luăm de bun faptul că ea este un lucru util, dar, uneori, creativitatea poate fi contraproductivă.

Procesul de evaluare a nevoilor

Pentru a identifica ariile de dezvoltare și de elaborare ale conținutului cursului și pentru a-l structura corespunzător, am gândit un proces de evaluare a nevoilor care constă dintr-un instrument online de auto-evaluare a profesorilor (pe care îl puteți găsi la pagina 21) și din interviuri cu cei implicați în educație din fiecare țară participantă. Principalele scopuri ale ambelor metode

Programul de auto-evaluare îl puteți accesa aici:
<http://bit.ly/303wMUj>

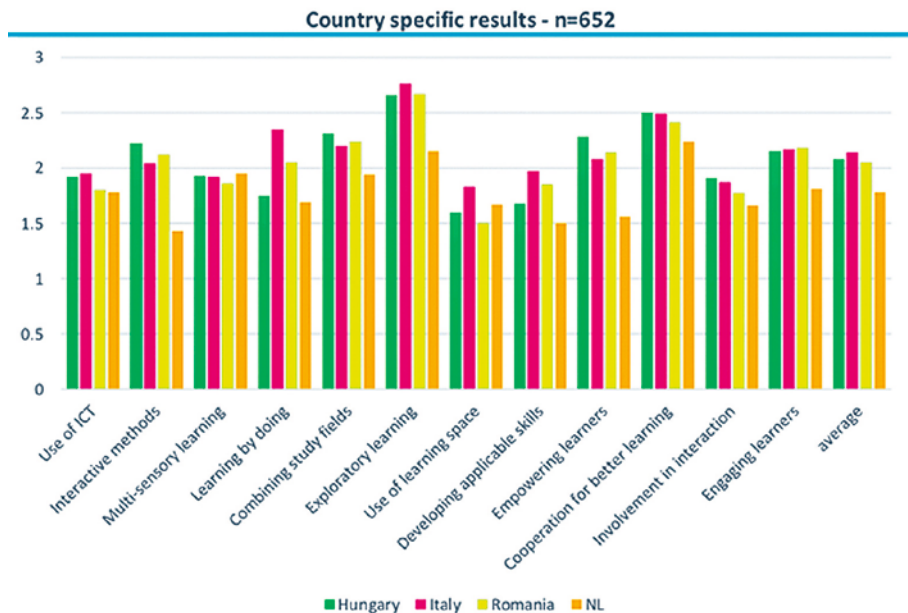
au fost (1) să atragem atenția profesorilor asupra importanței creativității în cadrul practicilor pedagogice și (2) să înțelegem nevoile profesorilor, pentru a concepe un curs complex, potrivit pentru ei.

Instrumentul online de auto-evaluare a profesorilor

Am creat un program interactiv pentru a strânge informații despre nevoile profesorilor și pentru a-i face să reflecteze asupra practicilor pedagogice de zi cu zi. Instrumentul a fost disponibil în cinci limbi: engleză, română, maghiară, italiană și olandeză. Am ținut ca el să fie folosit de cel puțin 50 de profesori din fiecare țară până la finalul etapei de analiză a nevoilor. Programul a fost creionat pe baza modelului de creativitate dezvoltat de Pamela Burnard (2012), care se axează pe trei grupe adaptate contextului educațional:

- modalități (varietatea instrumentelor, tehnologii și materiale folosite în predare);
- principii practice (varietatea metodelor și strategiilor utilizate în predare);
- forme de paternitate (cu atenție deosebită asupra interacțiunii cu studenții).

Programul include 33 de afirmații la persoana întâi, cu patru variante de răspuns (niciodată, rareori, uneori și adesea), codificate pe o scală de la 0 la 3 (0 = niciodată, 3 = adesea). Fiecare afirmație reprezintă una dintre grupe (tehnologii, metode sau interacțiuni). După completare, utilizatorii pot descărca rezultatele din program, în format PDF, pentru uz propriu. De asemenea, pot primi și un feedback structurat după diferitele aspecte ale predării. De exemplu, utilizarea tehnologiilor de comunicație și IT, învățare multisenzorială, combinarea subiectelor de studiu, ș.a.m.d. (a se vedea figura de mai jos). În etapa de analiză a nevoilor (martie-aprilie 2018), au fost adunate răspunsuri de la 653 de profesori din Ungaria, Italia, Olanda și România. Rezultatele analizei pot fi consultate în figura de mai jos.

Use of ICT – Utilizarea TIC

Interactive methods – Metode interactive

Multi-sensory learning – Învățare multisenzorială

Learning by doing – Învățare activă

Combining study fields – Interdisciplinaritate

Exploratory learning – Învățare prin explorare

Use of learning spaces – Folosirea spațiului de învățare

Developing applicable skills – A lega învățarea cu viața reală

Empowering learners – Împuternicirea elevilor

Cooperation for better learning – Cooperare pentru o mai bună învățare

Involvement in interaction – Implicarea în interacțiuni

Engaging learners – Antrenarea elevilor

Average – media

Hungary – Ungaria

Italy – Italia

Romania – România

NL – Olanda

Conform rezultatelor intermediare, domeniile unde s-au înregistrat cele mai joase scoruri în toate (sau majoritatea) țărilor au fost:

- **învățarea multisenzorială;**
- **utilizarea spațiilor de învățare;**
- **combinarea subiectelor de studiu;**
- **implicarea în interacțiune;**
- **utilizarea instrumentelor de comunicare și IT;**
- **angajarea studenților.**

Interviuri cu cei implicați

Subiecții interviurilor noastre au fost profesori, reprezentanți ai autorităților școlare, inspectori școlari și părinți. Conversațiile s-au purtat face2face și au durat între 20 și 60 de minute. În cele patru țări am realizat 21 de interviuri. Întrebările interviului au fost împărțite în două pachete: unul cu întrebări generale, comune tuturor participanților, și unul cu întrebări personalizate, conform rolului specific fiecărui grup implicat.

Folosind rezultatele programului de auto-evaluare, împreună cu cele 21 de interviuri, am proiectat cursul combinat, bazat pe materiale online și training la fața locului.

Raportul complet asupra procesului de evaluare a nevoilor poate fi consultat online:
<https://bit.ly/2J3uOfT>

Cum au fost concepute cursurile combinate

Pentru a îmbunătăți reflecția și discuția între participanți, am creat o structură modulară a cursurilor

Pentru a îmbunătăți reflecția și discuția între participanți, am decis să creăm o structură modulară a cursurilor. Modulele se concentrează pe ariile de dezvoltare definite cu ajutorul procesului de evaluare a nevoilor:

1. spațiul de învățare și predarea multisenzorială;

2. dezvoltarea abilităților aplicabile prin predare;

3. organizarea interacțiunii și a tehnologiei în școli;

4. conectarea diferitelor subiecte în procesul de învățare și predare (de exemplu, multidisciplinaritate și educație interdisciplinară).

Materialele din capitolul „Practica creativității și inovației în școala voastră” din acest Manual sunt organizate conform modulelor de curs (pentru mai multe informații despre module, vezi pagina 30).

În ceea ce privește abordarea pedagogică a cursului, am urmărit să creăm spații dialogale de învățare (cf. Bakhtin 1981; Vygotsky 1979). La întâlnirea din Perugia, din primăvara anului trecut, am discutat programa cursului cu toți partenerii din proiect și le-am cerut să vină cu sugestii pentru conținutul cursului. Cu toții au oferit resurse foarte valoroase pentru fiecare modul, având în vedere că se pot folosi doar materiale cu acces liber, pentru a garanta oportunități egale pentru toți studenții. Când am elaborat sarcinile de lucru bazate pe materialele colectate, am vrut să creăm oportunități și căi noi de învățare, dar evitând supra-instruirea participanților, pentru a le păstra capacitatea de învățare flexibilă și individualizată.

Așadar, am creat următoarea structură a cursului combinat:

→ Etapa online #1: 17 septembrie - 31 octombrie 2018

1. Auto-evaluarea predării și elaborarea filosofiei pedagogice personale (sarcină individuală);
2. Proiectul „Creativitatea în școala voastră” (sarcină de echipă);
3. Sarcini individuale minore, în special reflecții asupra surselor și a propriei pedagogii, în modulele 1-5.

- **Săptămâna intensivă în Jyväskylä (19-23 noiembrie 2018):** s-au organizat diverse ateliere și vizite școlare, prezentate succint mai jos:

Sesiunea	19 noiembrie	20 noiembrie	21 noiembrie	22 noiembrie	23 noiembrie
1	Introducere	Vizită școlară	Vizită școlară	Vizită școlară	Atelier pe module
2	Atelier invitat				Atelier pe module
	Prânz	Prânz	Prânz	Prânz	Prânz
3	Prezentări de echipă (proiectul „Creativitatea în școala voastră”)	Atelier invitat	Atelier invitat	Atelier pe module	Atelier: planificarea proiectelor de dezvoltare locală
4	Atelier pe module	Atelier pe module	Atelier pe module	Atelier invitat	Finalizare. Concluzii
	Cină	Programe recreaționale opționale			

Tabelul 1: Structura săptămânii intensive.

- ➔ **Etapa online #2 (1 decembrie 2018 - 31 martie 2019):** implementarea și raportarea revenirii asupra proiectelor.

EVERYDAY
Creativity

Cum a funcționat cursul combinat

Întregul curs a fost conceput plecând de la convingerea că interacțiunea și, în mod special, confruntarea cu o diversitate a perspectivelor aduce lucruri neașteptate și, prin aceasta, stimulează creativitatea: surpriza poate des-

că interacțiunea și, în mod special, confruntarea cu o diversitate a perspectivelor aduce lucruri neașteptate

chide calea pentru reînnoirea practicii pedagogice. Am înțeles că profesorii doresc să afle mai multe despre creativitate, dar am dorit totodată să-i ajutăm să realizeze că deja utilizează multe idei creative, iar complexitatea creativității se

manifestă în munca lor într-o mulțime de feluri. Prin lectura articolelor, vizionarea videoclipurilor, transcrierea gândurilor și citirea textelor redactate de colegi, în faza online, mai întâi, profesorii s-au folosit de această oportunitate pentru a-și privi munca zilnică prin alți ochi și au descoperit

Activități creative de la Școala Gimnazială „József Attila” (România) prezentate într-un mod creativ sub forma unei reviste

lucruri neașteptate, care i-au inspirat și au adus prospețime, chiar în cazuri de rutină.

Ca parte a activităților online de dinaintea săptămânii intensive, profesorii au scris, împreună cu colegii lor, rapoarte în care și-au prezentat în mod critic practicile pedagogice creative și inovatoare. Prin faptul că le-am cerut echipelor naționale să scrie rapoarte, am încercat să ajutăm profesorii să recunoască cele mai importante caracteristici din metoda lor pedagogică. Pentru a prezenta într-un mod care să atragă interesul celorlalți participanți, a trebuit să-și privească munca prin ochii altora. O asemenea schimbare de perspectivă stă la baza învățării dialogale.

În urma lecturării postărilor online, dar și ulterior, prin participarea la prezentările echipelor naționale la Jyväskylä, întreaga comunitate implicată în curs a descoperit o bogăție de practici pedagogice noi. Pentru a extinde perspectivele profesorilor, am organizat vizite la trei școli locale, unde cursanții au putut fi observatori la lecții și au discutat cu colegii finlandezi. Conform feedback-ului, profesorii finlandezi au apreciat diversitatea participanților și au găsit conversațiile cu ei foarte productive și stimulatoare. Totodată, au putut experimenta exact ce ne-am propus să îmbunătățim la ei: trebuind să explice propriile practici pedagogice vizitatorilor, au fost nevoiți să ia în calcul și o a treia perspectivă, care i-a ajutat să-și înțeleagă propriile practici.

a descoperit o bogăție de practici pedagogice noi

Atelierele regulate, zilnice, din timpul săptămânii intensive, au constituit prilejuri foarte bune pentru conversații intense și învățarea de la colegi. Colegii locali, precum și doi dintre mentorii participanți au fost rugați să organizeze ateliere și să-și împărtășească perspectivele despre ariile de dezvoltare ale cursului. Rezumatul atelierelor cu invitații pot fi găsite în capitolul „Materiale pentru atelier”. Mai mult, au avut loc și ateliere de reflecție asupra vizitelor în școli. Participanții au lucrat în grupuri, fiecare concentrându-se pe unul dintre cele cinci module, iar la final au pregătit un portofoliu al modulului în care au prezentat ce au învățat din vizitele școlare și atelierele cu invitații. Au fost formate cinci grupuri de câte patru membri, cu câte o persoană din fiecare țară. Observațiile comune și discuțiile cu colegii din celelalte țări au sporit și ele surprizele, confruntările

un portofoliu al modulului în care au prezentat ce au învățat din vizitele școlare

*Profesori lucrând
la portofoliile
metodologice în
echipe
internaționale*

cu necunoscutul și ocaziile de a se familiariza cu punctele de vedere ale celorlalți. Materialele de la aceste ateliere sunt integrate în capitolul „Practica creativității și inovației în școala voastră”.

În final, profesorii participanți au elaborat, implementat și raportat proiectele în care au experimentat idei noi și le-au aprofundat prin reflecție. Ei au început să lucreze la schițele de proiecte în Jyväskylä, în echipele lor naționale, pentru ca apoi să continue munca în instituțiile de învățământ de acasă, în colaborare cu colegii și studenții lor. Rapoartele despre aceste proiecte pot fi citite în capitolul „Dezvoltarea creativității – raport ulterior” din acest Manual.

Profesorii participanți au primit un sprijin semnificativ din partea coordonatorilor locali pe toată durata cursului, iar munca lor a fost supervizată de profesorii responsabili de curs, Tamás Péter Szabó și Kristóf Fenyvesi, în special în timpul săptămânii intensive.

Spre noi comunități

Prin editarea acestui Manual și publicarea colecției de materiale și sarcini pe site-ul proiectului, sperăm ca noii cursanți să se alătore comunității noastre de învățare și că ei vor fi inspirați de materialele și discuțiile pe care le împărtășim. Indicații pentru învățare individuală și auto-organizată, cu ajutorul colegilor, pot fi găsite în capitolele ce urmează.

Alăturați comunității noastre de învățare!

www.creativeschools.eu

Alăturați comunității
noastre de învățare!
www.creativeschools.eu

Bibliografie

Bakhtin, M. (1981). *The dialogic imagination: Four essays*. Austin: University of Texas Press.

Burnard, P. (2012). *Musical Creativities in Practice*. Cambridge, UK: Oxford University Press.

Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

EVERYDAY
Creativity

Practica creativității și inovației în școala voastră

Această secțiune cuprinde o sarcină introductivă și cinci module ce se concentrează pe subiecte specifice, care să îmbunătățească creativitatea și inovația. Vă recomandăm să țineți un jurnal (într-un fișier digital sau într-un caiet) în care să vă notați ideile și răspunsurile la sarcinile din module. De asemenea, recomandăm să formați o echipă cu colegii locali sau să vă alăturați unei rețele (fizice sau virtuale) de profesori cu care să împărtășiți și dezvoltați idei. Utile pot fi și ședințele de brainstorming cu studenții, cu părinții lor sau cu alți membri ai comunității școlare din care faceți parte! Puteți decide să păstrați jurnalul individual ori să lansați un blog cu acces liber sau restricționat pentru a vă împărtăși ideile proprii și altor comunități.

Ca prim pas, vă rugăm să vă gândiți la practicile zilnice și să folosiți următorul program de auto-evaluare, dezvoltat pentru acest curs. Programul vă ajută să reflectați asupra metodelor, strategiilor, instrumentelor și tehnicilor. Folosiți acest link <https://bit.ly/2MloD7B> sau codul QR pentru a răspunde la întrebări. Nu uitați să salvați pagina de feedback, pentru utilizare ulterioară.

<https://bit.ly/2MloD7B>

Acum, că ați răspuns întrebărilor și aveți pagina de feedback la îndemână, răspundeți, în jurnalul dumneavoastră, la următoarele întrebări, în 150-200 cuvinte:

1. Cum v-ați prezenta, pe scurt, filosofia didactică? Altfel spus, de ce predați așa cum o faceți?
2. Cum ați defini predarea creativă? Ce înseamnă pentru dumneavoastră un profesor creativ?

NOTE

Profesorii vorbesc despre predarea creativă

Profesorii participanți la curs și-au împărtășit punctele de vedere, din care vă oferim, pentru a vă inspira, o selecție.

Predarea creativă ne ajută să relevăm diferite tipuri de talente și de abilități individuale. Este important să oferim studenților un mediu care să le permită să înțeleagă cum funcționează lucrurile și să încercăm să promovăm învățarea prin situații bazate pe auto-corectare. Cred cu tărie că „Totdeauna poți găsi un răspuns pe drumul care este în spatele tău. Ai nevoie doar de o întrebare care să te trimită în direcția potrivită.” (Jostein Gaarder)

să înțeleagă cum funcționează lucrurile

Serena Bruno, Italia

Filosofia mea pedagogică ar putea fi definită succint astfel: „Dacă te gândești la tine, ai probleme. Dacă te gândești la ceilalți, ai sarcini și provocări interesante”. Ca profesor, cred că am parte de provocări interesante în fiecare zi. Din punctul meu de vedere, pe lângă cunoașterea teoretică, fiecare copil ar trebui să învețe să fie independent, să-și rezolve singur problemele, să se apere cu mijloace pașnice și să fie bun și respectuos cu ceilalți. Personal, încerc să fac tot posibilul să-i învăț aceste valori, pentru că le vor folosi când vor fi adulți. Îmi propun să le arăt calea, nu destinația.

să-i învețe aceste valori

Măria Szidónia Ráduly, România

Ca să-mi rezum filosofia didactică, trebuie să subliniez două domenii mari și late: cultura, respectiv comunicarea. Ca profesor de limbi străine, consider că este foarte important ca studenții mei să cunoască și să respecte culturile altora și, prin aceste culturi, și pe ceilalți oameni. De obicei evidențiez faptul că învățăm limbi străine pentru a comunica, pentru a ne exprima, pentru a construi relații și pentru a cunoaște lumea. Acestea sunt principiile mele pedagogice.

învățăm limbi străine pentru a comunica, pentru a ne exprima, pentru a construi relații și pentru a cunoaște lumea

Ágnes Földváry, Ungaria

Esența educației este să construiești o relație elev-profesor bazată pe încredere și asumare. Cred că educația este mai mult decât memorarea unor informații sau fapte. Dacă vrei să fii un bun profesor, trebuie să cunoști persoana, dar și pildele pe care trebuie să le învețe. Predarea creativă începe cu profesorul. Profesorul dă studenților tonul, le permite să învețe împreună și îi ajută să depășească obstacolele. Profesorul vede efortul său ca pe o provocare, caută abordări eficiente și țintește către sustenabilitate. Un profesor este un perpetuu învățăcel.

Joop Boomsma, Olanda

Dezlănțuieți-vă creativitatea

Cu o mai bună înțelegere a creativității și a filosofiei pedagogice personale, putem trece la modulele de învățare. În această secțiune, sunt cinci astfel de module:

Modulul 1: Promovarea cooperării între profesori;

Modulul 2: Moduri creative de predare și învățare;

Modulul 3: Creativitate cu conștiință pedagogică și utilizarea resurselor și a materialelor;

Modulul 4: Dezvoltarea unui mediu interior și exterior croit pe student;

Modulul 5: Angajarea și motivarea studenților, profesorilor și părinților pentru inovație

Fiecare modul are trei părți:

- **Resurse de inspirație:** articole, cărți, studii care să vă ajute să înțelegeți conceptul teoretic al modulului;
- **Sarcini ale modulului:** activități, sarcini de scriere, discuții pe baza experiențelor și literatura pe care o parcurgeți pentru modul;
- **Bune practici:** evidențierea practicilor de zi cu zi din școli din Finlanda, Italia, Olanda, România și Ungaria, recunoscute de profesorii participanți. În timpul săptămânii intensive din Jyväskylä, fiecare echipă s-a concentrat pe unul dintre modulele cursului și a scris un raport

cu principalele noutăți găsite. Citatele din această secțiune provin din rapoartele echipelor. Au fost incluse și texte elaborate la sarcinile preliminare ale echipelor naționale legate de practicile lor creative.

Vă recomandăm să parcurgeți mai întâi materialele de curs corespunzătoare Modulului 1 și abia apoi pe celelalte, în ordinea preferinței dumneavoastră. Pentru o experiență și mai utilă, vă îndemnăm să parcurgeți modulele cu colegii și să organizați grupuri de discuție pentru fiecare sarcină. Acordați atenție și sarcinilor mai ușoare!

Modulul 1: *Promovarea cooperării între profesori*

Modulul urmărește să îmbunătățească cooperarea între profesori. Materialele și activitățile vă ajută:

- să găsiți parteneri de cooperare în școala dumneavoastră;
- să implementați proiecte interdisciplinare comune;
- să inițiați schimbări și să stimulați inovația.

Resurse pentru a începe cooperarea

25 de moduri prin care profesorii pot interacționa mai mult cu colegii lor. Cele mai bune colegii online.

Articolul oferă recomandări pentru a îmbunătăți cooperarea cu colegii dumneavoastră. Subcapitolele cu albastru vă trimit la surse detaliate sau la forumuri de discuții. Puteți citi mai mult despre ideile care vă interesează cel mai mult.

Curriculumul Național Fundamental pentru Educația de Bază: accentul pe cultura școlară și abordarea integratoare: Agenția Finlandeză pentru Educație.

Această prezentare sintetizează principalele elemente din curriculumul național fundamental finlandez și explică de ce creșterea cooperării la toate nivelurile (inclusiv între profesorii participanți) este necesară pentru o învățare multidiscplinară eficientă.

<https://bit.ly/2IHx20B>

<https://bit.ly/2Ne1t7T>

<https://edut.to/2uAJIUh>

<https://edut.to/2Ce4Vch>

SARCINA 1:

Un manual de implementare pentru cooperarea interdisciplinară între profesori

Citiți următoarele articole:

Shane Safir: *Using a Mock Trial to Build Literacy Skills (Utilizarea unui proces înscenat pentru a dezvolta abilitățile literare)*. *Edutopia*.

Amy Schwartzbach-Kang és Edward Kang: *Using Science to Bring Literature to Life (Utilizarea științei pentru a da viață literaturii)*. *Edutopia*.

Colaborarea cu colegii care au altă pregătire decât a dumneavoastră poate fi și ea o sursă de inspirație, dar și o experiență provocatoare. Gândiți-vă la modul în care predarea interdisciplinară v-ar putea îmbogăți abordarea pedagogică și luați notițe de jurnal. După această sarcină puteți organiza și o discuție cu colegii.

Puncte de luat în considerare:

- ➔ proiectele didactice prezentate în articole;
- ➔ experiența dumneavoastră legată de planificarea și implementarea proiectelor didactice în colaborare cu ceilalți profesori;
- ➔ provocările în a găsi parteneri de colaborare și răspunsurile dumneavoastră la acestea.

Vocile profesorilor participanți despre permiterea cooperării

Cooperarea în clasă de Ágnes Földváry, Ungaria

Găsirea unui partener este tot timpul o mare provocare. Nu este ușor de găsit un subiect bun și un partener perfect. Mai mult, studenții nu sunt obișnuiți să lucreze cu doi profesori deodată. De asemenea, este dificil să crezi condiții potrivite pentru a lucra împreună, mă gândesc aici la echitate, sincronizare, abilități de rezolvare a problemelor și administrarea timpului. Uneori, programa națională este supraîncărcată, ceea ce face colaborarea interdisciplinară imposibilă.

Răspuns: Cooperarea în clasă de Enikő Tankó, România

Sunt de acord că poate fi foarte dificil să găsim parteneriatele potrivite, mai ales dacă vorbim despre proiecte de lungă durată, unde trebuie să lucrăm împreună pentru o perioadă lungă de timp. Cum ai spus, o filo-

NOTE

sofie didactică asemănătoare și o comunicare eficientă între parteneri sunt elemente-cheie în elaborarea unor activități comune de succes.

Cooperare de Alessandra Schippa, Italia

Cred că relația de colegialitate dintre profesori joacă un rol fundamental în dezvoltarea profesională a dascălilor, în satisfacția la locul de muncă și creșterea cunoașterii, dar și în ce privește calitatea educației și performanțele studenților. Anul trecut am participat împreună cu doi colegi la un curs CLIL (Curs de Învățare Integrată a Conținutului și Limbajului/ Content and Language Integrated Learning în original) pentru profesori de școală primară. Ne-a venit ideea să organizăm un proiect despre sistemul solar. Ni s-a părut relevant să lucrăm împreună, deoarece am discutat, am împărtășit experiențe comune și am găsit conexiuni creative pentru a integra engleza și științele. A învăța să cooperezi este una dintre cele mai importante abilități umane, iar școala este locul ideal pentru asta. Nu totdeauna este ușor să colaborezi cu alți colegi, deoarece fiecare are propriile idei și propriul stil de lucru. Cred că este foarte important pentru profesori să recunoască valoarea muncii celuilalt și să se concentreze pe aspectele comune.

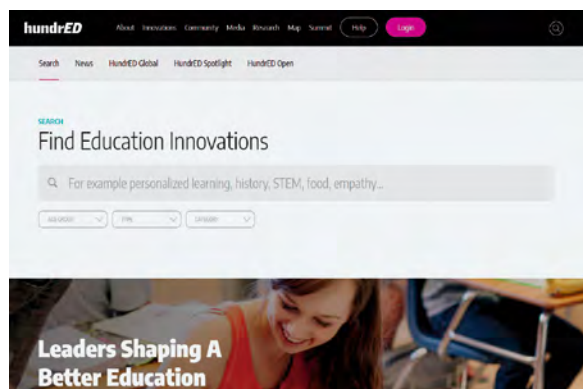
SARCINA 2:

Un drum de inițiere a schimbării și inovării

HundrED, o organizație non-profit, a diseminat proiecte care să inspire inovația în educație. Site-ul lor prezintă sute de inovații, cu descrieri detaliate. Puteți folosi funcția de căutare sau să parcurgeți colecțiile (de pildă pe cele din 2018).

relația de colegialitate dintre profesori joacă un rol fundamental în dezvoltarea profesională a dascălilor, în satisfacția la locul de muncă și creșterea cunoașterii, dar și în ce privește calitatea educației și performanțele studenților

<https://hundred.org/en/collections/hundred-2018>

NOTE

Alegeți cel puțin o inovație de pe site, cea pe care o găsiți mai interesantă și mai relevantă pentru propria activitate didactică, și notați-vă impresiile despre ea. După ce ați bifat această sarcină, puteți organiza și o discuție cu colegii. În privința notițelor de jurnal:

- ➔ **adăugați titlul inovației;**
- ➔ **notați link-ul descrierii sau redactați propria descriere;**
- ➔ **prezentați modul în care se leagă inovația de propria activitate didactică;**
- ➔ **precizați dacă ați vrea să experimentați cu ea (în ce fel și de ce);**
- ➔ **precizați cum ați începe să adaptați această inovație pentru implementare.**

Ideile profesorilor legate de inovație

Letizia Barbadori din Italia a ales inovația **Învățarea directă: activitatea care ține copiii în școală din Australia**

Predau într-o școală primară, dar articolul care mă interesează personal este despre studenți. Cred că lipsa de interes din școli începe chiar la începutul pro-

cesului educațional. Clasele sunt o oglindă a societății, elevii din medii foarte diferite fiind bineveniți.

abordarea „învățării directe” prezintă o a doua șansă pentru elevii care nu sunt interesați în dezvoltarea potențialului lor și decid să abandoneze școala

Consider că abordarea „învățării directe” prezintă o a doua șansă pentru elevii care nu sunt interesați în dezvoltarea potențialului

lor și decid să abandoneze școala. Această metodă de învățare poate constitui temeiul pentru un viitor mai bun și ajută la construirea unei relații strânse cu profesorii. Mi-ar plăcea să avem astfel de programe în țara mea, programe care să prevină abandonul școlar și să susțină studenții care se simt marginalizați.

Zita Andrea Salai din Ungaria a ales inovația **NaTakallam din Beirut, Liban**

Ca profesor de limbi străine, am mereu probleme de comunicare în clasă. Studenții mei evită să folosească limba engleză în timpul cursurilor și unii dintre ei se simt ridicoli dacă trebuie să vorbească această limbă, pentru că știu că vor face greșeli sau pentru că nu o stăpânesc suficient de bine încât să se exprime corect. NaTaKallam oferă experiențe unice de învățare a limbilor străine. Conectează persoane de pe întreg mapamondul și oferă exerciții

<https://bit.ly/2mUutSy>

<https://bit.ly/2yqkMQp>

de limbă pe Skype. Se poate lucra cu vorbitori nativi, aceasta fiind metoda cea mai bună de a îmbunătăți performanțele în învățarea unei limbi străine și îi motivează pe studenți să folosească limba engleză pentru comunicare. Ei ar intra astfel în contact cu mai multe expresii, dialecte, cu limbajul informal și, în general, pot dobândi un vocabular mai bogat decât un vorbitor ne-nativ. Pe lângă motivația suplimentară de a vorbi engleza, studenții mei pot învăța mai multe despre alte culturi. Pentru toate acestea, sunt necesare un laptop cu acces la Internet, un proiector și o tablă interactivă cu ecran.

ar intra astfel în contact cu mai multe expresii, dialecte, cu limbajul informal și, în general, pot dobândi un vocabular mai bogat

Răspuns: NaTaKallam de Enikő Tankó, România

Lecturile despre acest proiect au fost revigorante! Și eu sunt profesoară de engleză și întâmpin frecvent aceeași problemă. Elevii mei tind și ei să evite exprimarea în limba engleză în timpul orelor. Cred că acest proiect chiar i-ar motiva pe cei care învață o limbă străină, pentru o foloseasi chiar dacă fac greșeli. Și, desigur, pot învăța folosindu-și dispozitivele inteligente! O idee grozavă!

Răspuns: NaTaKallam de Francesca Ugolini, Italia

Cred că această inovație chiar poate fi utilă la lecțiile de engleză. Ar trebui să-i punem pe elevi în contexte autentice, pentru că îi învățăm o limbă care are atât de multe dialecte, accente și vorbitori. Dacă nu le arătăm diversitatea reală a limbii engleze, vorbită pe tot globul, există riscul de a le preda o limbă academică, învechită. Este foarte important să învețe despre diverse culturi „pe viu”, fără filtrul profesorului.

Bune practici de cooperare în școlile europene

Profesorii participanți la curs au găsit următoarele exemple interesante în timpul vizitelor școlare la Jyväskylä și în timpul discuțiilor despre practicile din școlile lor.

Cooperarea prin instrumente online (Finlanda)

Un profesor de engleză și un fost coleg, profesor de biologie, colaborează prin Skype cu un profesor din Florida. Profesorii și elevii din ambele clase lucrează împreună pentru a cerceta natura și animalele care trăiesc în

le place mult să lucreze cu elevi străini

diverse climate. Pe lângă studierea unui subiect de interes comun, copiii finlandezi mai învață și engleză, vorbind direct cu nativi. Acest tip de colaborare este ceva „normal” în școlile lor și le place mult să lucreze cu elevi străini.

Planificare comună (Finlanda)

O lecție comună de științe în două clase: într-una dintre ele se învață despre "lumină", în cealaltă se studiază "sunetul"

Un profesor de clasa a treia spunea că, la fiecare două săptămâni, are o întâlnire în care se definesc planurile pentru următoarea perioadă și scopurile lecțiilor. Totodată, în școală există o colaborare strânsă între profesorii de chimie. Aceștia afirmă clar ce vor să obțină pe parcursul anului școlar.

Cooperarea cu profesorii supraveghetori (Finlanda)

Un profesor de clasa întâi colaborează cu profesori supraveghetori pentru a elabora, de exemplu, planuri de studii tematice pentru orele de științe. Aceștia propun schimbări, încep inovații împreună și distribuie între ei informații, idei și resurse. O colaborare cu un impact pozitiv de ambele părți, care îi ajută pe dascăli să găsească metodele de predare cele mai eficiente.

propun schimbări, încep inovații împreună

Co-predarea în școlile step-by-step (România)

În școlile step-by-step, doi profesori predau simultan. Colaborarea eficientă dintre ei poate avea un impact pozitiv asupra întregii culturi a colaborării din școala respectivă. Puțin câte puțin, metodele care s-au dovedit a fi eficiente în clasa step-by-step au început să fie utilizate și să influențeze atmosfera și activitățile din întreaga școală.

Dezvoltarea colaborării informale (Ungaria)

Chiar dacă nu este formalizată, colaborarea este un ingredient natural al vieții majorității școlilor din Ungaria. Se pune accent pe întâlniri informale între profesori în timpul lor liber. De asemenea, ei colaborează și când pregătesc implicarea comunității locale în viața școlii. Comunitățile locale trebuie de asemenea să fie informate despre schimbările conținutului educațional. Timp de mai mulți ani, ne-am concentrat pe colaborarea, întreținerea de bune relații și creșterea respectului față de oamenii locului. Organizăm întruniri regulate în care prezentăm activitățile de zi cu zi ale școlii și unde invităm localnicii să ni se alăture.

**întâlniri informale între profesori
în timpul lor liber**

Antrenori și mentori care asistă munca profesorilor (Olanda)

„Rock and Water” este un program oferit elevilor din clasa întâi din unele școli secundare din Olanda. În cadrul lui, profesori special pregătiți lucrează împreună cu profesorul clasei, iar elevii dobândesc competențe sociale și învață despre siguranță, integritate și relaționare. Este un program educațional despre care s-a dovedit științific că îmbunătățește abilitățile cognitive ale elevilor.

**profesori special pregătiți lucrează
împreună cu profesorul clasei**

Cu toții lucrând în jurul artei (Italia)

Și în Italia, creativitatea înseamnă co-predare: colaborarea între profesori de diverse materii, de la diverse clase și eliminarea barierelor pentru a arăta că învățarea este un proces global. Un exemplu îl constituie un proiect despre civilizația etruscă, unde mai mulți profesori au pregătit laboratoare speciale și au adus copiii la muzee pentru „a îmbrățișa ziduri vechi” și au lucrat împreună pentru a le oferi elevilor o experiență „vie” despre etrusci.

**mai mulți profesori au pregătit
laboratoare speciale și au adus
copiii la muzee pentru „a îmbrățișa
ziduri vechi”**

Modulul 2: *Moduri creative de predare și învățare*

Acest modul vă ajută să reflectați asupra practicilor voastre pedagogice și să căpătați o înțelegere mai amplă despre legăturile dintre creativitate și învățare. Veți explora:

- ➔ **posibilități de inovare;**
- ➔ **moduri în care puteți adapta metode și abordări noi la stilul dumneavoastră de predare.**

<https://bit.ly/2WYkWJm>

Resurse pentru a iniția creativitatea

Inspirând o generație să creeze: șapte componente critice ale creativității la copii, Centrul pentru creativitatea copiilor, 2015

Așa cum susține editorul descrierii, această broșură „sintetizează peste 150 de studii din diverse domenii academice, pentru a contribui la o mai bună înțelegere a creativității. Lucrarea vrea să arate că mediul de lucru și experiența determină potențialul creativ și oferă un cadru nou, cu șapte abilități-cheie asociate cu creativitatea, dar și indicații practice și exemple de activități care să promoveze aceste abilități”.

SARCINĂ:

Gătiți cu ingredientele creativității

Sarcina este o discuție bazată pe cartea despre creativitatea la copii. Pentru discuțiile cu colegii, citiți introducerea (paginile 4-8) și alegeți cel puțin o componentă a creativității despre care ați vrea să aflați mai multe. Componentele sunt discutate în capitole separate:

- **imaginație și originalitate**
- **flexibilitate**
- **luarea deciziilor**
- **comunicare și exprimare**
- **motivație**
- **colaborare**
- **acțiune și mișcare**

Când citiți capitolul ales, gândiți-vă la contextul educațional în care lucrați. Cartea este despre dezvoltarea copiilor, dar puteți adapta conținutul și la clase mai mari ale ciclului primar și secundar sau chiar la educația adulților.

Scrieți în jurnal o însemnare în care:

- ➔ adăugați componenta aleasă drept titlu;
- ➔ rezumați (sau citați) două idei pe care le-ați găsit în mod special interesante și explicați de ce le considerați astfel;
- ➔ adăugați două întrebări sau două aspecte pe care ați dori să le studiați mai departe în timpul acestui curs.

Vă recomandăm în mod special să purtați o discuție cu colegii după finalizarea acestei sarcini.

Ingredientele favorite ale profesorilor

Citatele din această secțiune sunt din cartea „Inspirația creatoare a unei generații” (a se vedea referința și codul QR de deasupra)

Luarea deciziilor de János Schulcz, Ungaria

Copiii li se dau zi de zi cantități uriașe de informație și le este greu să o sorteze după nevoi și voință. Ca educatori, avem rolul important de a decide și a diferenția informația relevantă și a le pune la dispoziție informația utilă. Orice dispozitiv este doar o sursă de informație și este necesar să învățăm elevii cum să le folosească corect. Sarcina noastră esențială este să luăm decizii și să îi învățăm pe elevi să găsească informația importantă, astfel încât ei să devină independenți pentru o perioadă.

Orice dispozitiv este doar o sursă de informație și este necesar să învățăm elevii cum să le folosească corect

Motivația

de Susanna Maresca, Italia

„Nu ți se pot întâmpla lucruri noi dacă le știi pe toate. Trebuie să fii curios și să riști să înveți lucruri pe care nu le-ai fi anticipat niciodată”. Mi s-a părut că această frază este extrem de interesantă, deoarece curiozitatea este baza cunoașterii. Copiii curioși vor fi și motivați, și interesați. Curiozitatea este baza cercetării și a descoperirii, dar cum să stărnim curiozitatea în niște adolescenți care au adesea o atitudine sceptică? Cum putem să ne asigurăm că elevii devin interesați de un anumit argument, indiferent de timpul sau efortul pe care ar trebui să-l depună pentru a-l aprofunda? Cum să-și găsească ei o motivație interioară, pe lângă cea exterioară?

Încerc să le dau sarcini, să-i fac responsabili prin discutarea unor termeni și condiții pentru teme. În opinia mea, aceasta este o parte importantă a motivației lor, deoarece pot avea controlul și influența asupra a ceea ce vor să creeze

Răspuns: Motivația de Anton Span, Olanda

Este aceeași luptă pe care o duc și eu în clasa mea (cu vârste între 10 și 12 ani). Elevii au ajuns la vârsta preadolescenței și este foarte greu să-i motivezi. Încerc să le dau sarcini, să-i fac responsabili prin discutarea unor termeni și condiții pentru teme. În opinia mea, aceasta este o parte importantă a motivației lor, deoarece pot avea controlul și influența asupra a ceea ce vor să creeze. O altă tactică este să fac obiectivele vizibile. Elevii trebuie să observe că învață prin munca pe care o depun. Este foarte frustrant să vezi că, atunci când pregătești o nouă temă sau un nou proiect, jumătate dintre studenți nu sunt motivați. Aș vrea să explorez mai multe în jurul întrebărilor tale.

Colaborare de Edit Páll, România

Ca profesor de școală primară, folosesc adesea învățarea prin colaborare. Împart elevii în grupuri mici, pentru a răspunde la întrebări, pentru a lucra împreună la proiecte și pentru a învăța unii de la alții. Mai multe studii științifice „susțin convingerea comună că învățarea în colaborare îmbunătățește capacitățile de învățare ale elevilor prin participare activă și oferă ocazii valoroase de a lucra în cooperare într-un mediu sigur și care îi susține”. În opinia mea, colaborarea în clasă poate fi un lucru care îi poate ajuta pe copii să gândească creativ și în profunzime asupra subiectelor și să își clarifice ideile prin discuții, dar și să fie participanți și parteneri activi. Cred că un mediu educațional care îi susține încurajează expresia creativă.

- Colaborarea dezvoltă responsabilități reciproce și empatie față de punctele de vedere ale altora. Elevii învață cum să critice idei, nu persoane. Am trecut cu toții prin asta, nu-i așa? Ați dori să împărtășiți succesul sau greutățile dumneavoastră legate de învățarea prin colaborare în clasă?

Motivația de Dijkstra Gwydolph, Olanda

„Când copiii sunt motivați din interior, se bat mai mult pentru a depăși dificultățile, ceea ce îi face să conștientizeze că efortul aduce succes. Aceasta, la rândul său, îi face să abordeze gradual puncte de vedere despre abilitățile lor”. Când copiii au această motivație interioară, cred că pot depăși provocări mai mari decât au crezut inițial că ar fi posibil. De aceea, este foarte de

important să apăsăm butonul corect. Am început la nivelul cel mai de jos al educației, dar când mi-am găsit motivația interioară, am finalizat lucrarea de licență în activități sociale. Cum pot găsi acea scânteie interioară la un copil? Și ce fel de activități mă pot ajuta pentru aceasta?

Acțiune și mișcare de Boglárka György, România

„...cercetătorii au descoperit o creștere semnificativă a creativității în cazul aproape fiecărui elev după ce s-au plimbat (în interiorul clădirii sau în afara ei). Aceste descoperiri susțin opinia populară că mișcarea, în general, și plimbarea, în particular, sporesc creativitatea”. „Descoperirile lui Bowers et al. arată că acei copii care participă la mai multe activități sportive nestructurate sunt predispuși să devină adulți mai creativi”. Aceste citate din diferite studii arată că orice formă de mișcare fizică este benefică în sporirea procesului de învățare și în gândirea creativă. În prezent, copiii au posibilitatea să facă mișcare în timpul orelor de educație fizică – una sau două pe săptămână – și în timpul recreațiilor. Cum mișcarea fizică scade odată cu avansarea în vârstă, scade și motivația lor pentru învățare, iar modul lor de gândire devine mai puțin creativ. Aș vrea să învăț despre metodele pe care le pot folosi ca să previn pierderea atenției lor în timpul acestor schimbări și despre tipurile de activități fizice pe care să le pot folosi cu elevi de 10-14 ani.

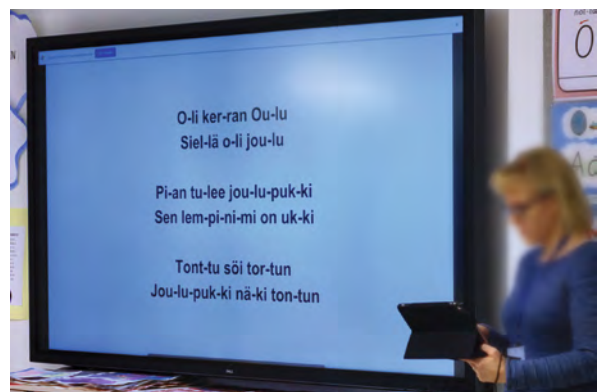
Melodie rap despre Moș Crăciun scrisă și interpretată de elevii din clasa I-a și doi dintre profesorii lor de la Școala de Pregătire Pedagogică a Universității Jyväskylä

Bune practici în școlile finlandeze, văzute de profesorii participanți

Imaginație și originalitate

În școlile finlandeze pe care le-am vizitat, elevii învață cântece despre temele predăte. Profesorul cânta la pian, iar ei, cu toții, îl acompaniază cântând în cor. În orele de scriere în limba finlandeză, pentru a promova

relaxarea și mișcarea, profesorul folosea un joc. Elevii dădeau cu zarul și, în funcție de numărul care ieșea, se uitau pe tablă și vedeau ce trebuie să facă. Pentru numărul unu, trebuiau să scrie ceva; pentru numărul cinci, să sară. Concentrarea în școală înseamnă să fii conștient de modul în care gândești.

Laboratorul de muzică de la Școala Viitaniemi

comunitar mai puternic. În orele de cusut, elevii își făceau propriile haine pentru bal. Cu toții erau foarte motivați, deoarece chiar voiau să le poarte. Și erau foarte mândri de munca lor creativă.

Elevă făcându-și propria rochie de seară. Libertatea de alegere este valabilă și la orele de cusut

fragedă, lucru care îi ajută să dezbată în viitor.

Comunicare și exprimare

În clasă, profesorul folosește Google Maps pentru a le povesti elevilor despre anumite locuri și le arată poze cu subiectele despre care vorbesc, pentru a nuanța mai bine subiectele. Profesorul a deghizat un elev în personajul Moise, pe care l-a lăsat să-l joace, și i-a încurajat pe colegi să-i adreseze întrebări. De asemenea, au rulat filme care să ajute în comunicarea către elevi.

Colaborarea dintre profesori și părinți

Școala colaborează cu părinții printr-o aplicație online. Profesorii folosesc acest mijloc pentru a informa părinții despre comportamentul, notele și temele elevilor. Acest lucru îmbunătățește comunicarea dintre profesori și părinți. De asemenea, școala implică mai multe persoane în procesul edu-

Motivația

La lecțiile pe care le-am observat, elevii erau foarte motivați. Lecțiile de muzică au fost pline de inspirație, pentru că profesorul era amabil și prietenos. Era o încredere reciprocă între el și elevi. Întreaga clasă emana o energie pozitivă, plină de bucurie. Muzica era văzută ca un mijloc de exprimare, iar prin interpretarea în grup, elevii învață și despre colaborare și munca în echipă, dobândind un simț

Luarea deciziilor

Libertatea este o componentă majoră atât în munca profesorilor, cât și în activitățile elevilor. Elevii lucrează în grup, cu multe resurse care li se pun la dispoziție. Profesorul îi îndrumă să folosească resursele, dar le dă posibilitatea să aleagă. O astfel de gândire independentă, cu decizii luate singur, îi va ajuta pe elevi în viitor. Chiar și evaluarea se face în colaborare, profesorii și elevii discutând despre experiențele trăite. Copiii iau opinii de la o vârstă

cațional. Profesorii folosesc asistenți și elevi care predau pentru a-i ajuta în clasă.

Acțiune și mișcare

Copiii învață făcând și experimentând, lucru care le dezvoltă capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite și de a se conecta la viața reală. Când predau, profesorii fac mereu trimiteri la exemple din viața reală. De exemplu, au organizat ateliere despre nuanțe de culori la lecțiile de lucru manual unde fetele coseau o rochie. Băieții au făcut decorațiuni pentru lămpile din școală. Era multă forfotă în sală și se apela la kinestezia elevilor, fapt care îi ținea mereu conectați în timpul lecțiilor.

Instrumentele digitale cresc gradul de cooperare în Finlanda

NOTE

Profesorii invitați documentându-se la o oră de tehnologie la Școala Viitaniemi

Modulul 3: Creație cu conștiință pedagogică și utilizarea resurselor și a materialelor

<https://bit.ly/20gKsFz>

În acest modul, veți studia:

- cum să adaptați materialele la nevoile diverselor grupuri de învățare;
- cum să înțelegeți temeiul și scopurile acțiunilor pedagogice, adică, ce este de făcut, când trebuie făcut un anumit lucru și, mai presus de toate, de ce trebuie făcut acel lucru.

Resurse pentru creație conștiincioasă

Rachel E. White: *Puterea jocului*, Minnesota Children's Museum

Acest raport vă ajută să înțelegeți implicațiile pedagogice și beneficiile jocului și ale comportamentelor ludice. Chiar dacă publicația este despre joaca unor copii mici, puteți adapta ideile și la alte grupuri de vârste.

SARCINĂ:

Puterea în diversitate

Gândiți-vă la clasele la care predați acum. Cum diferă elevii voștri între ei? De exemplu, gândiți-vă la:

- ➔ aptitudinile lor speciale, unice;
- ➔ interesele și pasiunile lor speciale;
- ➔ provocările și dificultățile pentru care au nevoie de ajutor.

Citiți cel puțin una dintre sursele recomandate pentru acest modul pentru a vă susține ideile în acest sens. Scrieți o notă în care vă împărtășiți gândurile despre întrebarea de mai sus și faceți conexiuni între munca dumneavoastră și sursa pe care ați citit-o.

Experiențele profesorilor cu diversitatea din clasă

Clasele mele au, de obicei, aproximativ 24-28 de elevi adolescenți. Este un grup eterogen, cu o varietate de origini socio-culturale, abilități, aptitudini și interese. [...] Este greu să acord atenție fiecăruia în parte și să mă asigur că fiecare dintre ei ajunge la un anumit nivel, deoarece examenul final este același pentru toți. În general, încerc să adopt strategii deja binecunoscute: utilizarea schemelor de sinteză, utilizarea de cuvinte-cheie pentru

sisteme de tutorat

reformularea orală a textelor, invitația să citească texte alese de către studenți și sisteme de tutorat.

Susanna Maresca, Italia

Eu predau engleza la clasele de gimnaziu. Factori precum motivația, stilul de învățare, aptitudinile și nivelul de învățare conferă clasei o anume diversitate. Este greu să asigur o participare egală, deoarece în clasele ESL românești raportul profesor-elevi este de 1:30 și nu există posibilitatea de a diferenția clasele în funcție de nivelul la care performează la limbi străine. Am abordat problema prin organizarea de întâlniri în grupuri de sprijin pentru elevi și am făcut fișe de lucru personalizate, cu sesiuni de „vânătoare a comorilor” cu coduri QR, în timp ce lucram cu celălalt grup. Orele cu abilități mixte oferă profesorilor șansa de a se dezvolta ei înșiși profesional, deoarece sunt obligați să găsească soluții adecvate problemelor de care se lovesc și să experimenteze o serie întreagă de metode didactice.

am făcut fișe de lucru personalizate, cu sesiuni de „vânătoare a comorilor” cu coduri QR

Alpár Ferencz-Salamon, România

Eu predau într-o școală vocațională, unde elevii vin dintr-un mediu defavorizat. Cu toții au probleme diverse în familiile lor: sărăcie, familii dezbinat, sinucideri și expunerea la infracțiuni. În asemenea circumstanțe, este foarte greu pentru ei să fie motivați să învețe. Până și simpla prezență la școală este o provocare. Din cauza problemelor pe care le au acasă, ei nu reușesc să-și descopere abilitățile sau aptitudinile speciale. Chiar dacă fac ceva progrese, sunt multe obstacole în calea dezvoltării lor. Unii elevi reușesc să ajungă la facultate, dar cred că sunt mult mai multe talente nedescoperite din cauza problemelor în familie. De aceea, școlile ar trebui să funcționeze și ca oaze de protecție, de refugiu, în care elevii să aibă interes să învețe.

școlile ar trebui să funcționeze și ca oaze de protecție, de refugiu, în care elevii să aibă interes să învețe

Attila Vári, Ungaria

vrei să pictezi revoluția industrială? Perfect! Chiar te rog: fă-o! Ai scris o poezie despre Al Doilea Război Mondial și ai posibilitatea de a o recita la o comemorare? Ești încurajat să o faci

Pentru a stimula creativitatea, folosesc un model care îi pune pe elevii mei să aleagă între mijloacele pe care să le folosească pentru a-și atinge țelurile pe care și le-au stabilit. De exemplu, vrei să pictezi revoluția industrială? Perfect! Chiar te rog: fă-o! Ai scris o poezie despre Al Doilea Război Mondial și ai posibilitatea de a o recita la o comemorare? Ești încurajat să o faci.³ Predarea creativă vine din ascultarea elevilor, din a-i vedea ca indivizi, dar și din adaptarea planurilor de lecție și a testelor în așa fel încât să îi ajute în intențiile și dorințele lor.

Maaïke Bergsma, Olanda

Bune practici din școli europene

Autonomia (Finlanda)

Oră de arte la Școala Viitaniemi. Elevii decid "cu ce să înceapă și cum să îl proiecteze"

Școlile finlandeze pe care le-am vizitat abordau chestiunea diversității prin autonomie. La o oră de muzică, de pildă, elevii puteau alege piesa pe care doreau să o învețe pe parcursul semestrului, iar la o oră de gătit, puteau alege un restaurant pe care să-l viziteze și era responsabilitatea lor ca acest lucru

să se și întâmple. Tot așa, la ora de tehnologie puteau alege ce fel de lampă să facă, cu ce să înceapă și cum să o conceapă, iar la cea de matematică, profesorul lăsa elevii să lucreze în ritmul lor. Acest profesor ne-a spus: „nu forțați nimic, lăsați elevii să exerseze în timpul lor și conform cu abilitățile fiecăruia”.

Biblioteca este un spațiu deschis la Școala de Pregătire Pedagogică a Universității Jyväskylä

Mediul de învățare (Finlanda)

Spațiul de învățare din școlile pe care le-am vizitat este personalizat după nevoile elevilor. Biblioteca este spațiul perfect pentru lectură, iar elevii sunt liberi să aleagă ce carte doresc și să o citească unde doresc. Atmosfera este plăcută pentru lectură independentă, iar biblioteca este deschisă toată ziua. Elevii aleg, decid și își asumă astfel responsabilități.

Mediul emoțional (Finlanda)

Școlile pe care le-am văzut funcționează ca spații personalizate pentru copii, unde se respectă ritmul fiecăruia, fără nicio presiune asupra lor. De exemplu, clasele sunt împărțite în grupuri, iar fiecărui grup i se dau activități conforme cu interesele și stilul propriu de învățare. Într-o clasă a șasea, elevii lucrau

*Lecție de
matematică, copii
lucrând în grup la
Școala de Pregătire
Pedagogică
a Universității
Jyväskylä*

în grupuri ajutându-se între ei, chiar dacă făceau exerciții de matematică de grade diferite de dificultate.

Auto-evaluarea și reflecția în școli (Finlanda)

Într-o clasă a cincea, elevii au completat un chestionar de auto-evaluare, lucru pe care l-au făcut și părinții, și profesorii lor. A urmat apoi o discuție între ei. Cu toții au evaluat apoi, pe o scală în trei trepte („excellent”, „bun” și „încă mai e de lucru”), aspecte legate de performanță, de munca în echipă și de comportament. De asemenea, au reflectat asupra materiilor și abilităților sociale ale copiilor. La final, fiecare elev a venit cu câte trei propuneri de obiective pentru dezvoltarea sa ulterioară. Împărtășirea și discutarea ideilor în grup îi ajută pe elevi să se înțeleagă pe sine mai bine.

Conexiunea cu viața reală (Italia)

Legătura între materii și viața reală îi ajută pe studenți să se raporteze mai ușor la concepte specifice diferitelor materii și să le înțeleagă mai bine. La matematică, materialele didactice sunt bani reali și tichete de reduceri. La ora de istorie se organizează activități în aer liber pentru a

vizita diverse părți ale acestui vechi oraș etrusc. De asemenea, profesorii invită la orele lor experți din diverse domenii.

Implicarea comunității (Olanda)

Grupurile comunitare care se implică în activități școlare ajută elevii să vadă școala ca parte a vieții lor, ceea ce îi motivează să vină la școală și să învețe. Societatea olandeză este profund implicată în elaborarea activităților școlare. De exemplu, comunitatea artistică a fost invitată să facă materiale pentru lecțiile de artă din școli.

Sporturi diverse (România)

Școala trebuie să se adreseze nevoilor specifice elevilor, iar interesele lor variază de la subiecte academice, la sporturi. În Miercurea-Ciuc există un program care oferă, încă din clasele primare, lecții de înot și antrenament pentru hochei pe gheață și patinaj artistic. Lucru care încurajează elevii să-și găsească abilitățile specifice la o vârstă fragedă.

Săptămâni multidisciplinare (Ungaria)

Este necesar ca școlile să acorde importanță egală tuturor abilităților și domeniilor de interes, dat fiind că lucrează cu grupuri mixte. Școlile organizează săptămâni tematice ca parte a unui program național. Se pot alege teme de larg interes, prin care elevii se familiarizează cu responsabilitățile financiare sau digitale, cu grija față de mediu ș.a. Acest lucru îi ajută pe elevi să-și asume diverse roluri, în funcție de interesele și abilitățile lor.

Modulul 4: Dezvoltarea unui mediu interior și exterior centrat pe elev

În acest modul, veți învăța:

- să implicați elevii în dezvoltarea mediului de învățare;
- să înțelegeți ce nevoi reale au elevii și să vă adaptați lecțiile la acestea;
- să fiți ludici și relaxați în timpul procesului de educație.

<https://bit.ly/2XbRgxr>

Resurse pentru conceperea unui mediu de învățare

Cadrul *CREATE: Medii de învățare pentru dezvoltarea creativității*

Centrul pentru creativitatea copiilor, 2018

CREATE este acronimul pentru o denumire cam alambicată: *Child-directed, Risk-friendly, Exploratory and Active environments providing Time for Imagination and enhancing the Exchange of ideas* (medii orientate pe copii, cu riscuri abordabile, exploratoare și active, care oferă timp pentru imaginație și îmbunătățește schimbul de idei). Recomandăm în special capitolul „Studii conexe și remarcabile” (paginile 15-19), care explică fundamentele acestui cadru.

<https://bit.ly/2Xvd5r4>

Clipul *Programul pentru mediu interior de la Universitatea din Jyväskylä* (de 4 minute și 5 secunde) prezintă o cantină studentească transformată în spațiu recreațional și pentru alte scopuri ale studenților.

<https://bit.ly/2qfMOei>

<https://edut.to/2PlVhrr>

<https://edut.to/2YbPSY3>

<https://bit.ly/2g5bLXS>

Lecturi scurte recomandate:

- Jo Earp: *Aranjarea clasei – ce spun cercetările?* Revista Teacher
- Brooke Markle: *Reflecții asupra tranziției spre o clasă flexibilă*, Edutopia
- *Clase flexibile de la A la Z*, Edutopia
- O’Sullivan, F.: *De ce Finlanda adoptă conceptul de școală ca spațiu deschis*, Citylab

SARCINĂ:

Haideți să concepem clase creative!

Gândirea de designer pentru educatori reprezintă un set de unelte care face profesorii, elevii și alți actori din comunitățile școlare și locale conștiente de rolul lor în reînnoirea mediilor de învățare. Puteți găsi materialele de care aveți nevoie pentru această sarcină pe site-ul:

<https://designthinkingforeducators.com/>

- Urmăriți clipul *Le ce e bună gândirea de designer?*
- Citiți articolul *Ce este gândirea de designer?*
- Navigați prin canalul de videoclipuri dedicat „Gândirii de designer pentru educatori” și urmăriți, de exemplu, următoarele clipuri despre procesul de design.

- Ce înseamnă să fiți designer?
- Descoperire: Cum vă găsiți inspirația?
- Ideatică: Cum generați idei noi?
- Experiment: Cum dați viață ideilor?
- Următorii pași: Cum ați putea folosi procesul de design?
- În continuare, urmăriți trei clipuri scurte despre diferitele provocări și soluții prezentate de profesori: Maggie, Michael și Patrick.

<https://bit.ly/2t2ooEw>

<https://bit.ly/2ZFJYOU>

<https://vimeo.com/dtfe>

Înregistrați-vă răspunsurile la următoarele întrebări într-un clip scurt (30-60 secunde)

- Care sunt provocările pedagogice pe care ați dori să le împărtășiți?
- Ați găsit o soluție?
- Experimentați cu ceva nou?
- Vă gândiți la vreo schimbare?

Puteți înregistra videoclipul cu mijloace simple, la îndemâna oricui. De exemplu, cu camera telefonului sau cu camera web a laptopului. Dacă doriți, puteți încărca videoclipul pe pagina noastră de Facebook.

facebook.com/creativeschools.eu/

Fragmente din mediile de învățare creativă

Spiritul unei școli de Alpár Ferencz-Salamon, România

Școala noastră a constituit mereu un loc aparte grație efectului pe care îl are asupra celor care îi trec pragul. Dar și elevii au jucat un rol important în dezvoltarea mediului școlar, unul care îi încurajează să participe activ. Locurile cele mai importante ale școlii sunt sala de festivități și mini-sala de teatru. Aceasta are un rol major în dezvoltarea sentimentului comunitar, oferind spațiu pentru spectacole școlare de teatru sau de dans. Priviți un fragment al unui mediu de învățare dintr-o școală românească în acest videoclip.

<https://bit.ly/2Y8aX5s>

Spațiul comunității studenților de Enikő Tankó, România

Aș vrea să prezint o veche clasă transformată într-un spațiu al comunității studenților la Universitatea Sapientia din Csikszereda/Miercurea Ciuc, România. Este un spațiu deschis, cu perne colorate, fotolii beanbag și scaune care pot fi rearanjate. Studenții vin aici să navigheze pe internet, să stea de vorbă, să citească, să asculte muzică sau pur și simplu pentru a sta în liniște, singuri. Uneori, în acest spațiu organizăm prezentări de carte sau cluburi de lectură. Îl puteți vedea în acest videoclip.

<https://bit.ly/2RzBPsg>

Priviți mai multe extrase din clasele noastre creative pe canalul nostru de videoclipuri.

Bune practici din școli europene

Un spațiu deschis pentru învățare (Finlanda)

Arhitectura și atmosfera de la școala pe care am vizitat-o era stimulantă pentru învățare. De exemplu, pe holuri și în alte spații ale școlii, precum biblioteca sau sera, sunt organizate expoziții. Clădirea pare un spațiu deschis, datorită ferestrelor uriașe de sticlă și a tavanelor. Într-o altă școală, holul central e deschis, cu coridoare care au dulapuri și locuri unde să ții pantofii. Clasele sunt echipate cu proiectoare, computere și tablete. Mobila din interiorul claselor este modulară, astfel încât scaunele și mesele să poată fi mutate cu ușurință. Sunt mai multe spații de lucru, spații comunitare și spații pentru exerciții fizice. De asemenea, sunt spații unde copiii pot învăța să gătească sau să deprindă secretele diverselor arte și meșteșuguri. Fiecare clasă e plină de resurse și de materiale necesare învățării și exersării.

<https://bit.ly/2X4Hmc1>

Un spațiu de lucru deschis la Școala Viitaniemi

De exemplu, în clasa de muzică, elevii dispun de o diversitate de instrumente muzicale, ca să poată exersa, iar în clasa de tehnologie, studenților li se oferă oportunitatea de a cunoaște și a folosi diferite instrumente specifice.

Clasa de "gospodărie" unde elevii învață să gătească și alte abilități casnice la Școala Creștină Jyväskylä

Camera personalului este tot un spațiu deschis, minimalist, cu un design interior atrăgător și o atmosferă îmbietoare. Este mult spațiu la dispoziție pentru stat jos, mâncat, băut o cafea sau stat la taclale, dar și spații separate de uși, pentru întâlniri sau conferințe unde se cere mai multă concentrare. Profesorii îi încurajează pe elevi să meargă în aer liber și să exploreze natura. Școala este un spațiu deschis, fără garduri sau restricții de acces spre celelalte clădiri din oraș. Tot conceptul îți dă senzația că școala este integrată în oraș. Curtea școlii este și ea deschisă, dotată cu spațiu de joacă.

*Hotul Școlii
Viitaniemi*

*Sala de mese de la
Școala de Pregătire
Pedagogică
a Universității
Jyväskylä*

*Curtea școlii de la
Școala de Pregătire
Pedagogică
a Universității
Jyväskylä*

Crearea unui spațiu sigur (Finlanda)

În clasele pe care le-am vizitat domnea o atmosferă de încredere și grijă reciprocă. Nevoile copiilor erau luate în considerare pe tot parcursul procesului educațional. De exemplu, la examen se acordau intervale de timp diferite, deoarece unii elevi erau mai lenți decât alții. În una dintre școli, în timp ce unii elevi lucrau cu creionul pe hârtie, un băiat folosea laptopul. Profesorul ne-a explicat că băiatul avea dificultăți cu scrisul pe hârtie, care-l făcea să se plictisească și să devină pasiv, așa că l-au încurajat să folosească laptopul și acum poate lucra intensiv. Clasele au fost gândite intenționat pentru a fi conectate, lucru care îmbunătățește predatul și lucrul în grupuri mixte. Copiii din diferite secțiuni ale aceleiași clase lucrau împreună la un proiect de știință. Într-o altă școală, era libertate de mișcare, copiilor permițându-li-se să meargă la aparatele de sport, pentru a face mișcare. Într-un alt caz, o elevă era în continuă mișcare prin clasă și nu stătea deloc jos în bancă. Profesorul nu i-a restricționat mișcarea și nici nu a rugat-o să stea la locul ei. Ni s-a explicat că prezența în spațiul de învățare și în comunitate este mult mai binevenită decât absența.

O sală de clasă adaptabilă pentru diferite activități

Flexibilitatea în clase (Olanda, Ungaria, Italia și România)

Clasele din Olanda îi încurajează pe copii să facă mișcare, echipament sportiv existând până și în clase. În Ungaria, profesorii pot aranja mobilierul pentru a crea un mediu de învățare flexibil. Clasele italiene sunt însă mici, astfel că nu există mult spațiu de a rearanja mobilierul. Acest lucru este compensat de utilizarea a alte camere sau a altor spații din afara clasei. În România, profesorii pot personaliza mediul de învățare, în special la nivel primar. Profesorii pot folosi și spații din afara claselor, precum holurile, deoarece mutarea într-o altă clasă nu oferă multă flexibilitate.

*Sală de clasă
flexibilă de la
Școala de Pregătire
Pedagogică
a Universității
Jyväskylä*

*Mese triunghiulare
la Școala Creștină
din Jyväskylä:
proiectate
pentru învățare
colaborativă și
utilizare flexibilă*

Modulul 5:

Angajarea și motivarea studenților, profesorilor și părinților pentru inovație

În acest modul, vă invităm să vă gândiți la noi modalități de a angaja și de a motiva părinții, profesorii și studenții:

- Cum implicați părinții și pe alți membri ai familiei studentului în comunitatea de învățare?
- Cum îmbunătățiți interacțiunea dintre studenți, profesori și membrii familiei?

Resurse pentru a crește interacțiunea

Parteneriate în practică - o serie de articole din *The Guardian*

Citiți câteva dintre articolele acestei colecții pentru inspirație. Găsiți materiale despre predarea între colegi (studenții să-și predea între ei), implicarea părinților în predare, colaborarea între profesori și multe altele. Sperăm ca unele dintre aceste articole să vă ajute să îndepliniți sarcinile acestui modul.

<https://bit.ly/2IGVNPj>

SARCINĂ:

Aduceți profesorii, studenții și părinții la un loc

Adunați exemple inovatoare de implicare și motivare a diferiților membri ai comunității locale pentru scopuri educaționale. Puteți folosi orice sursă din acest curs, puteți să vă inspirați și din altă parte și puteți găsi pilde din experiența dumneavoastră didactică. Scrieți despre exemplele și experiențele dumneavoastră, răspunzând la întrebările de mai jos:

- ➔ Ați dori să încercați ceva nou pentru a aduce profesorii, studenții și părinții la un loc?
- ➔ Ați încercat deja proiecte sau activități pe care ați dori să le împărtășiți?

NOTE

Practicile profesorilor pentru promovarea colaborării cu părinții

Școala este cool de Gysbert Bergsma, Olanda

Pentru programul nostru de mentorat „Școala este cool”, ne-am gândit la o

mentorii au mers săptămână de săptămână acasă la elevii din clasele primare și i-au pregătit pentru școala secundară

colaborare între elevi de școală primară și voluntari. Pe durata primului semestru al anului școlar, mentorii au mers săptămână de săptămână acasă la elevii din clasele primare și i-au pregătit pentru

școala secundară. În primul an al școlii secundare, mentorul continuă să susțină elevul la școală și la îmbunătățirea abilităților sociale. Pași care îi ajută pe elevi să fie mai bine pregătiți pentru școala secundară. Mentorul îi motivează și pe părinți să asiste la ședințele de la școală și le crește încrederea în a discuta cu profesorii, prin pregătirea părinților sau prin a-i însoți la ședințele școlare.

Angajarea și motivarea părinților și a membrilor comunităților locale de Edit Páll, România

Cred că este important să implicăm părinții (chiar și bunicii) în procesul educațional al copilului. Implicarea lor poate îmbunătăți comportamentul elevului, reușitele și prezența sa la școală. Câteva idei pentru implicarea comunității: conferințe părinți-profesori, ateliere, zile cu porți deschise, excursii, voluntariat în școală, design-ul mediului de învățare sau invitații la evenimentele clasei sau ale școlii. Una dintre cele mai interesante experiențe ale

zile cu porți deschise, excursii, voluntariat în școală, design-ul mediului de învățare sau invitații la evenimentele clasei sau ale școlii

mele a fost colaborarea cu o asociație locală coordonată de bunica unui elev din clasa noastră. Prin această colaborare am găsit un nou partener pentru sponsorizarea activităților școlare.

Zilele cu porți deschise de Domonkos Németh, Ungaria

Părinții simt disconfort când nu le este clar rolul lor în școală. Ar trebui să folosim ateliere și alte programe școlare pentru a ajuta părinții să afle despre viața clasei. De exemplu, în școala noastră primară avem zilele porților deschise, când toți părinții sunt bineveniți și sunt încurajați să asiste la orice lecție. Uneori, ei mai și citesc cu copiii lor și vorbesc cu profesorii. Sunt liberi să discute cu copiii sau să participe la orice activitate din școală.

Răspuns: Zilele cu porți deschise de János Schulcz, Ungaria

Aceste activități sunt evenimente foarte binevenite, pentru elevi, profesori și părinți în egală măsură. Aceștia din urmă pot să aibă grijă de copiii lor și pot participa și la activitățile școlare.

Exemple de implicare de Susanna Maresca, Italia

În școala noastră, părinții asistă de obicei la prelegeri, iar reprezentanții părinților asistă la ședințele lunare organizate cu toți profesorii. Am implicat unul dintre părinți și în activitățile de la clasă. O mamă a unui elev, meteorolog de profesie, a predat o lecție despre vreme. În timpul pieselor de teatru, părinții au ajutat la crearea costumelor, la organizarea jocurilor de lumini și a sunetului. La seratele literare, ei aduc prăjituri, cafea sau ceai. Când clasa a participat la un concurs organizat de un ziar local, pentru a scrie un articol pentru acesta, elevii au intervievat părinții și experți în diverse domenii. Mai mult, în fiecare an participăm la festivalul primăverii organizat în cartierul în care este școala. Elevii își expun munca, vând articole artizanale și deschid un chioșc cu gustări. Toate acestea fac mai puternică legătura școlii cu comunitatea.

O mamă a unui elev, meteorolog de profesie, a predat o lecție despre vreme

Bune practici în școlile europene

Încrederea și munca în echipă (Finlanda)

Vizita școlară ne-a arătat că există o încredere profundă între conducerea școlii și profesori, între profesori, respectiv între profesori, elevi și profesorii asistenți. Cea mai importantă este, însă, încrederea între profesori și elevi. Colaborarea, întărită de încredere, face ca munca să meargă șnur și organizarea să fie foarte bine pusă la punct. Fiecare este motivat să performeze și să fie bine pregătit pentru a colabora cu echipa. Munca în echipă se reflectă și în rezultatele elevilor: aceștia învață ce înseamnă un lider și să colaborezi într-un grup.

există o încredere profundă între conducerea școlii și profesori

Construirea simțului comunitar (Italia și Olanda)

În Italia, profesorii organizează proiecte în colaborare cu comunitatea locală. Elevii sunt implicați în diferite etape ale proiectelor. La școala Plataan

elevii au construit o sală de jocuri în școală, unii dintre ei fiind aleși de colegi să lucreze cu un artist la designul unui spațiu în care oricine e binevenit după terminarea orelor

din Olanda, elevii au construit o sală de jocuri în școală, unii dintre ei fiind aleși de colegi să lucreze cu un artist la designul unui spațiu în care oricine e binevenit după terminarea orelor. După documentare și o ședință de brainstorming, copiii au organizat o întâlnire cu di-

ferite companii pentru a susține proiectul. În final, au decorat sala cu ideile lor. Primarul a fost invitat la ceremonia de deschidere. Sala de jocuri este un produs al colaborării.

EVERYDAY
Creativity

Extrase din atelierele susținute de profesorii invitați

Creativitate și evaluare

Profesor Mirja Tarnanen (Departamentul pentru pregătirea personalului didactic, Universitatea Jyväskylä)

Un profesor din societatea de azi are nevoie de abilități diverse pentru a-și putea susține toți elevii să învețe. Lumea noastră digitală cere să stăpânim diverse dispozitive și aplicații și să dezvoltăm o pedagogie în care e tot mai prezentă tehnologia. Transformările din societate și din educație îi obligă pe profesorii de azi să își dezvolte abilități deosebite: ei trebuie să știe să interacționeze cu elevii sau studenții, să îi poată susține să se dezvolte în mai multe direcții și să stăpânească foarte bine și limba. Profesorii colaborează nu doar cu studenții, dar și cu alți profesori, cu educatori și alte persoane implicate în procesul educațional. Studenții ar trebui tratați egal și să fie motivați de profesori să participe la activitățile școlii și ale clasei. Pentru a-și putea dezvolta propria expertiză, profesorii trebuie să învețe și să cerceteze de-a lungul întregii lor cariere.

profesorii trebuie să învețe și să cerceteze de-a lungul întregii lor cariere

Promovarea expertizei creative – Conexiuni între educația profesorilor înainte de catedră și în timpul muncii (Proiectul ULA)

Scopul proiectului este să exploreze modul în care poate fi creat și implementat un model trainic de susținere pentru activitățile profesionale, care

colaborarea dintre profesori, mentori și profesori universitari

universitari. Educația profesională este văzută ca un proces complex care necesită implicare cognitivă și emoțională, atât individual, cât și colectiv, înfruntarea și punerea la îndoială a unor convingeri, precum și conștientizarea regulilor de mediu, a culturii școlare și a resurselor, pentru a putea produce o schimbare (Guskey 2002; Avalos, 2011). Acest proiect leagă educația profesorilor de dinainte și din timpul muncii lor la catedră, pentru a promova educația profesională.

Reușitele creative deosebite cer să fim diferiți, să testăm limite cunoscute, să încercăm sarcini dificile, să ne asumăm greșeli și să răspundem la provocări

sau prin emiterea de ipoteze. Pentru a fi creativ este nevoie de curaj. Imediat ce apare o idee nouă, cel care a emis-o formează o minoritate de o persoană.

Să aparții unei astfel de minorități nu e deloc confortabil. De aceea, e nevoie de curaj! Unul dintre cele mai puternice izvoare de energie creativă, de reușite deosebite și auto-împlinire pare a fi acela de a ne îndrăgosti de visele noastre, de imaginea asupra viitorului. Reușitele creative deosebite cer să fim diferiți, să testăm limite cunoscute, să încercăm sarcini dificile, să ne asumăm greșeli și să răspundem la provocări.

Scopul evaluării după Curriculumul Finlandez Fundamental pentru Educația de

Bază (FNCC 2016) este să se creeze o atmosferă care să susțină și să încurajeze copiii să dea tot ce au ei mai bun. Evaluarea ar trebui făcută prin dialog și într-un mod interactiv, pentru a implica astfel participarea elevului. În timpul procesului de evaluare, trebuie înțelese procesele de învățare individuale ale fiecărui elev, iar progresul să fie evidențiat. Toate evaluările trebuie să fie corecte, etice și flexibile. Informația care este obținută din evaluări trebuie să fie folosită în proiectarea educației viitoare și a celorlalte sarcini școlare. Trebuie ținut cont de faptul că cea mai mare parte a evaluării are loc în contextul interacțiunii profesor-elev.

Scopul evaluării după Curriculumul Finlandez Fundamental pentru Educația de Bază (FNCC 2016) este să se creeze o atmosferă care să susțină și să încurajeze copiii să dea tot ce au ei mai bun

Evaluarea trebuie să se bazeze pe obiectivele care apar în programa de bază și pe obiectivele mai detaliate ale programei locale. Elevii și reușitele lor nu se vor compara cu reușitele altor elevi. Evaluarea nu se va concentra pe personalitatea, temperamentul sau alte caracteristici individuale ale elevului. Elevii trebuie să cunoască obiectivele și criteriile de evaluare. Se vor folosi metode flexibile de evaluare. Prin urmarea acestor principii, educația poate promova capacitatea de auto-evaluare, oferind prilej de reflecție despre educația și progresul fiecăruia. Astfel, se discută frecvent despre evaluare, se oferă feedback pozitiv și se identifică succesele elevilor.

educația poate promova capacitatea de auto-evaluare, oferind prilej de reflecție despre educația și progresul fiecăruia

Evaluarea formativă este o parte a instrucției zilnice și a muncii de la școală. Profesorul observă și interacționează cu elevii în contextul procesului de învățare. Acest tip de evaluare include și auto-evaluarea, și evaluarea făcută de colegi. Prin a face procesul educațional și promovarea educației vizibile, elevii sunt ajutați să perceapă și să înțeleagă:

- **ce se așteaptă de la ei să învețe;**
- **ce au învățat deja;**
- **cum să promoveze învățarea și să-și îmbunătățească performanțele.**

Evaluarea cumulativă are loc la finalul ciclului de învățare: rezultatele învățării sunt comunicate în rapoarte, certificate sau note de evaluare. Aceasta poate avea loc și la finalul fiecărui an școlar, sub forma unei evaluări verbale

sau a unei note numerice. Conform sistemului finlandez, la clasele 1-7 se folosește evaluarea verbală, cea numerică sau o combinație a acestora, în timp ce în clasele a opta și a noua se introduce notarea numerică. O notă numerică reprezintă media evaluărilor cumulative în raport cu obiectivele fiecărei materii.

Cum poate fi susținută creativitatea prin evaluare? Evaluarea nu este în mod necesar ceva negativ dacă este folosită pentru a motiva studenții și pentru a-i încuraja să își asume lucruri. Este esențial ca profesorii să identifice practicile care ar putea scădea creativitatea și să știe ce pot face pentru ca metoda lor de evaluare să susțină creativitatea elevilor.

Bibliografie

- Avalos, B. (2011). Dezvoltarea profesională a profesorilor în predare și educația lor de-a lungul a zece ani, *Teaching and Teacher Education* 27, 10-20.
- Guskey, T. R. (2002). Dezvoltarea profesională și schimbarea profesorilor, *Teachers and Teaching: theory and practice* 8 (3-4), 381-391.
- Torrance E. P. (1988). Natura creativității ca manifestare în evaluare, în volumul R. J. Sternberg (ed.), *Natura creativității: Perspective psihologice contemporane*, (pp. 43-75), New York: Cambridge University Press.

EVERYDAY
Creativity

Checkpoint Leonardo Network

Profesor Universitar Anna-Leena Kähkönen și cercetător postdoctoral Antti Lehtinen (Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Universitatea Jyväskylä)

Checkpoint Leonardo Network (CPLN) este parte a proiectului LUMA Finlanda, finanțat de Ministrul Educației și Culturii. LUMA este prescurtarea de la cuvintele *luonnontieteet* (științe ale naturii) și *matematiikka* (matematică). În Finlanda sunt 13 centre LUMA care „inspiră și motivează copiii și tinerii pentru matematică, științe și tehnologii prin cele mai noi metode și activități științifice și de educație tehnologică”.

CPLN are trei scopuri principale. În primul rând, urmărește să dezvolte metode de lucru pentru educația profesorilor, punându-le la dispoziție experiența utilizării diverselor medii de învățare, colaborări cu persoane din afara școlii și învățarea pe bază de proiecte. În al doilea rând, urmărește să evalueze materiile școlare pentru a le folosi specificul într-un proiect educațional prin complementaritate și prin găsirea unei armonii între materii. De exemplu, combinarea matematicii sau a științei cu artele vizuale. În al treilea rând, oferă materiale gratuite, adaptate cerințelor profesorilor, pentru cercetări care să ducă la alinierea cu Curriculum-ul Finlandez Fundamental pentru Educația de Bază (FNCC).

combinarea matematicii sau a științei cu artele vizuale

<https://www.luma.fi/en/centre/>

Profesorii invitați discutând felul în care evaluările afectează creativitatea

Colaboratorii din proiectul nostru au fost:

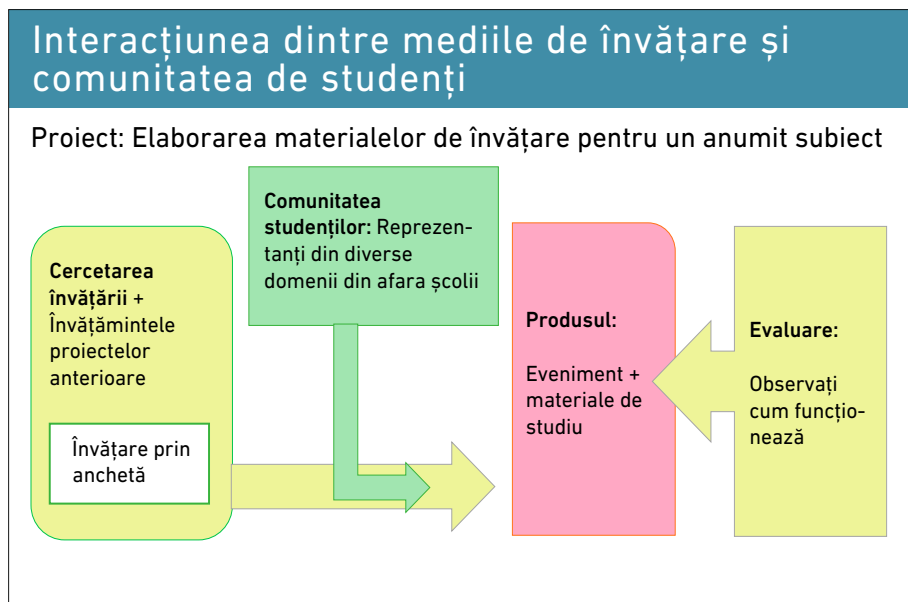
- profesori-studenți din școli primare sau secundare care colaborează adesea în proiecte școlare;
- educatori și cercetători care dezvoltă un model educațional pe bază de proiecte prin îndrumarea elevilor, organizarea de evenimente și pregătirea profesională a profesorilor;
- un grup de coordonare care include cercetători, profesori, un reprezentant al comunității și muzeografi.

Profesorii-studenți planifică învățarea pe baza unor proiecte iar educatorii îi ajută să găsească școli cu care să colaboreze. Membrii grupului de coordonare

își oferă expertiza, ajutând la găsirea de noi contacte (atât în interiorul școlii, cât și între școli) și își împărtășesc ideile legate de acțiuni și medii de învățare.

Profesorii-studenți planifică învățarea pe baza unor proiecte iar educatorii îi ajută să găsească școli cu care să colaboreze

Acest atelier a ajutat participanții să găsească noi oportunități de colaborare în comunitatea lor școlară, între școli și cu firme și organizații din afara școlii. S-a creat astfel un cadru centrat pe comunitățile formate din cei care vor să învețe, indiferent de pregătirea lor instituțională, și care lucrează împreună la proiecte bazate pe cercetare, organizând evenimente și generând materiale noi. Figura de mai jos rezumă procesul de colaborare din acest cadru:

Activitatea de la atelier

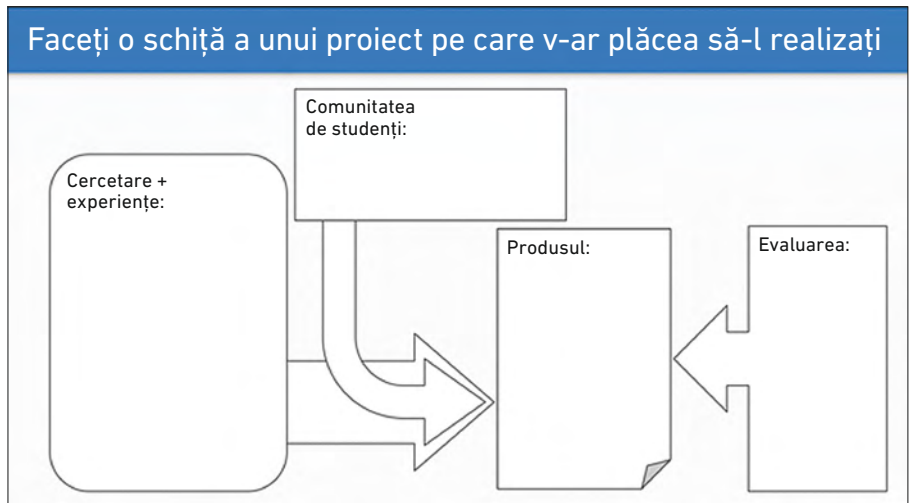
Atelierul a atras atenția asupra existenței mai multor căi de colaborare cu părinții și, de exemplu, cu companiile la care lucrează. Profesorii sunt deja familiarizați cu întâlnirile cu comunitatea, cum e cazul unui copil care discută cu un ofițer de poliție sau copii care ajută într-o creșă. Aceste întâlniri pot fi mai fructuoase dacă există colaborare. De pildă, copiii, împreună cu ofițerul de poliție, găsesc potrivit să gândească un traseu de biciclete sigur pentru cei care vin cu ele la școală. Sau copiii și cei din creșe pot decide să facă orele de lectură mai interesante și să pornească un club de lectură unde prezintă cărțile lor favorite din diverse perioade. Prin dezvoltarea unor asemenea activități, unde mai multe părți lucrează împreună pentru un scop comun, se schimbă și optica profesională a profesorului, care vede tot mai multe posibilități de colaborare cu comunitățile din afara școlii. Bineînțeles, posibilitățile sunt ne-numărate. E aproape imposibil să inviți toată lumea în școală, dar elevii pot, de exemplu, vizita locații extrașcolare sau comunități.

unde mai multe părți
lucrează împreună pentru
un scop comun

Ținând seama de considerațiile de mai sus, participanții la atelier au elaborat planuri de proiect cu ajutorul următoarelor întrebări orientative:

- Cum ar arăta acest proiect în școala/comunitatea dumneavoastră?
- Cu cine ați colabora?
- Ce posibilități există în jurul locului unde lucrați?

Pentru a stârni discuția, participanții au folosit o schemă în care și-au pus ideile:

<https://bit.ly/2Ley1f8>

Acest proces de planificare poate fi refăcut de mai multe ori, adică ori de câte ori apar inițiative noi. Întrebările orientative și schema pot fi utile în planificare și, evident, pot fi adaptate la nevoile sau preferințele locale.

Bibliografie

Descrierea proiectului CPLN, cu publicațiile conexe

Învățarea multidisciplinară și bazată pe fenomene într-un cadru STEAM

Cercetător postdoctoral Kristóf Fenyvesi (Institutul Finlandez pentru Cercetare Educațională și Departamentul de Educație, Universitatea din Jyväskylä)

Rezumat

La acest atelier, participanții au fost implicați într-o activitate educațională multidisciplinară, bazată pe fenomene din Științe, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică (STEAM), care a inclus și construcția unor forme unice de fulgi de zăpadă. Evenimentul a folosit materiale dezvoltate de Rețeaua Internațională de Ateliere bazate pe Experiențe STEAM (www.experienceworkshop.org), conform unor abordări multidisciplinare și bazate pe fenomene, recomandate de Curriculum-ul Finlandez Fundamental pentru Educația de Bază (FNCC). Materialele pentru atelier pot fi descărcate din colecția de resurse ale Atelierului bazat pe Experiențe. Căutați după „Știința fulgilor de zăpadă”.

Pregătiri

La începutul atelierului nostru, am discutat lecțiile învățate din evenimentele formale și informale, precum și proiectele de cercetare din Atelierul elaborat pe baza Experiențelor dobândite prin învățarea STEAM. După introducere, am testat un modul dintr-o activitate de învățare care a evidențiat proprietățile fizice, chimice și geometrice ale cristalelor de zăpadă și am folosit aceste experiențe pentru a crea și noi fulgi de zăpadă prin creativitate artistică.

[http://
experienceworkshop.
org/resources](http://experienceworkshop.org/resources) .

*Activitate de
concepere a unui
fulg de zăpadă
în cadrul unui
workshop STEAM*

FNCC consideră învățarea multidiscplinară și bazată pe fenomene, mijloace pedagogice de bază în dezvoltarea „competențelor transversale”. Aceste competențe susțin experiența fenomenelor din perspectiva diverselor materii școlare. Conform FNCC, învățarea multidiscplinară ar trebui să ofere oportunitatea fiecărui elev să se angajeze în activități de explorare complexe, concentrate pe teme care îi interesează. Pe baza acestei abordări, FNCC notează că profesorii trebuie să se asigure că studiile elevilor includ

inițierea proiectelor de învățare multidiscplinară stimulează participarea elevilor

cel puțin un modul de învățare multidiscplinară în fiecare an școlar (FNCC, p. 33). Conform FNCC, inițierea proiectelor de învățare multidiscplinară stimulează participarea elevilor și oferă oportunități de implicare în planificarea obiectivelor, a conținutului și a metodelor de lucru și de învățare. Această formă de învățare evidențiază problemele pe care elevii le consideră semnificative și interesante și creează oportunitatea de a le discuta și de a lucra pentru rezolvarea lor. Învățarea multidiscplinară oferă oportunități suplimentare de studiu în gru-

elevii pot exersa o implicare conformă cu un stil de viață sustenabil și se pot inspira pentru a acționa într-un mod care să contribuie la viața comunitară și socială

puri diferite, care pot include elevi de vârste diferite sau mai mulți adulți. Ea oferă șansa de a combina ce au învățat elevii în afara școlii cu studiile din clasă. Conform FNCC, învățarea multidiscplinară oferă spațiu pentru curiozitate intelectuală, experiențe noi și creativitate. Totodată, provoacă elevii să se angajeze în mai multe tipuri de interacțiuni și situații, lucru care stimulează aplicarea cunoștințelor și a abilităților în practică și în diverse contexte. Prin învățarea multidiscplinară, elevii pot exersa o implicare conformă cu un stil de viață sustenabil și se pot inspira pentru a acționa într-un mod care să contribuie la viața comunitară și socială. (FNCC, p. 34)

Lecțiile învățate din cercetare

Un element esențial în procesele de învățare multidiscplinară este idea de a lucra la proiecte unde studenții participă activ în planificarea și alegerea conținutului lecțiilor, a metodelor de învățare și a practicilor ce vor fi aplicate. Păstrarea motivației și a angajamentului studenților rămâne fundamentală pentru înțelegerea de către ei a obiectivelor și pentru formarea unei perspective clare în privința semnificației învățării într-un anumit domeniu. Aceste aspecte sunt strâns legate de termenul de „flux” al lui Mihály Csí-

kszsentmihályi, care descrie angajamentul și concentrarea la studiu ori la muncă, caracterizate de adâncirea completă într-o activitate.

Educația care se concentrează pe metode care îi țin pe studenți izolați de problemele reale și de urmărirea propriilor scopuri nu mai poate fi o regulă (Salmi et al., 2015). Defalcarea materiilor de studiu prin dezvoltarea unor forme de învățare multidisciplinară și bazată pe fenomene, precum extinderea STEM către STEAM (care include și Artele în rezolvarea problemelor), adaugă o dimensiune umană și creativă care poate da un suflu nou învățării (Burnard et al., 2015). Mai mult, așa-numita „re-umanizare” a științelor sau a matematicii, prin accentul pus pe creativitate și joc, promite să aducă progrese care să facă matematica și științele mai accesibile pentru toți.

Defalcarea materiilor de studiu prin dezvoltarea unor forme de învățare multidisciplinară și bazată pe fenomene

Activități de atelier

În timpul atelierului, participanții au fost rugați să creeze fulgi de zăpadă cu tuburi și conectori. Au putut astfel să-și folosească creativitatea într-un cadru științific. În plus, au participat la ședințe de brainstorming legate de alte activități, pentru a îmbunătăți procesul de învățare al copiilor.

Bibliografie

- Burnard, P., Dragovic, T., Jasilek, S., Biddulph, J., Rolls, L., Durning, A., Fenyvesi, K. (2015), „Arta creației în colaborarea spațiilor posibile pentru stimularea practicilor STE(A)M în educația primară”, în T. Chemi, X. Du (eds), *Metode bazate pe artă în educație în jurul lumii*, pp. 245-279, Gistrup: River Publishers
- Salmi, H., Vainikainen, M., Thuneberg, H. (2015), „Abilități de gândire matematică, auto-concepție și rezultatele învățării elevilor de 12 ani în vizită la un centru expozițional de științe și matematici în Lituania și Suedia”, *Journal of Science Communications*, 14(4), 1-19.

Pedagogie, ICT și creativitate

Cercetător principal și profesor adjunct Mikko Vesisenaho (Departamentul de Pregătirea Profesorilor, Universitatea din Jyväskylä)

Scop

Acest atelier a invitat participanții să reflecteze asupra utilizării Tehnologiilor Informatice și de Comunicație (Information and Communication, ICT în original) în diferite contexte. Prin aceasta, atelierul a pus accent pe faptul că e nevoie de un grad de flexibilitate în utilizarea ICT. Trebuie să înnoim și să adaptăm practicile noastre la contexte, provocări și oportunități noi. O astfel de înnoire și adaptare poate duce la creșterea creativității în munca profesională și în alte contexte din viața cotidiană.

Premise

ICT au devenit o parte integrantă a educației încă de acum câteva decenii.

Acestea pot fi abordate, de exemplu, ca mijloc de comunicare, ca un instrument cognitiv sau ca resursă (Kukkonen, Vesisenaho, 2000). Mai mult, la aplicarea ICT în educație există trei factori care se influențează reciproc: vizualizarea, construirea cunoașterii prin colaborare și învățarea personalizată

(Kaisto, Hämäläinen și Järvelä, 2007). Datorită avansului rapid al tehnologi-

vizualizarea, construirea cunoașterii prin colaborare și învățarea personalizată

Utilizarea eficientă și de impact a tehnologiei la Școala de Pregătire Pedagogică a Universității Jyväskylä

ei, învățarea abilităților ICT cere o continuă auto-actualizare, responsabilitate, motivație, încredere de sine și abilități de rezolvare a problemelor. Totuși, pentru un profesor nu este suficient să aibă abilități ICT: el are nevoie și de o conștiință pedagogică pentru a înțelege deplin utilizarea eficientă și cu impact a tehnologiei.

Conform lui Vesisenaho și Dillon (2013), dezvoltarea utilizării ICT în educație se poate împărți în patru etape:

1. **Import:** se ia o tehnologie, produs sau idee și se plasează într-un alt mediu, fără a schimba contextul.
2. **Transfer:** tehnologia se reutilizează într-un alt mediu, unde se găsește un context potrivit.
3. **Aplicare:** transferul unei tehnologii într-un nou mediu și aplicarea ei în arii diverse și contexte noi.
4. **Contextualizare:** transferul și aplicarea unei tehnologii prin luarea în considerare și susținerea mediului în contexte noi sau vechi.

Conform lui Vesisenaho (et al., 2017) și Dillon (et al., 2013), procesul utilizării creative a ICT începe cu dezvoltarea (sau crearea) ideilor – prin creativitate, improvizație – care să poată fi apoi elaborate prin utilizarea tehnologiilor, în final realizându-se o legătură între idei și persoane (prin captarea, filtrarea, consolidarea și transferul ideilor). În a treia etapă, ideile dezvoltate ulterior sunt aplicate în diverse platforme sau contexte noi (prin localizare, contextualizare, personalizare).

Activități de atelier

Atelierul a conținut și două discuții de grup care să îmbunătățească percepția utilizării ICT pentru fiecare participant. Recomandăm să folosiți aceste întrebări în jurnalul dumneavoastră de reflecție și/sau în discuțiile cu colegii (a se vedea Vesisenaho & Dillon, 2013).

Mai întâi, luați în considerare evoluția și utilizarea actuală a ICT:

- ➔ Cum ați învățat și v-ați dezvoltat deprinderile ICT?
- ➔ Cum utilizați ICT în timpul liber?
- ➔ Cum folosiți ICT la locul de muncă?

Gândiți-vă apoi la modificările din trecut și din viitor ale utilizării ICT:

- ➔ Ați aplicat ICT la locul de muncă într-o manieră proprie, personalizată?
- ➔ V-ați schimbat în vreun fel modul în care ați utilizat inițial ICT în munca dumneavoastră sau în predare?
- ➔ Care ar fi un mod inovator (de nouă generație) de utilizare a ICT în educație?

Modulele din acest manual vă pot ajuta și să vă gândiți la contextele relevante care să vă ofere oportunități pentru aplicații creative ale ICT în scopuri pedagogice.

Bibliografie

- Dillon, P., Wang, R. L., Vesisenaho, M., Valtonen, T., Havu-Nuutinen, S. (2013). Utilizarea tehnologiei pentru deschiderea învățării și predării prin improvizare: Studii de caz cu micro-bloguri și SMS-uri, *Thinking Skills and Creativity*, 10, 13-22.
- Kaisto, J., Hämäläinen, T., Järvelä, S. (2007) - Tieto-ja viestintätekniiikan pedagoginen vaikuttavuus Pohjoisessa Suomessa. *Acta Universitatis Oulensis E 98*.
- Kukkonen, J., Vesisenaho, M. (2000), Învățare asistată de calculator: auto-îndrumare, anxietate, dezvoltarea deprinderilor și a aplicațiilor pedagogice în K. Julkunen și A. Haapala (ed.), Învățare și instruire în diverse contexte și medii, Universitatea din Joensuu, Facultatea de Educație, *Bulletins of the Faculty of Education* 79, 17-27.
- Vesisenaho, M., Dillon, P. (2013). Localizarea și contextualizarea informației și a tehnologiilor de comunicare în educație: un cadru cultural și ecologic, *Pedagogy, Culture and Society*, 21(2), 239-259.
- Vesisenaho, M., Dillon, P., Havu-Nuutinen, S., Nousiainen, T., Valtonen, T., Wang, R. (2017). Improvizării creative cu tehnologii de comunicare și informație în susținerea învățării: un cadru conceptual și de dezvoltare, *Journal of Teacher Education and Educators*, 6 (3), 229-250.

Povestirea digitală ca metodă pedagogică

Cercetător de proiect Olli Merjovaara (Facultatea de Tehnologia Informației, Universitatea din Jyväskylä)

Scopul atelierului

Scopul acestui atelier a fost să prezentăm utilizarea povestirii digitale ca metodă pedagogică pentru studenți din diverse grupe de vârstă. În cadrul atelierului au fost prezentate principalele premise teoretice și de cercetare din spatele povestirii digitale, iar la final, participanții au creat ei înșiși o povestire digitală.

Fundamente teoretice

Simplificat, povestirea digitală înseamnă crearea de povestiri multimodale prin utilizarea mijloacelor digitale. Lungimea unei astfel de povestiri este mică, de obicei, de 3-5 minute, iar povestirea include adesea și o voce de narator (Robin, 2016). Povestirea digitală se poate împărți în trei categorii: povestiri personale, documente istorice și povestiri de învățare sau informative (Robin, 2006). Prin crearea diferitelor tipuri de povestiri, tehnica se poate folosi la învățare în mai multe moduri, de la susținerea ideilor cuiva la prezentarea conținutului studiat.

crearea de povestiri multimodale
prin utilizarea mijloacelor digitale

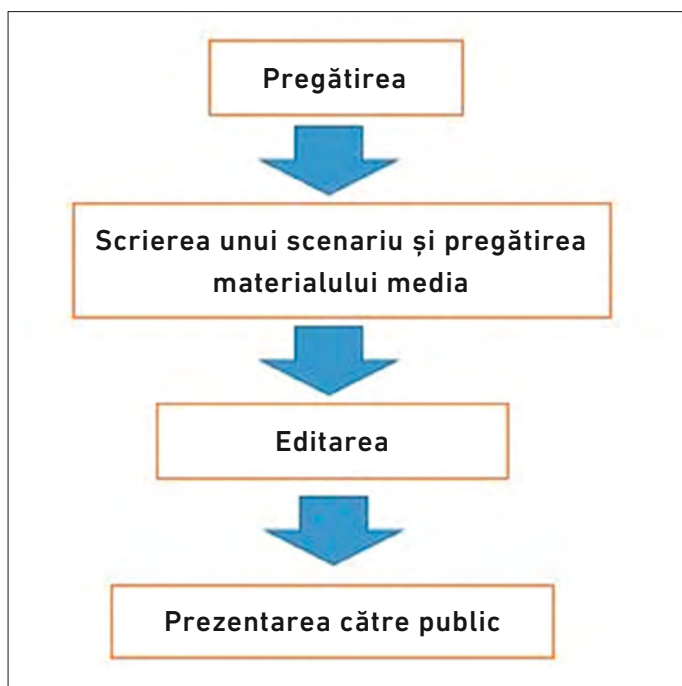
Poveștile digitale se pot crea cu o serie de mijloace digitale, dar dezvoltarea tehnologică recentă din domeniul dispozitivelor mobile a făcut această sarcină mai simplă ca niciodată. În timp ce tehnologiile s-au ieftinit și sunt mai accesibile publicului larg, povestirea digitală a devenit un mijloc de comunicare mai puternic. Ca metodă pedagogică, ea are multe beneficii și a fost utilizată în predare și învățare în multe contexte diferite, de la școala primară, la educația din învățământul superior. Metoda a fost studiată în contextul educației limbilor (Razmi, Pourali, Nozad 2014) și al îmbunătățirii abilităților de scriere (Sarica, Usluel, 2016).

S-a descoperit că povestirea digitală are o influență pozitivă asupra motivației studenților și poate ajuta la dezvoltarea abilităților specifice secolu-

povestirea digitală are o influență pozitivă asupra motivației studenților

lui 21, precum creativitatea, abilitățile de comunicare, gândirea inovatoare și cea critică (e.g. Dogan 2011). În procesul de povestire digitală, planificarea este la fel de importantă ca produsul finit. Procesul se poate împărți în patru etape:

Procesul de povestire digitală

EVERYDAY
Creativity

Activitatea atelierului

La atelier, participanții au primit sarcina de a crea o povestire digitală care să arate cele mai importante momente ale vizitei lor curente în Finlanda. S-a utilizat o aplicație web numită Book Creator (<https://bookcreator.com/>). Principalele caracteristici ale aplicației au fost explicate participanților înainte de a-și începe experimentarea și a-și crea propriile povestiri. Mulți participanți au comentat ulterior că deja întrevăd oportunități de utilizare a procesului de povestire în munca lor.

Bibliografie

- Dogan, B. (2011). Utilizări educaționale ale povestirii digitale: Rezultate ale DISTCO 2010, un concurs online de povestiri digitale, în M. Koehler și P. Mishra (eds.), *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*, Nashville, Tennessee, 7-11 martie 2011 (pp. 1104-1111), Chesapeake, VA: AACE.
- Razmi, M., Pourali, S., Nozad, S. (2014). Povestirea digitală într-o clasă EFL (prezentare orală a poveștii): o cale spre îmbunătățirea prezentărilor orale, *Procedia - Social Behavioral Sciences*, 98 (C), 1541-1544.
- Robin, B. (2006), *Utilizări educaționale ale povestirii digitale*, Universitatea Houston, <http://digitalstorytelling.coe.uh.edu/articles/Educ-Uses-DS.pdf>
- Sanca, H. Ç, Usluel Y. K. 2016. Efectul povestirii digitale asupra memoriei vizuale și a abilităților de scriere, *Computers & Education* 94, 298-309.

Mediul de învățare: abordări și practici finlandeze

Profesorul universitar și adjunct Tamás Péter Szabó (Departamentul de Pregătire a Profesorilor, Universitatea Jyväskylä)

Scop

Scopul acestui atelier a fost să ajute profesorii să reflecteze asupra impactului pe care îl are mediului fizic în procesul învățării și să-și construiască mai departe identitatea ca designeri. În cadrul atelierului s-a discutat și despre principii și practici ale educației finlandeze privitoare la mediile de învățare.

Premise

Experiențele trăite în diverse medii de lucru sunt esențiale în procesul de învățare. Atunci când se explorează locuri noi, prin utilizarea unor instrumente

sau prin desfășurarea unei activități oarecare, oamenii interacționează cu mediul fizic și cu ceilalți oameni în variate moduri. În astfel de situații, ei învață simultan despre ei și despre lumea

„cunoștințele, aptitudinile și încrederea de a utiliza mediul pentru a-și atinge propriile scopuri și a-și îmbogăți experiența”

Școala de Pregătire
Pedagogică
a Universității
Jyväskylä

înconjurătoare, dezvoltând o așa-numită competență de mediu, care poate fi definită prin „cunoștințele, aptitudinile și încrederea de a utiliza mediul pentru a-și atinge propriile scopuri și a-și îmbogăți experiența”. (Hart 1970: 344).

Conform Curriculum-ului Finlandez Fundamental pentru Educația de Bază (FNCC 2016: Capitolul 3.4), „mediile de învățare trebuie să ofere posibilități pentru soluții creative și explorarea fenomenelor prin abordări diferite”. Mai mult, curriculumul de bază accentuează faptul că studenții ar trebui să ia parte la dezvoltarea mediilor lor de învățare, iar nevoile lor individuale să fie luate în considerare în timpul procesului de concepere a curriculumului (FNCC 2016: Capitolul 3.4). Conform acestor principii, în Finlanda este acum o practică obișnuită să organizezi ateliere cu participarea studenților, a părinților, a arhitecților și a designerilor de interior, atunci când se proiectează construcția unei noi grădinițe ori școli sau când începe o renovare masivă.

să organizezi ateliere cu participarea studenților, a părinților, a arhitecților și a designerilor de interior, atunci când se proiectează construcția unei noi grădinițe ori școli

De exemplu, Școala de Pregătire a Profesorilor de la Universitatea din Jyväskylä a organizat recent un proiect multidisciplinar care a implicat interacțiuni între ICT, arte, cultură, oameni de litere și abilități de organizare a locului de muncă pentru a renova clasa de științe și coridorul alăturat. Studenții au pregătit planuri și au votat variantele preferate. Cele mai populare planuri au fost implementate de profesioniști, iar o companie a remobilat clasa și coridorul (Mäkelä 2018).

Mediile de învățare pot fi găsite sau create oriunde. Clădirile școlilor și claselor, muzeele și bibliotecile sunt medii de învățare cu scop specific (Szabó 2015), dar orice mediu poate oferi oportunități de studiu. De exemplu, se pot învăța limbi străine pe stradă, citind semne de circulație (Sayer 2009) sau studenții pot rezolva diverse sarcini în mișcare, în medii naturale sau artificiale, în timp ce folosesc mijloace digitale (Zheng et al., 2018).

orice mediu poate oferi oportunități de studiu

Activități

Mediile de învățare sunt și locuri ale emoțiilor, identității și ale legăturilor de apartenență. Interacțiunile care au loc în diverse medii influențează modul în care gândim despre ele și felul în care ne raportăm la ele. Următoarea activitate vă ajută să vă gândiți la relația dumneavoastră cu mediile școlare.

1.

Imaginați-vă că sunteți din nou elev în școala primară. Închideți ochii și amintiți-vă:

- Cum vă simțiți?
- Unde sunteți? Ce vedeți în jur?
- Ce auziți?
- Simțiți anumite mirosuri?
- Ce faceți? Ce fac ceilalți?
- Există obiecte speciale, semne, materiale de studiu pe care le vedeți sau folosiți?

Împărtășiți-vă experiența de călător în timp cu cineva (un coleg, un prieten, un membru al familiei etc.)

2.

Reveniți în prezent, la școala și la clasele în care predați.

- Ce se simte sau arată similar cu ceea ce v-ați amintit?
- Ce se simte sau arată diferit? În ce constau diferențele?
- Care a fost rolul dumneavoastră în stabilirea diferențelor?
- E ceva ce ar trebui schimbat?

Pentru a vă dezvolta gândurile mai departe, programul gratuit *Gândirea de designer pentru educatori* (<https://designthinkingforeducators.com/>), precum și sarcinile și poveștile profesorilor din Modulul 4 vă pot ajuta să proiectați și să implementați schimbări în mediile de învățare în care vă desfășurați activitatea.

NOTE

Bibliografie

- Hart, R. (1979). *Experiența locului la copii*, New York: Irvington Publishers.
- Mäkelä, T. (2018). *Un cadru de design și principii pentru design-ul în colaborare pentru dezvoltarea mediilor de învățare și a bunăstării*, teză doctorală, Universitatea din Jyväskylä.
- Sayer, P. (2009). Utilizarea peisajului lingvistic drept resursă pedagogică, *ELT Journal* 64 (2), 143-154
- Szabó, T. P. (2015). Managementul diversității în peisajele școlare: o analiză a practicilor din Ungaria. *Apples: Journal of Applied Language Studies*, 9 (1), 23-51.
- Zheng, D., Yang, L., Lambert, A., Aitao, L., Jared, T., Holden, D. (2018). O comunitate ecologică în devenire: învățarea limbilor străine ca experiență de ordinul întâi, folosind locuri și tehnologii mobile, *Linguistics and Education* (44), 45-57.

EVERYDAY
Creativity

Ce caută tinerii când vor să devină mai puternici? Mentoratul aplicat de „School’s Cool Fryslân”

Antreprenorii sociali Gysbert Bergsma și Guydolph Dijkstra (StichtingVerbindMij)

Premise și motivație

Mentoratul se folosește în multe feluri în societate. Este o formă de pregătire și relaționare cu o contribuție esențială în dezvoltarea și succesul individual. Tinerilor li se găsesc mentori potriviți (modele de voluntari) din comunitatea locală.

Tinerilor li se găsesc mentori potriviți (modele de voluntari) din comunitatea locală

Cei care sunt ajutați câștigă încredere și au sentimentul că nu sunt lăsați singuri. Mentorul dezvoltă abilități de lider și de antrenor

Mentoratul oferă recunoaștere și satisfacție. El oferă participanților modele, stimuli și atenție personală. Participanții își ating scopurile mai repede atunci când se simt susținuți și încurajați de cineva care a avut un drum similar în viață. Studenții folosesc strategiile de succes oferite de mentori. Puterea

mentoratului constă în faptul că toate părțile au de câștigat. Cei care sunt ajutați câștigă încredere și au sentimentul că nu sunt lăsați singuri. Mentorul dezvoltă abilități de lider și de antrenor.

Mentoratul oferă o susținere suplimentară tinerilor participanți în împlinirea ambițiilor lor în carieră și în viață. Dacă studenții nu au un model pozitiv și nu li se acordă atenție în anturajul lor, mentorii îi pot ajuta în dilemele pe care le întâlnesc legat de educație, carieră și aspectele care definesc un lider. Mentorul are rol de consultant, ghid, antrenor, profesor și sponsor.

Activitățile atelierului

În timpul săptămânii de pregătire „Creativitatea de zi cu zi”, Gysbert Bergsma și Guydolph Dijkstra s-au concentrat pe programul de mentorat „School’s cool Fryslân”. În cadrul lui, elevi între 11 și 13 ani, care tocmai făceau trecerea de la școala primară la cea generală, au fost grupați cu mentori

voluntari. Acești voluntari îi ajută să-și definească scopurile de învățare, să-și construiască abilități sociale și să le stimuleze creativitatea, oferindu-le perspective pentru întrebările pe care ei le au în perioada acestei tranziții importante din viața lor.

Atelier de mentorat

Aveți nevoie de informații suplimentare?

Sunteți încurajați să trimiteți un email la: fryslan@schoolcool.nl.

Dezvoltarea creativității – Proiecte locale implementate de participanții la curs

Introducere și prezentare de ansamblu

Participanții la curs au început planificarea proiectelor în ultima zi a săptămânii intensive din Jyväskylä. Apoi, între ianuarie și aprilie 2019, și-au dezvoltat proiectele la școlile lor. Inițial, au condus proiectele individual, dar au colaborat și cu colegi, îmbunătățind creativitatea în școlile lor și în propria practică pedagogică.

Conform instrucțiunilor din curs, revenirea asupra proiectelor a inclus următoarele elemente:

1. identificarea unei sarcini pedagogice relevante pentru comunitatea locală a școlii;
2. planificarea unei acțiuni locale pentru a rezolva problema;
3. realizarea proiectului de dezvoltare locală, încercarea de a colabora cu cât mai mulți participanți;
4. evaluarea acțiunii implementate;
5. reflecția asupra gradului în care portofoliile modulelor au ajutat în planificare, implementare și evaluare;
6. discuții despre sustenabilitate și acțiuni ulterioare.

Profesorii au depus rapoartele despre revenirea la proiecte. Acestea au fost editate (îndeosebi scurtate) pentru acest manual. Am organizat materialul în următoarele categorii, codificate după culori care descriu diferite tipuri de provocări ale proiectelor revizuite:

Tipuri de provocări:

- Gândirea pedagogică (de exemplu, autonomia studenților, rolul studentului);
- Schimbarea pedagogică (pedagogia centrată pe student);
- Spațiul de învățare, mediul de învățare, mediile educaționale;
- Unelte pedagogice (aplicații, materiale);
- Abordarea pedagogică (colaborare, compresare, cooperare, interdisciplinaritate, învățarea prin experiență).

Pe lângă aceste tipuri de schimbări, am găsit diverse configurații pe care profesorii doreau să le urmărească în timpul proiectelor. Principalele scopuri au fost identificate pe baza rapoartelor și sunt și ele codificate după culori.

Scopuri principale:

- Concentrarea pe construirea comunității, cooperarea dintre studenți, profesori și părinți;
- Concentrarea pe autonomia studenților, încurajarea lor, îmbunătățirea gândirii creative, plasarea studenților în centrul procesului educațional;
- Învățarea prin experiență, învățarea prin explorare, învățarea experimentală, curiozitatea și creativitatea studenților;
- Regândirea utilizării spațiului;
- Auto-reflecția, auto-cunoașterea;
- Diferențierea;
- Profesorul ca facilitator.

Tabelul 2 rezumă aceste proiecte. După acest tabel veți găsi descrieri detaliate și ilustrate ale fiecărui proiect, aranjate în ordine alfabetică, după numele de familie al profesorului. Sperăm ca aceste proiecte să vă inspire să vă dezvoltați propriile dumneavoastră proiecte.

Tabelul 2

PROFESOR	TIPUL SCHIMBĂRII	SCURTĂ DESCRIERE A PROIECTULUI	SCOPURI PRINCIPALE
Barbadori, Letizia (IT)	<u>Unelte pedagogice</u>	Scratch: Program pentru codare	<u>Construirea unei comunități, colaborare</u>
Bergsma, Gysbert (NL)	<u>Unelte pedagogice</u>	O unealtă care să facă procesul de învățare mai vizual	<u>Auto-reflecție, auto-cunoaștere</u>
Bergsma, Maaïke (NL)	<u>Gândire pedagogică</u> <u>Abordare pedagogică</u>	Concentrarea pe bunăstarea elevilor și procesul de învățare, în loc de rezultate	<u>Autonomia elevilor</u>
Boomsma, Joop (NL)	<u>Schimbare culturală</u>	În școală și în afara ei: crearea mai multor spații educaționale în comunitate	<u>Colaborare între profesori și elevi,</u> <u>Regândirea utilizării spațiului</u>
Bruno, Serena (IT)	<u>Abordare pedagogică</u>	Legătura cu acțiunea: cutii științifice care conțin un rezumat, teste, înțelegere și curiozități	<u>Colaborarea între profesori și elevi</u>
Dijkstra, Guydolph (NL)	<u>Unealtă pedagogică</u>	O unealtă care să permită elevilor să-și exprime părerile privitoare la materiile școlare	<u>Autocunoaștere</u>
Ferencz-Salamon, Alpár (RO)	<u>Abordare pedagogică</u>	Proiecte interdisciplinare cu o abordare bazată pe fenomen	<u>Colaborare între profesori și elevi</u> <u>Gândire critică</u>
Földváry, Ágnes (HU)	<u>Mediul de învățare</u> <u>Schimbare pedagogică</u>	Reorganizarea și renovarea spațiilor de învățare: clase și întreaga școală	<u>Transferul de putere către elevi</u> <u>Regândirea utilizării școlii</u>
György, Boglárka (RO)	<u>Abordare pedagogică</u>	Elevii învață să rezolve probleme în colaborare, iar profesorii sunt provocați să construiască punți între materii	<u>Învățare prin experiență</u>
Maresca, Susanna (IT)	<u>Abordare pedagogică</u> <u>Medii de învățare</u> <u>Schimbare culturală</u>	Joaca cu zâne (din poeziile medievale) și o cafenea literară: poezia medievală actualizată într-un recital	<u>Autonomia elevilor</u> <u>Concentrarea pe construirea comunității</u>

PROFESOR	TIPUL SCHIMBĂRII	SCURTĂ DESCRIERE A PROIECTULUI	SCOPURI PRINCIPALE
Németh, Domonkos (HU)	Gândire pedagogică Abordare pedagogică	Copiii în centrul școlii și realizarea că fiecare profesor este unul de limbi străine (engleza în viața de zi cu zi)	Accentuarea rolului elevilor
Páll, Edit (RO)	Abordare pedagogică Mediu de învățare	Un proiect de o săptămână în care activitățile să fie diverse tipuri de jocuri și provocări creative	Colaborarea între profesori și părinți Creativitatea și curiozitatea elevilor
Ráduly, Mária Szidónia (RO)	Abordare pedagogică	Patru zile cu patru elemente: elevii fac experimente	Învățare prin experiment și prin experiență
Schippa, Alessandra (IT)	Abordare pedagogică Schimbare culturală	Utilizarea matematicii pentru a învăța abilități de zi cu zi. Subiecte de științe, arte, istorie în engleză	Autonomia elevilor Învățarea prin experiență Profesorul care ușurează accesul
Schulcz, János (HU)	Mediul de învățare Unealtă pedagogică Abordarea pedagogică	Elevii concep o vacanță de familie pentru ei, iar profesorul începe să folosească Google Classroom	Îmbunătățirea gândirii critice a elevilor Regândirea utilizării spațiului
Span, Anton (NL)	Unealtă pedagogică Abordare pedagogică	Dezbateri de grup într-o discuție, în loc de prezentare în fața clasei	Autonomia studenților Diferențiere
Szalai, Zita Andrea (HU)	Gândire pedagogică	Susținerea abilităților de scriere ale copiilor cu dificultăți de învățare	Diferențiere
Tankó, Enikő (RO)	Abordare pedagogică	Podul lui Da Vinci: elevii construiesc un pod din douăsprezece creioane, fără lipici sau alt material adeziv	Învățare prin experiență Colaborarea între profesori
Ugolini, Francesca (IT)	Mediul de învățare Abordarea pedagogică	Utilizarea diverselor spații din școală pentru jocuri. Profesori de școală secundară care să colaboreze cu cei de școala primară: laboratoare de învățare	Regândirea utilizării spațiului Colaborarea între profesori
Vári, Attila István (HU)	Unealtă pedagogică	Portofoliu individual: evaluarea elevilor din școlile vocaționale	Auto-reflecție, auto-cunoaștere

Rezumatele proiectelor

Scratch și metafora teatrului

Letizia Barbadori, Italia

Tipul schimbării: Instrumentul pedagogic

Scopuri principale: Dezvoltarea comunității

Scratch este o platformă care ne ajută să învățăm programare. Capacitatea de a scrie programe pe calculator este o parte importantă a alfabetizării în societate. Copiii care învață să codifice cu Scratch vă învață și strategii

Învață și strategii importante de rezolvare a problemelor, cum să elaborați proiecte și cum să vă comunicați ideile

importante de rezolvare a problemelor, cum să elaborați proiecte și cum să vă comunicați ideile. Cu Scratch, este posibil să povestim interactiv, să rezolvăm chestionare, să creăm jocuri pe calculator, toate acestea într-o manieră simplă și rapidă.

Primul pas a fost să testăm terenul pentru a verifica dacă și în ce măsură proiectul s-ar potrivi necesităților elevilor mei. Am început prin a prezenta pe scurt instrumentul și a explica cum a luat naștere, ce se poate face cu el ș.a.m.d.. Am primit apoi reacții pozitive și încurajatoare. De asemenea, mi-am încurajat studenții să participe la întâlniri organizate în orașul nostru, unde ar putea să o testeze.

Al doilea pas a fost verificarea fezabilității proiectului din punct de vedere tehnic. În timpul vizitei noastre în Finlanda am avut ocazia să vizităm școli care ne-au fost prezentate drept cazuri ideale în lumea educației. Am văzut tot felul de echipamente în clase, iar profesorii colaborau între ei, lucru care contribuie pozitiv la munca unui profesor și îi face pe elevi să se simtă susținuți. Din fericire, institutul la care lucrez este echipat cu tot ce este nevoie pentru ideea mea.

Proiectul s-a dezvoltat pe o durată de patru luni, iar primul pas a necesitat o pregătire de bază în cunoașterea și utilizarea platformei. În această primă

Scratch poate fi gândit, într-adevăr, ca metafora unui text dramatic

parte, ni s-au alăturat elevi de 10 ani, susținuți de un profesor. Au avut ocazia să experimenteze, să facă greșeli și să încerce să se corecteze singuri.

Pentru a lucra cu Scratch, am decis să reprezentăm o poveste care a fost deja citită și examinată în clasă de toți. Procedura a semănat un pic cu scrierea unei piese de teatru. Scratch poate fi gândit, într-adevăr, ca metafora unui text dramatic.

Am organizat grupuri mici de patru sau cinci copii și ne-am asigurat că au fost împărțiți în mod echilibrat, pentru a se putea ajuta între ei, împărțind abilități și competențe individuale. Cred că acest proiect poate fi considerat o extindere naturală a abordării științifice și matematice pentru metoda Montessori. De fapt, rigoarea și logica sunt temeiurile pe care și-au construit cunoașterea și abilitățile matematice și logice încă de la început.

Un alt aspect semnificativ în opinia mea este reprezentat de faptul că, pe de o parte, „copiilor Montessori” li se dă suficientă libertate în planificarea și modul de execuție a sarcinilor lor, iar pe de altă parte, codarea cere multă rigoare.

Dar toate acestea sunt, în opinia mea, o demonstrație a faptului că poți urma un plan și să atingi același rezultat prin metode diferite.

Legat de acțiunile mele viitoare, cred că voi extinde ideea și la alte ore, nu doar din instituția mea, ci și din alte școli. Cum am menționat, lucrul cu Scratch presupune să te alături unei comunități, lucru care ne va permite să cooperăm și să colaborăm cu alte instituții pentru a ne extinde astfel rețeaua de contacte.

poți urma un plan și să atingi același rezultat prin metode diferite

NOTE

EVERYDAY
Creativity

Implementarea creativității de fiecare zi în Friesland Gysbert Bergsma, Olanda

Tipul schimbării: Instrumentul pedagogic

Principalele scopuri: auto-reflecția, auto-cunoașterea

Desfășurăm un program de mentorat pentru copii de școală primară care urmează să treacă în ciclul gimnazial. Uneori poate fi dificil pentru mentorii voluntari (profesori informali) să vizualizeze suficient procesul de învățare pentru copii. În timpul uneia dintre întâlnirile noastre tematice pentru mentori, le-am cerut să ne spună ce și-ar dori și ce cred ei că ar funcționa bine în cazul lor. Am colaborat cu mentorii și elevii pentru a dezvolta un instrument care să facă procesul de învățare mai vizual. Ne-am bazat pe ceva ce văzuserăm în Finlanda.

un instrument care să facă procesul de învățare mai vizual

voluntari (profesori informali) să vizualizeze suficient procesul de învățare pentru copii. În timpul uneia dintre întâlnirile noastre tematice pentru mentori, le-am cerut să ne spună ce și-ar dori și ce cred ei că ar funcționa bine în cazul lor. Am colaborat cu mentorii și elevii pentru a dezvolta un instrument care să facă procesul de învățare mai vizual. Ne-am bazat pe ceva ce văzuserăm în Finlanda.

Într-o altă întâlnire tematică, am prezentat instrumentul dezvoltat mentorilor și le-am cerut să îl folosească în ședințele de mentorat cu elevii. Mentorii au spus că aceasta i-a ajutat pe elevi să înțeleagă ce materii le plac sau nu și dacă găsesc aceste materii dificile. În imaginea de mai jos puteți vedea instrumentul.

Acesta poate fi folosit în mai multe feluri. Copiii pot pune un punct pe grafic. Axa verticală indică gradul de dificultate al materiei pentru elevi, iar axa orizontală, în ce măsură le place sau nu materia respectivă.

De exemplu, mie îmi place matematica, dar o consider dificilă. De asemenea, în cazul mai multor materii putem separa anumite subiecte. Dacă vorbim despre învățarea limbii engleze, de pildă, ne putem concentra separat pe gramatică, ortografie, ascultare, vorbire etc.

După ce am testat instrumentul cu elevi și mentori, l-am trimis tuturor mentorilor din program. Acesta este doar unul dintre exemplele pe care le-am dezvoltat. Vizitele la școală și Modulele 2 și 4 au fost foarte utile în acest proces. În timpul vizitelor școlare m-am concentrat pe mediile de învățare. Am văzut diverse instrumente care erau cu totul noi pentru practica noastră și pe care le-am găsit utile pentru mentorii noștri.

Mentorii cu care vom lucra în viitor vor primi aceste instrumente și informații în timpul ședinței introductive și la prima întâlnire cu cei pe care îi vor ajuta. Instrumentele au fost folosite și în procesul de admitere a copiilor. Puteți citi mai multe despre aceasta în raportul colegului meu, Guldolph Dijkstra.

Lucrări formative în școala noastră. O implementare bazată pe experiențele din Finlanda

Maaike Bergsma, Olanda

Tipul schimbării: Gândire și abordare pedagogică

Principalele scopuri: Autonomia studenților

Am ales să-mi folosesc abilitățile și cunoașterea pentru a-i ajuta pe studenți să vadă imaginea de ansamblu: nu este vorba despre scop, ci despre mijloace. Vreau ca fiecare dintre ei să se simtă împlinit și să simtă că are succes, lucru care se întâmplă atunci când stabilești țeluri individuale și personalizate, indiferent de cât de mici pot părea. Pentru sarcina pedagogică, am ales să mă concentrez și mai mult pe modul în care pot reprezenta procesul de învățare al elevilor. Aș vrea să introduc colegilor mei evaluarea formativă, să lucrăm cu scopuri și diferențieri.

stabilești țeluri individuale și personalizate, indiferent de cât de mici pot părea

Am creat pentru elevii mei un „planificator de obiective” cu care își poată proiecta propriul proces de învățare. Încep cu obiectivul, urmează căile prin care îl pot atinge, iar apoi, termenul limită și unde cred că pot găsi materiale suplimentare pentru exerciții.

„planificator de obiective” cu care își poată proiecta propriul proces de învățare

Pentru a vizualiza mai bine învățarea în clasă, am creat un sistem în care elevii își pot plasa numele în punctul unde cred că se află acum:

„Cum te-ai descrie?”

începător – nivel mediu – avansat – expert.”

Aceasta este o idee pe care am preluat-o în timpul uneia dintre vizitele noastre din Jyväskylä.

Elevii au arătat în ce măsură preferă să lucreze cu aceste pahare colorate

Ca să vedem imediat cine și ce face în timpul predării, am continuat să lucrez cu pahare colorate. Elevii au arătat în ce măsură preferă să lucreze cu aceste pahare colorate:

- verde = mă implic în tema de clasă sau în explicația profesorului;
- alb = lucrez independent;
- galben = am o întrebare;
- roșu = trebuie să mă opresc (deoarece explicația este prea rapidă, trebuie să merg la toaletă etc.)

cum lucrau elevii în grupuri: după formarea grupurilor, unul dintre elevi primea rolul de conducere

În timpul vizitelor școlare, am văzut cum lucrau elevii în grupuri: după formarea grupurilor, unul dintre elevi primea rolul de conducere. Acest elev era responsabil de procesul de lucru al întregului grup și de comunicarea cu profesorul. De asemenea, el răspundea și de materiale. Un coleg a lucrat cu această metodă folosind cartonașe. Elevii s-au auto-evaluat: nivel *începător*, *mediu*, *avansat* și *expert*. Profesorul poate folosi cartonașele și pentru grupuri eterogene. De exemplu, pentru a preda diferențiat.

Acum ne gândim cum să implementăm și să dezvoltăm mai departe obiectivele noii noastre metode. O variantă ar fi prin „cafenele educaționale”. Pas cu pas, vom lucra la implementare. Totul a început prin a ne familiariza cu termenul de *evaluare formativă*.

Creativitatea pentru îmbogățirea culturii școlare

Joop Boomsma, Olanda

Tipul schimbării: Cultural

Principalele scopuri: Colaborarea între profesori și elevi; regândirea utilizării spațiului

Primirea studenților care întârzie

De obicei, elevilor care întârzie le dădeam un avertisment, dar acum îi primesc călduros. Le spun că mă bucur că au făcut efortul de a veni la școală și că sunt teferi. Această abordare este rezultatul direct al experiențelor din Finlanda. În timpul vizitelor școlare, unul dintre profesori ne-a spus că o abordare pozitivă dă rezultate mult mai bune decât abordarea negativă sau o pedeapsă. Am început printr-un exemplu: am răsplătit comportamentul pozitiv. Pentru toată lumea, și pentru elevi, și pentru profesori. Prin abordarea pozitivă, atât profesorii, cât și elevii sunt mai implicați, își asumă responsabilități și apreciază încrederea ce li se acordă.

Munca cu mediul

Pentru a crea un curriculum nou pentru următorii patru ani, am invitat toți profesorii să mi se alătore într-o ședință de brainstorming. Am purtat conversații interactive care au stimulat participarea profesorilor. Principalele puncte de interes și întrebările cele mai importante pe care ni le-am adresat nouă înșine au fost: „De ce facem lucrurile pe care le facem?” și „Cine vrem să fim?”

După câteva întâlniri, am găsit și soluția pe care o căutam. Folosind teoria lui Simon Sinek (The Golden Circle), am realizat că vrem să fim o organizație socială unde învățarea, progresul și susținerea sunt importante în contactul cu mediul social și cu părinții. Esența acestei concluzii descrie stilul educațional pe care l-am observat în Finlanda. Acum lucrăm împreună cu diverse persoane implicate și cu părinții pentru a îmbogăți procesul educațional. Să luăm câteva exemple:

Le spun că mă bucur că au făcut efortul de a veni la școală și că sunt teferi

conversații interactive care au stimulat participarea profesorilor

- Am vizitat Ajax Arena. Organizăm excursii pentru copii în locuri unde nu au mai fost. Acestea sunt finanțate prin colaborarea cu o bancă parteneră a Young Education Fund. În timpul activității, angajații băncii se alătură copiilor. Anul acesta am vizitat lagărul de concentrare din Westerbork, am fost la musical-ul Lion King și la stadionul Ajax Football Arena. Cei mici au vizitat grădina zoologică, unde au învățat foarte multe despre animale.

un loc de întâlnire pentru părinți, copii și profesori, un spațiu unde se pot influența reciproc prin ideile lor despre educație

- Propriul nostru loc de întâlnire. Un alt proiect este să creăm o clasă pentru toți participanții din școală. Ei își pot folosi creativitatea ca să decoreze clasa așa cum vor. Este un loc de întâlnire pentru părinți, copii și profesori, un spațiu unde se pot influența reciproc prin ideile lor despre educație.

Am folosit mediul local ca să creăm experiențe extra-curriculare de valoare

La școală ne folosim creativitatea pentru a îmbogăți educația. Înainte de a merge în Finlanda, începuserăm timid acest proces, dar mai mult la nivel teoretic. A trebuit să ne schimbăm modul de gândire pentru a organiza acest lucru în școală. Am folosit mediul local ca să creăm experiențe extra-curriculare de valoare. Vizita noastră în Finlanda ne-a încurajat să ne inspirăm unul pe celălalt prin folosirea creativității.

EVERYDAY
Creativity

Legătura cu acțiunea

Serena Bruno, Italia

Tipul schimbării: Abordare pedagogică

Principalele scopuri: Cooperarea între elevi și profesori

Munca mea s-a inspirat din „The Great River”, una dintre lecțiile grozave ale Mariei Montessori, care caracterizează proiectul educațional „Cosmic”, capabil să facă mediul de învățare o călătorie spre explorare intelectuală, susținută de puterea imaginației.

să facă mediul de învățare
o călătorie spre explorare
intelectuală

Am planificat activitățile în trei etape și momente diferite. Elevii s-au organizat în grupuri și au extras aleatoriu unul dintre materialele pe care le pregătisem: o cutie de carton, cartonașe colorate, paie, bețișoare și materiale de studiu despre diverse sisteme ale corpului uman. Le-am dat ocazia să construiască niște cutii științifice, care să conțină un rezumat, teste legate de subiectele respective, opinii și curiozități. Cutia trebuia să fie decorată complet, cu informația esențială prezentată în exterior.

să construiască niște cutii
științifice, care să conțină
un rezumat, teste legate de
subiectele respective, opinii
și curiozități

- Copiii au conceput și au definit ei înșiși modul de operare. Unele grupuri au împărțit sarcinile, prin identificarea unor manageri interni și prin împărțirea materialelor. În dosarul pe care l-au primit, am inclus și o indicație care le amintea că munca de grup implică mereu și muncă individuală.

- În ziua prezentării, am aranjat mesele în cerc și i-am așezat pe grupe. Am dat fiecărui grup un ghem roșu și am început să le citesc povestea lui Montessori, „The Great River”.
- Când am terminat de citit, le-am spus copiilor să arunce ghemul, în timp ce verbalizau și exprimau ce anume recunosc: faptul că firele încâlcite sugerează imaginea unui fluviu, sistemului circulator.

Am încercat apoi să desfășor un proiect de dezvoltare, încercând să colaborez pentru atingerea unui scop funcțional pentru învățarea fiecăruia. Activitatea de laborator ne-a permis să oferim un spațiu de creativitate copiilor și am reușit să ne organizăm și să transformăm conținutul științific în obiecte de studiu captivante. Reflectând asupra lucrurilor, cred că o provocare ar fi să pot implica

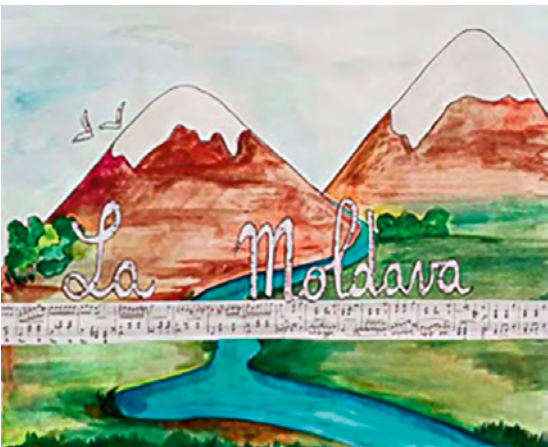
să ne organizăm și să transformăm conținutul științific în obiecte de studiu captivante

în proiect și elevii mai mari, reușind astfel să leg două niveluri diferite ale școlii. Ar însemna să construiesc medii de învățare comune, în care să proiectez activități care promovează abilitățile și cunoștințele elevilor într-o manieră creativă, să activez și să stimulez empatia, spiritul de observație și pe cel critic.

implicarea unui profesor de muzică

Imaginația, abilitățile de lucru manual și experiența directă sunt aspecte fundamentale ale învățării. Prin implicarea unui profesor de muzică, am ascultat cântecul *La Moldava*, un poem simfonic din 1874, compus de Bedrich Smetana, în care găsim elemente ale râului curgător, iar recunoașterea acestor aspecte și caracteristici permit comparații și paralele interdisciplinare.

Am lăsat loc și unei auto-evaluări, dându-le copiilor jetoane cu „Îmi place”, pe care, la finalul activității, le-au introdus în diverse cutii științifice pe care le-au considerat mai clare și mai complete. Am afișat apoi munca noastră pe pereții clasei, într-un loc bine ales.

Roata materiilor

Guydolph Dijkstra, Olanda

Tipul schimbării: Instrument pedagogic

Principalul scop: Auto-cunoașterea.

În programul de mentorat, ne-am întâlnit mai întâi cu părinții, profesorii și elevii. Am vrut să știm cum reacționează elevii în diverse situații și cât de bine se descurcă la materii ca matematica, limbile străine, istoria ș.a. Am remarcat că le era greu să se exprime în cuvinte. Nu toată lumea se poate exprima bine verbal, mulți se descurca mai bine dacă transmit informația vizual.

În Finlanda, am găsit un instrument care arată ca o roată a norocului. Cu aceasta, elevul poate arăta ce crede despre o materie, dacă este dificilă, ușoară sau undeva între aceste două opțiuni. Astfel, îți poți da seama dacă îi place sau nu o materie. Același lucru se poate aplica și unei situații, dacă este greu sau ușor de vorbit despre ea, dacă le place sau nu. Am remarcat că atunci când am folosit acest instrument, elevii s-au putut exprima mult mai bine. Nu au trebuit să vorbească, a fost suficient să indice un punct și să ia lucrurile ca pe un joc. S-au distrat cu acest joc și totodată au fost sinceri legat de ce simt. Am remarcat că a fost mai ușor pentru ei să vorbească deschis despre sentimentele lor atunci când puteau efectiv să le indice.

Cu aceasta, elevul poate arăta ce crede despre o materie

NOTE

EVERYDAY
Creativity

Să fim finlandezi! Târg de creativitate și distracție școlară

Alpár Ferencz-Salamon, România

Tipul schimbării: Abordare pedagogică

Principalele scopuri: Colaborarea între elevi și profesori, gândirea critică

Am planificat să implementez două proiecte educaționale în care obiectivul principal a fost să demonstrez că ideile creative din Finlanda și modelele educaționale de acolo se pot adapta și în școlile noastre, încercând să ne punem în situații atipice, care ar putea îmbunătăți încrederea de sine și auto-cunoașterea și să încurajeze participanții să facă lucrurile altfel, colaborând cu alții și folosind abordări ca învățarea pe bază de fenomen sau de experiență și învățarea prin practică. Proiectele educaționale ar putea avea o influență pozitivă asupra experienței personale și profesionale a profesorului și l-ar putea ajuta în dezvoltarea abilităților și deprinderilor sale, ceea ce implică apoi mai multă inovație și mai multă creativitate.

Primul proiect pe care l-am inițiat a fost *Târgul de creativitate* pentru copii, profesori și părinți. Ideea mi-a venit de la unul dintre proiectele unui profesor finlandez. Când i-am vizitat clasa, ne-a spus că face ceaiuri cu diverse

organizarea Târgului, am putea demonstra atât pentru profesori, cât și pentru colegi că prin crearea și vânzarea de produse originale între noi, am putea susține proiecte locale și alte nevoi

arome, împreună cu clasa. Ambalează ceaiurile, fac etichetele împreună și le vând pentru a finanța diverse proiecte ale clasei. Împreună cu colegii mei, ne-am gândit că, prin organizarea *Târgului*, am putea demonstra atât pentru profesori, cât și pentru colegi că prin crearea și vânzarea de produse originale între noi, am

putea susține proiecte locale și alte nevoi, am putea face conștientiza copiii în privința problemelor pe care le au cei cu nevoi speciale sau a problemelor sociale ori de mediu și le-am oferit profesorilor o experiență bună pe care o pot folosi în planificarea proiectelor de la clasă.

Am organizat *Târgul de creație* în decembrie, chiar înainte de Crăciun. Copiii, împreună cu părinții și profesorii, au făcut diverse obiecte artizanale de Crăciun, prăjituri, decorațiuni pentru brad, accesorii vestimentare etc. La

târg, au putut vinde sau cumpăra toate aceste produse. După aceea, au donat banii strânși la Puzzle-Centre, un centru pentru dezvoltarea copiilor cu autism, cu sediul în școala noastră. Din donații, centrul a cumpărat diverse instrumente pentru activitățile lor.

Al doilea proiect a constat în organizarea unui proiect de o săptămână în care profesorii noștri să lucreze împreună, să identifice, să adapteze, să proiecteze și să implementeze activități pe bază de fenomen, cercetare și experiență pentru toate clasele din școală. Am numit această săptămână *Să facem școala distractivă!* Acest proiect a fost inspirat de vizitele noastre la școlile din Finlanda, unde curriculum-ul promovează inițiative multidisciplinare.

organizarea unui proiect de o săptămână în care profesorii noștri să lucreze împreună, să identifice, să adapteze, să proiecteze și să implementeze activități pe bază de fenomen, cercetare și experiență

Am organizat toți profesorii în echipe. Pe cei din clasele primare i-am distribuit în echipe cu colegi de la același nivel, iar pe cei din școala secundară i-am distribuit în așa fel încât profesorii care predau aceeași materie să nu ajungă în aceeași echipă. Subiectul propus pentru clasele primare a fost *Sol, aer, apă, foc*. Mai multe detalii puteți citi în proiectul uneia dintre colegele mele, Mária Szidónia Ráduly.

Am organizat toți profesorii în echipe

EVERYDAY
Creativity

Reorganizarea spațiilor de învățare și comunitare în școală

Ágnes Földváry, Ungaria

Tipul schimbării: Mediul de învățare, schimbare pedagogică

Principalele scopuri: Mai multă putere pentru elevi, regândirea utilizării spațiului

reorganizarea și renovarea mediului de învățare prin implicarea elevilor în etapele de proiectare și implementare

Am ales un proiect care m-a inspirat foarte mult: reorganizarea și renovarea mediului de învățare prin implicarea elevilor în etapele de proiectare și implementare. Scopul meu a fost să ascult ideile elevilor și să încerc să concep un spațiu care să le fie mai familiar, mai prietenos și care să îi stimuleze mai mult. Problema în cazul nostru a fost că școala are resurse financiare limitate. Nu avem posibilitatea să cumpărăm mobilier nou. În acest caz, cred că este important să lucrăm și să gândim lucrurile împreună cu elevii.

Când sunt implicați în proiectul de reorganizare a clasei, elevii își fac mediul de învățare mai primitiv și mai prietenos pentru ei, ceea ce este foarte important în procesul de învățare și le susține confortul. Am decis să renovăm mediului de învățare la două niveluri: la clasa mea de franceză și la un nivel mai larg, care să privească întreaga școală.

să folosim materiale care să se potrivească intereselor, stilului și capacităților lor

Deoarece împart clasa de franceză cu alți doi colegi, am colaborat cu ei în toate etapele acestui proiect. Rearanjarea clasei nu a fost grea, deoarece era deja aranjată conform sugestiilor și ideilor elevilor, folosind materiale autentice. Pentru clasa mea, elevii au sugerat niște modificări care au fost ușor de făcut: de exemplu, să facem un colaj de fotografii din excursiile noastre în Franța sau să decorăm pereții cu clișee franțuzești precum „Arc de Triomphe”. Am fost de acord să folosim materiale care să se potrivească intereselor, stilului și capacităților lor.

Legat de proiectul privitor la întreaga școală, am început recent să colaborez cu un consiliu de elevi și profesori, ca proiect pilot. Scopul este să creăm spații comunitare și o atmosferă primitivă, pozitivă, care să încurajeze și să

angajeze elevii. Cred că școala are nevoie să-și adapteze mediile fizice pentru a elimina piedicile în calea participării și învățării. Nu vom avea niciodată un spațiu deschis mare în care elevii și profesorii să se adune ca o comunitate, chiar dacă acest lucru ar fi esențial. Pentru că nu avem bani, trebuie să lucrăm cu ceea ce avem: materiale reciclate și mobilier școlar nefolosit. În proiectul pilot am pus accentul pe studenți știind, însă, că s-ar putea să nu putem realiza ideile lor.

să creăm spații comunitare și o atmosferă primitoare, pozitivă, care să încurajeze și să angajeze elevii

Primul pas este să răspundem la următoarele întrebări:

1. Cum apreciază elevii și profesorii mediul din școală?
2. Sunt mulțumiți cu acest mediu sau nu?
3. Cum descriu elevii mediul școlar ideal, iar profesorii, cancelaria ideală?
4. Dacă ar avea ocazia, s-ar implica în schimbarea acestui mediu?
5. Fără bani, ce ar schimba fizic pentru a face atmosfera mai prietenoasă și mai plăcută?

Pasul al doilea a fost să elaborăm unele proiecte în detalii, în grupuri mici, cu reprezentanți ai consiliului elevilor, iar după ce am cerut părerile elevilor și profesorilor, să decidem implementarea unuia sau a două proiecte.

În timpul întregului proces de renovare și reorganizare a mediului de învățare din școală vom purta multe discuții despre proiect și despre posibilele rezultate. În proiectarea spațiilor comunitare cred că nu e vorba doar design de interior, ci de mult mai mult. Mi-ar plăcea ca elevii:

- să simtă că pot influența mediul în care trăiesc zi de zi;
- să afle că modalitățile noi de utilizare a spațiilor vechi influențează comportamentul comunității;
- să își asume responsabilități atunci când imaginează și întrețin un spațiu comunitar;
- să simtă că munca în grup este mai puternică decât cea individuală;
- să realizeze că abilitățile de comunicare sunt esențiale pentru a face pe elevii pasivi sau destructivi să acționeze;
- să realizeze că pot construi ceva concret și tangibil printr-un proces de design democratic.

NOTE

Să facem școala distractivă! Balonașe (jocuri și experimente cu baloane de săpun)

Boglárka György, România

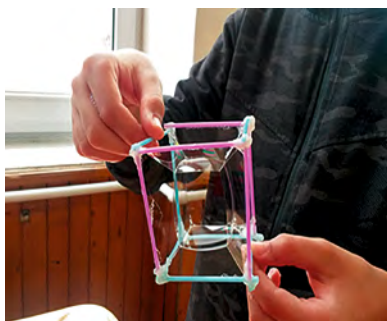
Tipul schimbării: Abordare pedagogică

Scopul principal: Învățarea prin practică

În timpul derulării proiectului nostru „Să facem școala distractivă!”, am vrut să oferim copiilor câteva experiențe extraordinare. Noi, profesorii, am făcut echipă și am gândit o serie de activități care să includă materiale de la diverse materii, concentrate pe o metodă de învățare prin exerciții practice. Am vrut să implicăm cât mai multe materii cu puțință în jocurile cu balonașe: istoria, fizica, chimia, matematica, geografia și artele. Am proiectat activitățile cu un profesor de literatură, dar ne-am consultat și cu profesori de fizică, chimie și tehnologie.

Activitățile noastre s-au bazat în special pe metoda de învățare prin practică. Elevii trebuiau pur și simplu să facă lucruri cu mâinile și să găsească soluții la probleme. Majoritatea activităților s-au desfășurat în clase, restul, în aer liber. Elevii aveau de aranjat clasa conform activităților propuse, dar, în același timp, să poată lucra și în grup.

Am pregătit 5-6 activități. La început, profesorii au dat câteva sugestii despre ce ar trebui să facă elevii pentru a obține un anumit rezultat, dar modul de implementare trebuia găsit de copii. Am fost tot timpul printre ei, ajutându-i, când au avut nevoie, cu sugestii suplimentare. Am folosit tot felul de lucruri pe care le găsești prin casă (castroane, linguri, paie, bețișoare igienice, pistoale de lipit) și câteva substanțe chimice ușor accesibile. Le-am oferit și obiecte cu care puteau măsura (sticle).

În primul experiment, echipele aveau de găsit soluții pentru a face baloane folosind una din rețetele disponibile. Trebuiau să-și dea seama cum să măsoare fără a avea instrumente de măsură precise. Pentru următorul experiment, aveau de creat o forță de plutire (cu oțet și apă minerală), pentru ca baloanele să poată pluti pe ea. Aceasta s-a dove-

dit a fi sarcina cea mai dificilă, deoarece necesita cea mai eficientă colaborare.

Următorul experiment presupunea din nou o colaborare intensă. De data aceasta, însă, ca să termine la timp, elevii trebuiau să-și împartă sarcinile corect. Aveau de făcut mai multe forme geometrice folosind bețișoare igienice și pistoale de lipit. Când au terminat cu formele geometrice, le-au pus pe fiecare în soluțiile de balonașe și au observat ce se întâmplă. La final, balonașele au trebuit să înghețe (era februarie), dar din cauza vremii, doar 4 grupe din 14 au reușit.

În timpul activităților, elevii s-au distrat copios, s-au jucat și au aprofundat unele cunoștințe prin ceea ce au învățat. La final, noi, profesorii, am discutat care au fost punctele tari și slabe ale activităților, unde puteam aduce îmbunătățiri, ce trebuia să facem diferit ș.a.m.d. Am discutat și cu elevii despre sarcini, ca să ne spună care li s-au părut a fi părțile cele mai interesante, ce le-a plăcut și ce nu. Cred că încă trebuie să ne îmbunătățim munca în echipă, să găsim moduri de a crea punți între materii. Per total, a fost o experiență drăguță. Copiilor le-a plăcut la școală și le-au plăcut activitățile.

elevii s-au distrat copios,
s-au jucat și au aprofundat
unele cunoștințe prin ceea
ce au învățat

încă trebuie să ne
îmbunătățim munca în
echipă, să găsim moduri de
a crea punți între materii

EVERYDAY
Creativity

NOTE

A graphic of a notepad with a pencil icon in the top left corner. The notepad has several horizontal lines for writing, with dashed lines indicating the middle line of each row. The word "NOTE" is written in the top right corner.

Cafenele literare și povești

Susanna Maresca, Italia

Tipul schimbării: abordare pedagogică, mediu de învățare, schimbare culturală

Principalele scopuri: autonomia elevilor, concentrarea pe dezvoltarea comunitară

să-i facem să se simtă protagoniști în procesul de învățare și să conștientizeze acest proces

prin implicarea părinților și a cartierului

Principalele scopuri ale activităților desfășurate în acest an au fost să dezvoltăm creativitatea elevilor, să-i facem să se simtă protagoniști în procesul de învățare și să conștientizeze acest proces. Mai mult, am vrut să le lărgim aria de acțiune, prin implicarea părinților și a cartierului în realizarea unui spectacol. Spațiile utilizate nu sunt de obicei folosite pentru predat.

Elevii au citit diverse povești pentru a identifica anumite funcții. În grupuri mici, au creat cartonașe pe care au desenat un protagonist, un antagonist și un vehicul magic și au reprezentat o anumită funcție (eliminare, final fericit, depășirea obstacolului ș.a.). Am amestecat cartonașele și fiecare grup a extras patru dintre ele și, cu funcțiile alese, a inventat o poveste. Apoi, elevii au decis să unească grupurile și să creeze o singură poveste, care să combine toate

elementele. Lucrările au fost prezentate apoi tuturor elevilor, în cărțile sau postere făcute tot de ei.

să promovăm gândirea critică despre valorile fundamentale ale societății

Cafeneaua literară a fost o idee a elevilor, stimulați de profesorii care au studiat apariția primelor cafenele literare din Europa. Acestea erau locuri de socializare, unde oamenii puteau împărți liber idei, aflau despre noile creații literare și își dezvoltau spiritul critic. Cu alte cuvinte, un loc care putea fi considerat foarte asemănător unei școli. Așa că am decis să realizăm un proiect care să includă un spectacol final, un recital de muzică, poezie, cântec și dans. Scopul proiectului a fost să promovăm gândirea critică despre

valorile fundamentale ale societății și persoanei prin studiul clasicilor italieni și străini, să dezvoltăm abilitățile lingvistice, de comunicare și de exprimare ale copiilor, să le creștem dragostea față de lectură, ca mijloc fundamental în creșterea lor.

Elevii au ales să folosească textele studiate, analizate și interpretate din literatura italiană și s-a decis să se propună ca temă de lucru dragostea. Am ales câteva poezii deja studiate și, ca perioadă, am ales perioada scursă între secolele XIII și XV. Elevii au fost ajutați în interpretare și dicție corectă, precum și în învățarea unor tehnici teatrale simple (gesturi și dicție). Cu profesorul de muzică au învățat muzică medievală și au selectat cântecele pe care să le prezinte în spectacol.

Un alt grup a lucrat la costumele medievale, împreună cu profesorul de arte. Munca lor a însemnat croirea costumelor de spectacol, împreună cu părinții. Școala noastră a fost cândva o mănăstire medievală, deci elevii aveau cadrul perfect pentru prezentare. Ei au gândit și realizat decorul, cu coșuri și ghirlande de flori, cu lumânări și lumini (spectacolul a avut loc seara). Elevii au vizitat Arhiva de Stat pentru a înțelege importanța documentelor istorice, munca filologică în privința manuscriselor, precum și interpretarea și arhivarea. În final, profesorul de educație fizică și elevii au exersat coregrafiile ale unor dansuri medievale. Un grup de elevi a lucrat la partea tehnică: microfoane, lumini și muzică. Părinții au fost invitați să organizeze pregătirea bufetului. Școala s-a deschis spre lumea exterioară și s-au folosit spații noi, lucru care a făcut ca proiectul să pară și mai frumos.

a lucrat la costumele
medievale, împreună cu
profesorul de arte

au exersat coregrafiile ale
unor dansuri medievale

Mici schimbări fac o mare diferență

Domonkos Németh, Ungaria

Tipul schimbării: Gândire și abordare pedagogică

Principalul scop: Evidențierea rolului elevului

În Școala Primară Maroslele, am inițiat următoarele schimbări pedagogice: un profesor din Finlanda ne-a spus cât de important este accentul pus pe elev în clasă. Ne-a descris cum autonomia de care se bucură profesorii de acolo i-a oferit libertatea să analizeze continuu, să experimenteze și să-și adapteze practica pedagogică astfel încât să crească motivația și confortul general al elevilor când predă matematică, științe sau orice altă materie. Această abordare de ansamblu a învățării, a recunoașterii nevoilor elevului de a se mișca și de a fi activ l-au ajutat să devină un profesor inovator, care își asumă riscuri și ai cărui elevi demonstrează rezultate semnificative, atât în atitudine, cât și în reușite.

Una dintre schimbările operate a fost aceea ca elevii să fie mai în centrul activităților școlare decât înainte

Opiniile copiilor, deciziile și alegerile lor trebuie luate în serios. Le cer profesorilor să susțină planurile și visele copiilor

Una dintre schimbările operate a fost aceea ca elevii să fie mai în centrul activităților școlare decât înainte. Ca director al școlii, i-am încurajat și pe profesori să-mi urmeze exemplul. În calitate de lider, am o mare responsabilitate în a-i face pe elevi să se simtă bine la școală. Rezultatul? Distanța dintre copii și profesori a scăzut. Elevii pot aborda acum profesorii

cu încredere. Opiniile copiilor, deciziile și alegerile lor trebuie luate în serios. Le cer profesorilor să susțină planurile și visele copiilor.

De asemenea, am redus ritmul de lucru. Personal, sar peste multe materialele recomandate dacă nu le găsesc importante. Am vorbit și despre subiectele preferate ale copiilor. În Finlanda am învățat că uneori merită să-i întrebăm pe copii ce știu, ce ar vrea să știe și, la finalul materiei, ce au învățat. Anul acesta am predat și câteva teme istorice. O schimbare importantă a fost să evidențiem utilizarea englezei în situații cotidiene.

Copiii din Ungaria se întâlnesc cu limbile străine doar la școală. Scopul nostru a fost să introducem engleza în orice situație posibilă. Oricine, orice profesor poate să includă engleza în lecțiile sale și în alte aspecte de zi cu zi din școală.

Personal, sar peste multe materialele recomandate dacă nu le găsec importante

EVERYDAY
Creativity

Să facem școala distractivă! – Aventura ursuleților

Edit Páll, România

Tipul schimbării: abordare pedagogică, mediu de învățare

Scopuri principale: colaborarea între profesori și părinți, curiozitatea și creativitatea elevilor

am combinat diferite domenii (științe, arte, matematică și științe sociale) într-un proiect dedicat ursuleților

Cred că toți copiii sunt unici și au calități speciale. Responsabilitatea noastră este să ajutăm elevii să-și descopere propriile abilități. Pe baza experienței din Finlanda, am combinat diferite domenii (științe, arte, matematică și științe sociale) într-un proiect dedicat ursuleților.

În timpul acestui proiect de cinci zile, am avut ocazia să testez predarea în colaborare cu colegii mei. L-am invitat pe directorul școlii să lucreze cu noi în ziua a treia și pe profesorul de muzică, în ziua a cincea. De asemenea, a fost interesant să facem planurile pentru prima zi împreună cu ceilalți profesori ai școlii primare, să ne amintim de jocurile copilăriei noastre și să încercăm să le jucăm în cancelarie. În Finlanda am văzut foarte multe exemple bune de implicare a părinților, motiv pentru care am decis să invităm și noi părinții în ziua a doua. Aceștia s-au implicat activ în ateliere. A fost o plăcere să lucrăm împreună, să învățăm și să predăm unii altora, să împărtășim informații, idei, resurse și să rezolvăm probleme împreună.

predarea în colaborare cu colegii

Am combinat materiile și am sporit curiozitatea elevilor prin învățarea practică. Astfel, i-am încurajat să participe activ. Au fost situații de învățare prin explorare, pe baza intereselor lor. Am încercat să creăm un mediu de învățare mai creativ, care să-i motiveze, folosind medii de învățare diverse: clasa, curtea școlii, sala de festivități și holul.

Am sporit implicarea și motivarea elevilor prin combinarea mai multor instrumente de

lucru, direct și online, prin tehnologii, dispozitive și materiale. Am folosit foi de lucru, videoclipuri și resurse de pe Internet, o tablă inteligentă, instrumente pedagogice, fotografii, hârtie colorată, carduri, cartoane, creioane, lipici, furculițe, cuțite, ciocolată, zaruri, jocuri, cărți, scaune și multe altele. Activitățile au avut loc prin interacțiunea fizică și verbală cu alte persoane și obiecte, pentru a crea astfel o experiență multisenzorială.

Pe baza exemplului pe care l-am văzut în Finlanda, am informat părinții despre activități, conform programului fiecărei zile, pe platforma online a clasei noastre. Le-am trimis poze, clipuri și scurte descrieri. La cererea lor, după proiect am organizat o petrecere folosind unele dintre jocurile pe care le-am jucat cu copiii în timpul proiectului. Am făcut și planuri pentru o tabără de vară similară. A fost o experiență distractivă și antrenantă și un bun exemplu de implicare a familiilor elevilor în activitățile școlii.

am informat părinții despre activități, conform programului fiecărei zile, pe platforma online a clasei noastre

ZIUA 1	ZIUA 2	ZIUA 3	ZIUA 4	ZIUA 5
„Aventura ursului bătrân”: Locurile copilăriei noastre	„Aventuri în perechi” Jocuri de interior	„Urșii abili” Jocuri pedagogice de aventură	„Aventura taclalelor” Jocuri de comunicare	„Aventura puzzleului” Evaluarea unui puzzle

Să facem școala distractivă! – Cele patru elemente

Măria Szidónia Ráduly, România

Tipul schimbării: abordare pedagogică

Principalele scopuri: învățare prin practică și prin experiență

Cum am văzut în Finlanda, clasele întâi sunt amestecate în grupuri și învață de la profesori diferiți. Am folosit această idee și am combinat orele și profesorii. A fost relevant pentru comunitatea noastră școlară, deoarece elevii au avut ocazia să cunoască și alți profesori din școală și au putut învăța de la ei, dar și pentru că nu am mai avut o experiență asemănătoare înainte.

Am combinat orele și profesorii

Am lucrat împreună timp de o săptămână și am avut activități separate cu diverse clase

În acest proiect am colaborat cu colegii mei. Am lucrat împreună timp de o săptămână și am avut activități separate cu diverse clase. Am folosit meto-

de și strategii ca învățarea practică și prin explorare și am regândit spațiul de învățare. Ca materiale, am folosit pahare, mingi, apă și baloane. Am avut patru zile diferite pentru fiecare element (apă, foc, aer, sol).

În fiecare zi am făcut experimente și jocuri care să îi ajute să învețe prin exerciții practice, să colaboreze între ei, să se ajute și să se încurajeze reciproc. Voi descrie doar două zile din săptămână:

ZIUA APEI

Dimineața am discutat despre importanța apei. Am avut patru grupe cu câte un profesor pentru fiecare. În primul grup cu profesorul de la clasa A, elevii au avut de observat modul în care se schimbă apa. Trebuiau să pună apă în diferite pahare și apoi să adauge diferite obiecte în pahar: o pietricică, o monedă, sare, zahăr, un bob de mazăre etc. După aceea, au pus apă de mare într-un pahar în care au pus un fir de ață. Au avut de desenat în fiecare zi, timp de o săptămână, ce se întâmplă cu firul de ață. În grupa cu profesorul de la clasa C, elevii au făcut plastilină, din apă, sare și făină. Apoi au făcut diferite obiecte din plastilină, iar fiecare elev a ales singur ce să modeleze. În celelalte două grupe, elevii au pictat sau au făcut experimente cu cerneală într-un pahar. Grupul a observat ce se întâmplă când cineva amestecă apa cu cerneală.

ZIUA AERULUI

Pentru această zi am avut trei grupe. În grupa întâi, elevii au făcut o morișcă de hârtie, iar în grupa a doua, un dragon de hârtie. În grupa a treia am organizat un concurs: am pus apă în trei pahare și o minge de pingpong. Elevii trebuiau să sufle mingea, pe rând, din primul pahar până în ultimul. Dacă cineva din grup reușea, primea puncte. Grupul cu cele mai multe puncte câștiga concursul. Am avut și un experiment cu baloane. Am înfipt un ac și am spart balonul. Apoi, am grupat mai multe ace și am observat că acestea se înfig mai greu în balon.

La finalul fiecărei zile am discutat care au fost cele mai interesante aspecte pentru elevi. Au fost foarte încântați de învățarea prin exerciții practice! Părinții ne-au spus că au venit acasă și au repetat experimentele, doar ca să le arate și lor sau fraților ori surorilor. Cred că le-am sporit interesul. Noi, profesorii, trebuie să fim mai flexibili, trebuie să punem nevoile elevilor în prim-plan.

au venit acasă și au repetat experimentele, doar ca să le arate și lor sau fraților ori surorilor

trebuie să punem nevoile elevilor în prim-plan

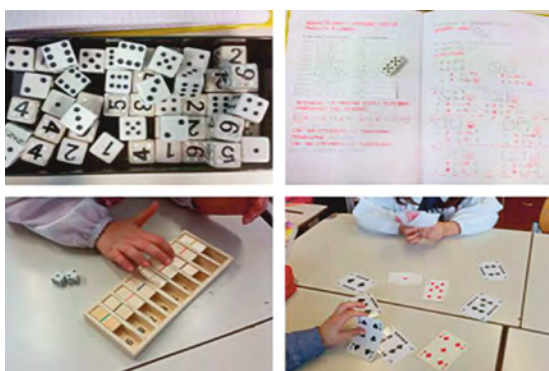
EVERYDAY
Creativity

Profesor creativ pentru elevi creativi

Alessandra Schippa, Italia

Tipul schimbării: Abordare pedagogică, schimbare culturală
Principalele scopuri: Autonomia elevilor, învățarea practică, profesorul care facilitează

să implic fiecare elev,
respectându-le ritmul specific
și stilul de învățare

Provocarea mea pedagogică a fost să implic fiecare elev, respectându-le ritmul specific și stilul de învățare, promovându-le autonomia zi cu zi, lăsându-i să aleagă liber și să învețe din greșeli, distrându-se. Le putem astfel dezvolta abilitățile și aptitudinile, cum sunt cele de rezolvare a problemelor, gândirea flexibilă și critică, încrederea în sine și conștientizarea.

Plecând de la ideea Alessandrei King, că matematica este omniprezentă, împreună cu câțiva colegi am conceput, proiectat și condus activități care se potrivesc vieții cotidie-

ne. Elevii au lucrat în grupuri și au comparat și negociat idei pentru a găsi propriile soluții la probleme din viața reală: banii, prețurile și veniturile, rețelele și gătitul, planuri de călătorie, mese la restaurant, ieșiri la cumpărături și confecționarea măștilor de carnaval.

Câteva dintre ideile importante pe care le-am urmărit au fost să învețe să numere, să identifice numerele și să înțeleagă cantitatea. Un „simț bun pentru cifre” este esențial pentru înțelegerea ulterioară a unor concepte matematice mai complexe. Conform acestei convingeri, am planificat și organizat, împreună cu câțiva colegi, activități practice cu obiecte de zi cu zi:

mărgele, paie, nasturi, paste, dopuri de plută și degetare. Am încercat astfel să dezvoltăm elevilor simțul numerelor și să îi facem să înțeleagă și să conceptualizeze noțiuni matematice. În particular, ne-am concentrat pe sistemul zecimal de numerație.

activități practice cu obiecte
de zi cu zi

Prin activități ludice, elevii fac primele descoperiri, lansează primele ipoteze și fac primele reconstituiri. Din acest motiv, în clasa mea elevii joacă cărți, dau cu două sau trei zaruri pentru a calcula sume, joacă board games și popice pentru a exersa adunarea și scăderea.

Printr-o abordare interdisciplinară, în unele clase se pot găsi căi importante prin metodologia CLIL (Content and Language Integrated Learning – Învățare Integrată de Conținut și Limbaj, n.tr.). Diferite subiecte din știință, artă și istorie au fost prezentate și studiate în engleză. Activitățile au fost organizate de profesori de engleză și de la celelalte materii, după un plan structurat. Elevii lucrează mereu în grup, profesorii doar facilitându-le învățarea.

subiecte din știință, artă și istorie au fost prezentate și studiate în engleză

Fiind conștientă de importanța activităților fizice și pentru a promova abilitățile sociale ale elevilor, am pornit cu clasa mea întâi un proiect numit „școala-circ”. Utilizarea tehnicilor de circ dă mai mult sens activităților și îi implică mai mult pe elevi. Astfel, ei pot face lucruri împreună, pot experimenta asumându-și decizii chiar dacă există riscul de a greși, își pot dezvolta abilitățile sociale și își pot îmbunătăți capacitatea de concentrare. În timpul diverselor activități, elevii au putut să își descopere creativitatea și să-și îmbunătățească auto-percepția corporală (au dezvoltat control, echilibru și coordonare).

Utilizarea tehnicilor de circ dă mai mult sens activităților și îi implică mai mult pe elevi

Clasa online susține evaluarea

János Schulcz, Ungaria

Tipul schimbării: mediul de învățare, abordare și instrumente pedagogice
 Scopuri principale: îmbunătățirea gândirii critice a elevilor, regândirea utilizării spațiului

În ce mă privește, am susținut mereu reforma pedagogiei. Am făcut următoarele schimbări în pedagogia personală și le-am inclus în predarea la clasă, după experiențele din Finlanda:

1. accent pe competențe;
2. concentrarea pe subiecte;
3. utilizarea unor materiale mai puțin teoretice și axarea mai degrabă pe cunoștințe utile și experiență independentă;
4. crearea unui spațiu comunitar online pentru clase;
5. introducerea roboticii în predare.

încurajez elevii să nu lucreze folosind doar o sursă atunci când fac un proiect

dau posibilitatea de a-și prezenta proiectele la clasă, pentru a lucra la abilitățile de comunicare

o prezentare complexă în fața colegilor, despre planificarea unei vacanțe de familie

În clasele mele mă concentrez pe sarcini și proiecte care susțin capacitatea de rezolvare a problemelor, gândirea critică și creativitatea în rândul elevilor. Încerc să împart ora în așa fel încât toți elevii să aibă timp suficient să pregătească proiectul. Totodată, consider importantă și critica surselor. Îmi încurajez elevii să nu lucreze folosind doar o sursă atunci când fac un proiect. De fiecare dată le dau posibilitatea de a-și prezenta proiectele la clasă, pentru a lucra la abilitățile de

comunicare. Inițial, copiii nu îndrăzneau să facă o prezentare, dar după 1-2 luni, acest lucru s-a schimbat, iar acum sunt bucuroși să-și prezinte munca în fața clasei.

În clasa a șasea, au avut de pregătit o prezentare complexă în fața colegilor, despre planificarea unei vacanțe de familie. Prezentările aveau trei părți. În prima parte au definit și prezentat proximitatea stațiunii, în termeni

geografici și biologici. Au planificat traseul cu Google Maps și au comparat opțiunile, pentru a decide pe care să o aleagă. A doua parte a proiectului a

constat în găsirea cazării. Este important ca fiecare elev să caute cazarea potrivită pentru familia sa. După ce au găsit cazarea corespunzătoare, au avut de prezentat împrejurimile locului, pe scurt, cu imagini, informații, prețuri, servicii, meniuri ș.a.m.d. Următoarea secțiune a fost despre atracțiile și peisajele din împrejurimi. Putea fi vorba de o clădire celebră, de un muzeu sau un peisaj natural apropiat. Procesul de căutare și prelucrare a informației este important. Aici, comunicarea este de asemenea importantă: ei și-au prezentat planurile colegilor și familiilor de acasă. Sper ca măcar o familie să folosească proiectul copilului lor în planificarea vacanței.

Mi-am dorit demult să introduc utilizarea spațiilor de învățare comunitară în folosul elevilor. Deoarece instrumentele sociale sunt folosite zilnic de elevii mei, am putut lansa o clasă virtuală în Google Classroom. Materialul procesat, sarcinile, munca de proiectare, dar și procesul de monitorizare și evaluare sunt toate publicate acolo în cazul fiecărui elev. Ei pot rezolva acolo sarcini simple și pot cere ajutor între ei sau de la mine. Un alt beneficiu al Google Classroom este evaluarea. Sarcini de tipul testelor sunt ușor de creat, iar ele sunt și atrăgătoare vizual, deoarece pot fi introduse imagini, videoclipuri, link-uri etc. Procesul de control și evaluare are loc într-un mediu care îi face să se simtă confortabil, putând folosi telefoanele mobile.

Robotica devine din ce în ce mai importantă în procesul de predare. Școala noastră deține echipamente precum BeeBot programabil și Makeblock Ultimate 2.0 Robot Kit. Am decis să aduc în discuție roboții și să predau procesul de construcție a algoritmilor folosind roboți în locul materialelor tradiționale, deja plictisitoare.

clasă virtuală

să predau procesul de
construcție a algoritmilor
folosind roboți

Creativitatea de zi cu zi în ziua următoare

Anton Span, Olanda

Tipul schimbării: abordare și unelte pedagogice

Principalele scopuri: autonomia elevilor, diferențierea

Este vorba mai curând de metoda de predare

Sunt câteva lucruri pe care le-am făcut deja în clasă și unele care sunt pe lista de sarcini pe urmează să le fac. Unele lucruri pe care le-am făcut în clasă nu sunt înregistrate, deoarece nu au adus schimbări fizice. Este vorba mai curând de metoda de predare. Din fericire, alte lucruri au fost ușor de înregistrat în imagini. Voi începe prin prezentarea schimbărilor fizice din clasă.

E-book de colaborare creată cu ajutorul unor instrumente tehnice de storytelling digital în Leeuwarden

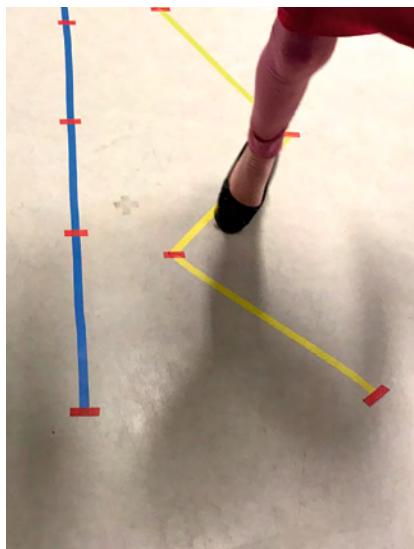

Bookcreator este aplicația perfectă pentru a face o materie mai interesantă. În mod normal, lucrăm cu toții la o aceeași materie. De data aceasta, însă, elevii au putut să-și aleagă singuri materia. Au lucrat în perechi la cărțile

Bookcreator este aplicația perfectă pentru a face o materie mai interesantă

o configurație care să implice discuții de grup

lor. Le-am dat două săptămâni să-și termine cartea. Am remarcat că erau foarte motivați. Când au terminat lucrul, au dorit imediat să-și folosească proiectul în *Bookcreator*. La finalul celor două săptămâni și-au prezentat munca celorlalți. De obicei stau și prezintă în fața clasei, dar de data aceasta am ales o configurație care să implice discuții de grup. Am văzut această soluție într-o clasă din Finlanda. Metoda este mai puțin stresantă pentru elevi decât cea în care trebuie să își prezinte produsul în fața colegilor.

*Linie pentru săritură
în Leeuwarden*

*Linie pentru săritură
în Jyväskylä*

Operația înmulțirii este foarte grea pentru elevii mei. Momentan, nu au abilitățile necesare pentru a o deprinde. Într-o clasă am văzut linii trasate pe podea și elevii săreau pe ele. Un instrument care îi ajută să țină minte tabla înmulțirii. Elevii din grupul meu exersează adesea în acest mod distractiv. Este un început timid pentru exerciții fizice. În viitor sper ca toți elevii mei să aibă posibilitatea de a face un pic de sport în școală sau în clasă.

• îi ajută să țină minte tabla înmulțirii
• să aibă posibilitatea de a face un pic de sport în școală sau în clasă

Anul acesta, am decis să pregătesc altfel elevii unei clase a opta, pentru educația din ciclul următor. Am cumpărat cărți de nivele diferite. Elevii au completat evaluarea și am discutat rezultatele între noi. Cum nu toți erau la același nivel, au început cu un nivel care le era la îndemână. A fost responsabilitatea lor să-și estimeze abilitățile. După ce au terminat testele, am decis împreună dacă vor să treacă la un nivel ceva mai dificil sau la unul mai simplu. Le-am dat mai multă autonomie și acest lucru chiar le-a plăcut.

• Elevii au completat evaluarea și am discutat rezultatele între noi

În timpul experienței din Finlanda mi-a devenit foarte clar că atmosfera din grup este, probabil, cel mai important factor în ierarhia nevoilor. Așa că, după cursul din Finlanda, am organizat mai multe discuții de grup pe aproape orice subiect. Dacă avem o problemă în grup, întrerupem ime-

atmosfera din grup este, probabil, cel mai important factor

voi încerca să investesc mai mult timp în confortul grupului

Pentru fiecare materie au făcut o listă de subiecte pe care voiau să le învețe

diat lecția și discutăm între noi. Eu încerc să nu vorbesc mult, ci să pun întrebări. Cu un grup nou de elevi voi încerca să investesc mai mult timp în confortul grupului, ca elevii să se simtă mai în siguranță în clasă.

În Finlanda, elevii au foarte multă autonomie. Am încercat să le ofer și elevilor mei același lucru. Am realizat aceasta prin a-i lăsa să-mi spună ce anume vor să învețe. Pentru fiecare materie au făcut o listă de subiecte pe care voiau să le învețe. Imediat ce epuizam un subiect, puteau alege cu ce să continue.

Pentru unii elevi, această metodă este soluția perfectă, dar sunt și unii care nu se descurcă bine cu atâta libertate, nu pot decide ce vor să învețe și mai degrabă ar continua cu exercițiile.

EVERYDAY
Creativity

Dificultăți la scriere

Zita Andrea Szalai, Ungaria

Tipul schimbării: gândirea pedagogică

Principalul scop: diferențierea

Persoanele cu probleme de învățare, cum e dislexia, nu scriu suficient ca să învețe din această experiență. Când dislexicii scriu cu pixul pe hârtie, le este atât de dificil încât, dacă ajung să o facă, o fac foarte ciudat și nu le place. Prin urmare, evită să scrie și, bineînțeles, nu își îmbunătățesc performanțele în scriere din lipsă de exercițiu.

Astăzi, multe persoane au dificultăți la scrierea de mână, iar numărul lor este în continuă creștere. În școala mea există doi sau trei elevi în fiecare clasă care au dificultăți la scriere.

Când am fost în Finlanda, am văzut o metodă foarte bună de a-i ajuta pe acești elevi, așa că după ce am ajuns acasă, i-am cerut unui elev să mă ajute și să ia parte la un experiment. Înainte, el scria cu pixul sau creionul și-și folosea cărțile de exerciții. Scria la teste ca și ceilalți, dar erau atât de ilizibile, încât adesea îi ceream să facă prezentări orale.

Problema cu scrisul lui a fost urmărită din primul an de școală primară și i s-au sugerat toate metodele pentru a încerca să-și îmbunătățească scrisul: creioane triunghiulare, îmbunătățirea prizei ustensilei de scris, o tablă pe care să scrie înclinat, lecții de scriere cursivă și de îmbunătățire a scrisului ș.a. Anul acesta am decis că ar fi mai bine pentru el să scrie pe calculator răspunsurile la teste și tot ce aude la lecții. A început să folosească la ore un computer încă din decembrie.

Dacă ar fi exersat suficient cu pixul pe hârtie, scrisul său s-ar fi îmbunătățit. Tastatura a eliminat problemele sale cu disgrafia: poate face schimbări în scriere și e ușor de corectat pe ecran. Are o experiență foarte

Tastatura a eliminat problemele sale cu disgrafia: poate face schimbări în scriere și e ușor de corectat pe ecran

bună în scrisul pe calculator și îi place să-și scrie testele și să ia notițe la ore, ceea ce înseamnă că nu obosește fizic și mental atât de tare prin a se forța să scrie frumos. Astfel, poate să răspundă și să învețe mai bine. Înainte nu putea nici să-și citească propriul scris și avea probleme de învățare. De când folosește computerul, însă, a luat note mai bune și îi este mai ușor să își facă și temele.

EVERYDAY
Creativity

Să facem școala distractivă! – Podul lui Da Vinci

Enikő Tankó, România

Tipul schimbării: abordare pedagogică

Scopuri principale: învățarea practică, colaborarea între profesori

În proiectul nostru am încercat să propunem activități care să permită elevilor să se miște, să experimenteze lucruri, să încerce lucruri diverse și să învețe din experiențele lor. Așadar, unul dintre subiectele propuse a fost să construim un pod din douăsprezece creioane, fără a folosi lipici sau orice alt adeziv. Activitatea a fost concepută de patru profesori din domenii diferite: istorie, tehnologie, limba maghiară și limba engleză. În fiecare clasă, activitatea a fost susținută de doi dintre profesorii clasei și fiecare clasă de gimnaziu a putut participa. În timpul diverselor etape, elevii au lucrat împreună în echipe de câte patru.

Activitatea a fost concepută de patru profesori din domenii diferite: istorie, tehnologie, limba maghiară și limba engleză

Doi profesori care susțineau activitatea au interacționat cu elevii, dându-le scopul și informații despre principalele descoperiri ale lui Leonardo da Vinci. Pentru activități, fiecare echipă a primit 12 creioane, 36 de benzi de cauciuc și o poză cu trei pași pentru a construi un pod din ele. Echipele au avut un telefon mobil pentru a se documenta și a lua notițe la fiecare pas.

Descrierea detaliată a activității:

- **Pasul 1:** La intrarea în clasă, profesorii le-au cerut elevilor să facă grupuri de câte patru, după care au dat rolurile pentru fiecare grup și le-au permis elevilor să-și distribuie aceste roluri;
- **Pasul 2:** Elevii au urmărit o prezentare de cinci minute despre marile descoperiri ale lui Da Vinci, precum și câteva clipuri care prezentau versiuni moderne ale acestor descoperiri;

- **Pasul 3:** Profesorii au explicat elevilor ce au de făcut și le-au dat materialele necesare pentru construcția podului (creioane și benzi de cauciuc), precum și imagini cu cei trei pași pentru a construi podul;
- **Pasul 4:** Elevii au avut 40 minute la dispoziție să experimenteze și să încerce să construiască podul;
- **Pasul 5:** Pentru cei care nu au reușit să construiască podul, s-a prezentat un clip scurt cu algoritmul. De fiecare dată când un pod era finalizat, elevii făceau un test de stabilitate cu o sticlă cu apă. Dacă podul nu ținea sticla, trebuiau să-l reconstruiască;
- **Pasul 6:** Elevii care reușeau să construiască podul suficient de repede și-au dezvoltat abilitățile, scurtând timpul necesar. Unii dintre ei chiar au pornit o competiție de viteză;
- **Pasul 7:** Elevii și profesorii au reflectat împreună la activități: ce a mers bine, ce greșeli s-au făcut, ce i-a ajutat, ce au gândit la început și la finalul activității și ce a făcut să apară schimbările.

EVERYDAY
Creativity

Punți între elevi și profesori

Francesca Ugolini, Italia

Tipul schimbării: mediul de învățare, abordarea pedagogică

Scopurile principale: regândirea utilizării spațiului, colaborarea între profesori

Provocarea mea a fost să le dau elevilor șansa să se simtă confortabil și activi în timpul orelor de la școală. După părerea mea, discuția directă cu elevii, întrebările despre nevoile lor și încercarea de a fi atent să le înțeleg sentimentele au oferit informații utile și un punct interesant de vedere pentru început.

Am început cu idei foarte simple. Mai întâi, ca să îi motivez, am încercat să elimin granițele clasei și să îi pun pe elevi în alte locuri ale complexului (un hol, o grădină etc.).

Am planificat o activitate simplă de exersare a interogației cu elevi de clasa întâi. Împreună am găsit locul potrivit, pozițiile confortabile și apoi am început jocul. Rezultatele m-au încurajat să continui în această direcție. Într-o altă clasă, unde am vrut să exersăm verbele neregulate, am decis să duc elevii într-o sală de dezbateri, pentru forma sa deosebită. I-am împărțit în două echipe, fiecare echipă urmând să mimeze verbul și să spună toate formele lui neregulate.

Când copiii ajung la școala generală pentru a-și continua studiile, profesorii și clădirea școlii se schimbă. Poate fi stresant pentru ei să se gândească la această situație, în care totul este nou. Un grup de profesori a sugerat ca profesorii școlii generale să organizeze laboratoare pentru elevi ai școlii primare. Fiecare profesor pregătește un laborator, cu subiecte diferite, dar cu scopul comun de a implica elevii și de a le facilita tranziția.

să elimin granițele clasei și să îi pun pe elevi în alte locuri ale complexului (un hol, o grădină etc.)

laboratorul gândit pentru engleză și artă

Am planificat laboratorul meu pentru a încerca să implic elevii, un profesor de arte, profesori ai școlii primare și alți copii. Am pregătit laboratorul gândit pentru engleză și artă. Le-am cerut elevilor și profesorului de arte să deseneze un afiș în culori primare, secundare și terțiare și altul în culori calde și reci. În laborator le-am arătat celorlalți copii afișele și ei au trebuit să caute culorile aparținând fiecărui grup. Mai apoi, le-am dat o hârtie cu un curcubeu pe care trebuiau să-l coloreze folosind instrucțiunile. După aceea am discutat cu profesorii despre efectele pozitive ale laboratoarelor asupra elevilor și chiar asupra profesorilor. Am organizat echipe de profesori ai școlii primare și secundare pentru a testa abordări noi și metode diferite, cu atitudini comune.

după vizitele noastre la școlile din Finlanda am decis să creăm un laborator multifuncțional, destinat special experimentelor științifice

Legat de metodele diferite, după vizitele noastre la școlile din Finlanda am decis să creăm un laborator multifuncțional, destinat special experimentelor științifice, dar care să poată fi util și potrivit și altor activități. Am colaborat cu colegii mei pentru a găsi resurse financiare, spații pentru reorganizare, materiale și instrumentele necesare. Oportunitatea a apărut printr-un Program Operațional Național (PON) dedicat dezvoltării mediilor de învățare

dedicat dezvoltării mediilor de învățare inovatoare

inovatoare, îmbunătățirii resurselor de inovație și tehnologie și integrării ICT în didactică. Vom cumpăra un ecran interactiv mare, bănci modulare, seturi științifice și instrumente pentru experimente științifice. Vom începe cu experimente în dezvoltarea povestirii digitale.

Folosirea platformelor de socializare pentru învățare

Attila István Vári, Ungaria

Tipul schimbării: instrumente pedagogice

Principalele scopuri: auto-reflecție, auto-cunoaștere

Provocarea pe care am identificat-o legat de munca mea de fiecare zi este în evaluarea elevilor. Sistemul nostru educațional cere evaluări standard, evaluări cumulative regulate și nu dă importanță evaluărilor formative individuale.

Abordarea mea pedagogică este că elevii trebuie să-și identifice propriile abilități, ariile de competență și ariile de dezvoltare. Lucrez în educația vocațională, unde competențele și abilitățile sunt esențiale, iar accentul cade pe întrebarea: pot elevii să facă ceva sau nu? Este evident că există diferențe semnificative între elevi încă de la începutul cursului și de aceea au nevoie de căi de învățare individuale și ca evaluările să le înregistreze progresul într-o manieră transparentă.

Pe baza cursului „Creativitatea de zi cu zi”, am decis să încep să utilizez portofolii de evaluare individuală cu elevii mei. Clasa în care predau are profil de mecanică agricolă. Elevii au diferite posibilități să-și folosească abilitățile, să repare lucruri, să găsească soluții, să conceapă și să identifice probleme. De obicei, au o legătură personală cu agricultura, iar familiile sau prietenii lor lucrează în domeniu. Asta înseamnă că se pot implica în activități practice. Totodată, am nevoie și să îi văd în activitățile zilnice de la locul de practică, pentru a întreține procesul educațional.

portofolii de evaluare
individuală cu elevii mei

Le-am cerut să-și documenteze activitățile în imagini și să folosească platformele de socializare, bloguri sau pur și simplu să distribuie imaginile cu scurte informații despre respectiva operațiune. Cele mai cunoscute platforme pentru ei sunt Instagram și Facebook. Pot folosi hashtaguri pentru conținut și pot face o colecție a realizărilor. Ca activitate de grup, pot prezenta provocările și problemele pe care le-au avut și pot forma o comunitate de practică în jurul lor. Ca profesor, nu intru pe platforma lor

● să-și documenteze activitățile în imagini și să folosească platformele de socializare

● să prezinte și să discute conținutul platformei individual sau în echipă

privată dacă ei nu doresc acest lucru. Li se dă șansa să prezinte și să discute conținutul platformei individual sau în echipă.

Înregistrarea activității nu este obligatorie, dar cred că le place să o facă și se simt în siguranță în a-și împărtăși inclusiv nereușitele. Consider această metodă ca un portofoliu al activităților elevilor, al progresului

lor, dar și al nivelului de motivație și atitudine. O dezvoltare ulterioară ar fi să găsim o metodă de a include acest portofoliu într-un sistem de evaluare la nivel instituțional.

NOTE

EVERYDAY
Creativity

Cuvinte de încheiere

Prin munca la acest Manual – lectura ideilor profesorilor, a rapoartelor și portofoliilor – am avut tot timpul impresia că acest curs combinat și-a atins scopurile într-o măsură chiar mai mare decât ne propusesem. Profesioniști din cinci țări europene și de la diferite nivele de educație au discutat și au încercat să înțeleagă mai bine predarea și învățarea. S-a născut un dialog intens și deschis, în care diferite puncte de vedere și exemple s-au întâlnit pentru a genera idei, soluții și întrebări noi. Așa cum arată rapoartele după revenirea din Finalnda, profesorii participanți au trecut printr-un proces complex de dezvoltare profesională și, după cum arată testimonialele de la începutul acestui Manual, toate organizațiile partenere au avut de câștigat din această colaborare, în moduri diferite.

Am luat în considerare faptul că fiecare comunitate este eterogenă, iar căile de învățare sunt diverse, ceea ce constituie un avantaj. Am văzut cum interacțiunea (cu ceilalți și cu sine) și întâlnirea cu necunoscutul (într-o țară străină sau în munca cu colegii apropiați) stimulează gândirea creativă. Speram ca acest Manual și materialele de studiu online să nască discuții ulterioare și reflecții care vor ajuta la formarea unor noi comunități de învățare, iar aceste lucruri să aibă un impact mai mare asupra dezvoltării educației în Europa și, de ce nu?, dincolo de ea.

Jyväskylä, 28 iunie 2019

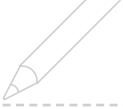
*Tamás Péter Szabó,
Gomathy Soundararaj,
Tea Kanasvieri și
Kristóf Fenyvesi*

Editori ai Manualului

A series of horizontal dashed lines for writing, starting from the top left and extending across the page.

NOTE

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, providing a guide for handwriting practice. The lines are evenly spaced and extend across most of the page's width.

PARTENERI PROIECTULUI

CENTRUL EDUCAȚIONAL SPEKTRUM
Romania – www.sec.ro / sec@sec.ro

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „JÓZSEF ATTILA”
Miercurea Ciuc, Romania
www.jozsefattilaiskola.ro / fsalpar@yahoo.com

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

UNIVERSITATEA JYVÄSKYLÄ
Finland – www.jyu.fi / tamas.p.szabo@jyu.fi

STICHTING BUSINESS DEVELOPMENT
FRIESLAND (BDF), Netherlands
www.bdfriesland.nl / info@bdfriesland.nl

M-AROUND EDUCATIONAL CONSULTING LTD
Hungary – www.maround.hu / aniko.vari@maround.hu

SOCIETÀ COOPERATIVA SOCIALE BORGORETE
Italy – www.borgorete.it / comunicazione@borgorete.it

INTHECITY PROJECT DEVELOPMENT
Netherlands – www.inthecitystudio.com /
reneta.palova@gmail.com

The background is a vibrant blue with a repeating pattern of white line-art icons. These icons represent various educational fields: mathematics (ruler, compass, protractor, star, plus and minus signs), science (apple, leaf, microscope), art (paint palette, scissors, pencil), and general education (school bus, backpack, notebook, speech bubble, heart, pin).

EVERYDAY
creativity

STIMULAREA RESURSELOR
CREATIVE PRIN MODELE
EDUCAȚIONALE FINLANDEZE